

แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

โดย

นางสาวแพรพลอย บุญมา

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผนก ข ภาควิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศิลปากร

แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

โดย
นางสาวแพรพลอย บุญมา

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ข ภาควิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศิลปากร

A DEVELOPMENTAL GUIDELINE OF DIGITAL LITERACY OF PRIMARY SCHOOL
ADMINISTRATORS UNDER KANCHANABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA
OFFICE 2

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

Department of Educational Administration

Silpakorn University

Academic Year 2025

Copyright of Silpakorn University

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2
โดย	นางสาวแพรพลอย บุญมา
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา แผนก ข
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.นุชนรา รัตนศิริประภา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

.....	คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.คณิต เขียววิชัย)	
พิจารณาเห็นชอบโดย	
.....	ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)	
.....	อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.นุชนรา รัตนศิริประภา)	
.....	กรรมการภายนอก
(รองศาสตราจารย์ ดร.พิชญภา ยืนยาว)	

650620082: การบริหารการศึกษา แผน ข

คำสำคัญ: การรู้ดิจิทัล, ผู้บริหารสถานศึกษา

นางสาวแพรวพลอย บุญมา : แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
หลัก: รองศาสตราจารย์ ดร.นุชนรา รัตนศิริประภา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 และ 2) เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 160 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท คือ 1) แบบสอบถามความคิดเห็นการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อยตามลำดับดังนี้ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการประเมินผล ทักษะการใช้ ความปลอดภัยทางอิเล็กทรอนิกส์ ความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม การร่วมมือ ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการค้นหาและเลือกข้อมูล และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

2. แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ดังนี้ 1) ทักษะการใช้ 1.1) จัดทำคู่มือการใช้งานคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงในรูปแบบคลิปวิดีโอสั้นที่เข้าใจง่ายสำหรับการใช้งานคอมพิวเตอร์ 1.2) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างนวัตกรรมพัฒนาโปรแกรมสำหรับการบริหารงานภายในสถานศึกษา 2) ความคิดสร้างสรรค์ 2.1) จัดเวทีนวัตกรรมการศึกษา ให้ผู้บริหารและครูนำเสนอนวัตกรรมการศึกษาหรือสื่อสร้างสรรค์ 3) การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการประเมินผล 3.1) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดเกณฑ์คัดเลือก ประเมินเครื่องมือ/สื่อดิจิทัลอย่างเป็นระบบ 4) ความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม 4. 1) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการตระหนักรู้และเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสถานศึกษา 4.2) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการพัฒนาทักษะการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมในยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหาร 5) การร่วมมือ 5.1) จัดตั้งศูนย์เครือข่ายความร่วมมือระดับโรงเรียนเพื่อรวบรวมข้อมูลติดต่อของภาคีเครือข่าย 5.2) เปิดช่องทางออนไลน์กลางสำหรับประสานงาน 5.3) จัดทำโครงการร่วมกับหน่วยงานภายนอก สร้างสื่อและกิจกรรมร่วมกัน 6) ความสามารถในการค้นหาและเลือกข้อมูล 6. 1) จัดตั้งทีมประชาสัมพันธ์สถานศึกษาในการสร้างคลังข้อมูล 7) การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ 7.1) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการสื่อสารอย่างมืออาชีพผ่านสื่อดิจิทัล 7.2) จัดกิจกรรมเปิดใจออนไลน์ เปิดช่องทางรับฟังความคิดเห็น 8) ความปลอดภัยทางอิเล็กทรอนิกส์ 8.1) กำหนดนโยบายและมาตรการความปลอดภัยของข้อมูลในระดับสถานศึกษาที่ระบุแนวทางการใช้งานเทคโนโลยี การเข้าถึงข้อมูล และการเก็บรักษาข้อมูล เข้าใจเรื่อง PDPA 8.2) จัดทำโครงการตรวจความปลอดภัยระบบสารสนเทศรายปี 8.3) จัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องสิทธิส่วนบุคคล และการป้องกันการหลอกลวงออนไลน์ แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีทั้งหมด 8 ด้าน 15 แนวทาง

650620082: MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

Keyword: Digital literacy

Miss Praeploy BOONMA : A DEVELOPMENTAL GUIDELINE OF DIGITAL
LITERACY OF PRIMARY SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER KANCHANABURI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2 Independent Study Advisor : Associate
Professor Nuchnara Rattanasiraprapha

This research aimed to 1) examine the digital literacy of school administrators under the Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 2, and 2) identify guidelines for developing their digital literacy. The sample group consisted of 160 personnel working in schools under the Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 2. There were two types of research instruments: 1) a questionnaire on the opinions of digital literacy school administrators under the Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 2, and 2) a structured interview form. The statistical methods used in the study included frequency, percentage, mean, and standard deviation, as well as content analysis.

The research findings revealed that

1. The digital literacy of school administrators under the Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 2, overall and each aspect was rated at a high level. When ranking the mean scores from highest to lowest, the results were as follows: Critical Thinking and Evaluation, Functional Skills, E-Safety, Cultural and Social Understanding, Collaboration, Creativity, The Ability to Find and Select Information, and Effective Communication, respectively.

2. The guidelines for developing the digital literacy of school administrators under the Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 2 emphasize eight key aspects: 1) Functional Skills: 1.1) Create user manuals for computers and peripheral devices in the form of short, easy-to-understand video clips to support computer use. 1.2) Organize practical workshops on innovation and program development for internal school management. 2) Creativity: 2.1) Organize an Educational Innovation Forum where administrators and teachers can present educational innovations or creative instructional media. 3) Critical Thinking and Evaluation: 3.1) Appoint a working committee to establish systematic criteria for selecting and evaluating digital tools or media. 4) Cultural and Social Understanding: 4.1) Conduct workshops on awareness and understanding of cultural diversity in schools to help administrators adapt to diverse cultural contexts. 4.2) Conduct workshops on developing cross-cultural communication skills in the digital era for administrators. 5) Collaboration: 5.1) Establish a School Collaboration Center to collect and organize contact information about partner networks. 5.2) Create a centralized online communication channel for coordination. 5.3) Develop joint projects with external organizations, to co-create media, learning activities, and tangible collaborative outputs such as exhibitions, learning materials, and educational innovations. 6) The Ability to Find and Select Information: 6.1) Establish a school public relations team to create a centralized information repository. 7) Effective Communication: 7.1) Organize a workshop on professional communication through digital media to enhance administrators' communication skills using digital tools. 7.2) Conduct Open-Heart Online activities by creating channels for feedback and opinion sharing. 8) E-Safety: 8.1) Establish school-level data security policies and measures outlining guidelines for technology use, data access, and data storage in compliance with the Personal Data Protection Act (PDPA). 8.2) Implement an annual information system security audit project to review user accounts, software, and monitor potential data breaches. 8.3) Conduct awareness programs on personal data rights and online scam prevention for staff and students to ensure safe and responsible use of websites and online systems within the school. Overall, the development of digital literacy for school administrators under the Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 2 comprises 8 dimensions and 15 development guidelines.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 สำเร็จลงได้ด้วยดีเนื่องด้วยความอนุเคราะห์ จาการรองศาสตราจารย์ ดร.นุชนา รัตนศิริประภา อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สงวน อินทร์รักษ์ ประธานกรรมการ และรองศาสตราจารย์ ดร.พิชญภา ยืนยาว ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้จนเสร็จสมบูรณ์ รวมถึงคณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้แก่ผู้วิจัย ในโอกาสนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาธร ทรัพย์รวงทอง รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ดร. นุชนาถ สอนสง ผู้อำนวยการโรงเรียนพนมทวนชนูปถัมภ์ และ ดร. กัมปนาท สุ่มมัตย์ ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และให้คำแนะนำเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขในการจัดทำเครื่องมือวิจัยจนเสร็จสมบูรณ์ ขอขอบคุณ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในการทดลองใช้เครื่องมือ ขอขอบคุณ นางสาวพัชรทิศา อ่ำแจ้ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเขาตะพาน นางนุสรา ทิพย์อุทัย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบึง นายจิรศักดิ์ นิยมศักดิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่ากระทุ่ม ดร.กัญญาพัฒน์ มามาตร ครูโรงเรียนบ้านท่ามะกานายวนิตย์ สกุลสัตตบุษย์ ครูโรงเรียนวัดหนองพลับ นางประชุมพร โหมดงาม ครูโรงเรียนวัดห้วยเหนือ “บุญสิริวิทยา” ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

ขอบคุณ ครอบครัว เพื่อน ๆ และนักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร ในการสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจที่ดีเสมอมา คุณความดีและคุณประโยชน์จากการค้นคว้าอิสระเล่มนี้ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดา มารดา และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในทุกด้าน จนการค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดี

แพรวพลอย บุญมา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญแผนภูมิ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	2
ปัญหาของการวิจัย	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ข้อคำถามของการวิจัย.....	6
สมมติฐานของการวิจัย	7
ขอบข่ายเชิงทฤษฎีของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	12
การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา.....	12
ความหมายของการรู้ดิจิทัล.....	12
ความสำคัญและประโยชน์ของการรู้ดิจิทัลของผู้บริหาร	16
องค์ประกอบของการรู้ดิจิทัล	21

ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2	35
ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2	35
ข้อมูลเชิงปริมาณของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39
งานวิจัยในประเทศ.....	39
งานวิจัยต่างประเทศ.....	41
สรุป.....	43
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย	44
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	44
ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมโครงการวิจัย.....	44
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย.....	44
ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย	44
ระเบียบวิธีวิจัย	45
แผนแบบของการวิจัย	45
ประชากร.....	45
กลุ่มตัวอย่าง.....	46
ผู้ให้ข้อมูล.....	46
ตัวแปรที่ศึกษา	46
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ.....	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	52
สรุป.....	53

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	54
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามการรับรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2	56
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการรับรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2	70
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	72
สรุปผลการวิจัย	72
อภิปรายผล	74
ข้อเสนอแนะ	81
รายการอ้างอิง	83
ภาคผนวก	88
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย และรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจ เครื่องมือวิจัย	89
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา (IOC)	94
ภาคผนวก ค หนังสือขอทดลองเครื่องมือ และรายชื่อสถานศึกษาที่ใช้ในการทดลองเครื่องมือ	100
ภาคผนวก ง ค่าความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability)	103
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และรายชื่อสถานศึกษาที่ใช้ใน การเก็บรวบรวมข้อมูล	106
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	112
ภาคผนวก ช แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและรายชื่อผู้ถูกสัมภาษณ์	122
ประวัติผู้เขียน	126

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 รายชื่อสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2	37
ตารางที่ 2 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล.....	46
ตารางที่ 3 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	55
ตารางที่ 4 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวม	56
ตารางที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านทักษะการใช้ (Functional Skills).....	58
ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)	59
ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการประเมินผล (Critical Thinking and Evaluation)	61
ตารางที่ 8 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม (Cultural and Social Under).....	62
ตารางที่ 9 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านการร่วมมือ (Collaboration).....	64
ตารางที่ 10 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านความสามารถใน การค้นหาและเลือกข้อมูล (The Ability to Find and Select Information).....	65

ตารางที่ 11 คำขวัญนิมิตส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2	
ด้านการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ (Effective Communication).....	67
ตารางที่ 12 คำขวัญนิมิตส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2	
ด้านความปลอดภัยทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Safety).....	68

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงทฤษฎีของการวิจัย	9
แผนภูมิที่ 2 : ขอบเขตของการวิจัย	10
แผนภูมิที่ 3 องค์ประกอบของการรู้ดิจิทัล	25
แผนภูมิที่ 4 การรู้ดิจิทัล	28

บทที่ 1

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศไทยให้ครอบคลุมทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา โดยมีพันธกิจหลักในการกำกับดูแลและส่งเสริมให้เกิดการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม เพื่อสร้างความเสมอภาคและเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนทุกกลุ่มในสังคม นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการยังมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา รวมถึงการสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นต่อการพัฒนาการเรียนการสอนในประเทศ ในปัจจุบันเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวัน การทำงาน รวมถึงกระบวนการเรียนการสอน กระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยีดิจิทัลจึงได้จัดทำ แผนปฏิบัติการด้านดิจิทัลเพื่อการศึกษา (พ.ศ. 2566 – 2570) เพื่อให้การพัฒนาระบบดิจิทัลในภาครัฐเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และสามารถเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท และแผนปฏิรูปประเทศ รวมถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนดังกล่าวยังสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งมุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้ในการจัดการศึกษา ไม่เพียงแต่ช่วยให้ระบบการเรียนการสอนมีความทันสมัย แต่ยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภายในกระทรวงและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในสถานศึกษา กระบวนการขับเคลื่อนการศึกษาในสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะในด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีสมรรถนะด้านการรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) อันเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารนั้นครอบคลุมถึงการมีวิสัยทัศน์และความสามารถในการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษานำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับศักยภาพของครู และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการที่ทันสมัย หลากหลาย และปลอดภัยผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล การส่งเสริมการรู้ดิจิทัลในระดับสถานศึกษายังมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นต่อนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน โดยการแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของสถานศึกษาในการรองรับการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ ทั้งยังเป็นการสร้างโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยรวมให้สอดคล้องกับพลวัตของสังคมโลกในปัจจุบัน

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

Gartner อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กล่าวว่า ผลการศึกษา Hype Cycle ของ Gartner ระบุว่า เทคโนโลยีดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านเทคนิค และการผสานเข้ากับชีวิตประจำวัน ธุรกิจ และสังคม สิ่งนี้ทำให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการทำงานหรือการดำเนินชีวิต แต่ยังสร้างโอกาสในการพัฒนาสังคมและ เศรษฐกิจในวงกว้าง ยกตัวอย่างเช่น การใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลในการแพทย์ การพัฒนาแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซที่ช่วยให้ผู้บริโภคและธุรกิจเชื่อมต่อกันได้ทั่วโลก และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี Internet of Things (IoT) ในการจัดการเมืองอัจฉริยะ ความก้าวหน้าของ เทคโนโลยีดิจิทัลนี้ยังมีผลกระทบสำคัญต่อภูมิทัศน์ทางการศึกษาในระดับโลก โดยทำให้เกิดความท้าทายใหม่ ๆ ที่ภาคการศึกษาต้องเผชิญ ไม่ว่าจะเป็นการปรับเปลี่ยนวิธีการสอน การเรียนรู้ผ่านช่องทางดิจิทัล และการตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ ภาคการศึกษาต้องปรับตัวอย่างฉับพลันเพื่อรับมือกับกระแส Disruption ที่ส่งผลให้รูปแบบการเรียนรู้แบบดั้งเดิมอาจไม่เพียงพอต่อการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในอนาคต แม้จะเผชิญกับความท้าทาย เทคโนโลยีดิจิทัลได้เปิดโอกาสสำคัญ โดยเฉพาะในด้านการเพิ่มความเท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษา แนวคิด Open Education ช่วยให้เรียนสามารถเข้าถึงหลักสูตรจากสถาบันชั้นนำทั่วโลกได้ โดยไม่จำกัดด้านสถานที่หรือเวลา ซึ่งสอดคล้องกับวิถีชีวิตในยุคดิจิทัล อีกทั้งยังช่วยลดช่องว่างระหว่างกลุ่มประชากรที่มีข้อจำกัดในการเข้าถึงการศึกษารูปแบบเดิม เพื่อให้การศึกษาไทยสามารถตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงนี้ได้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการเรียนรู้ เช่น การส่งเสริมการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Personalized Learning) ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ เช่น MOOC (Massive Open Online Courses) OER (Open Educational Resources) และ LMS (Learning Management System) ซึ่งสามารถติดตามและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนได้แบบ Real-time การศึกษาไทยจึงควรมุ่งสู่ Digital Transformation of Learning เพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพของระบบการศึกษาให้รองรับความต้องการในการพัฒนาประเทศในอนาคต¹

ในการขับเคลื่อนการศึกษาของประเทศไทยในยุคดิจิทัล พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวด 9 มาตรา 63 ถึง 69(2) ได้กำหนดบทบาทสำคัญของรัฐในการจัดการเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยเน้นให้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือหลักในกระบวนการเรียนรู้ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและเพิ่มโอกาสในการเข้าถึง

¹ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, รายงานการศึกษาเรื่องแนวปฏิบัติของการสร้างและส่งเสริมการรู้ดิจิทัลสำหรับครู (กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค, 2562), 8-11.

การศึกษาของประชาชนอย่างทั่วถึง รัฐมีหน้าที่ในการจัดการโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น การพัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในโรงเรียน การจัดหาอุปกรณ์ดิจิทัลให้เพียงพอ รวมถึงการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะดิจิทัลที่จำเป็นผ่านการฝึกอบรมและการเรียนรู้ตลอดชีวิต อีกทั้งยังต้องส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรมใหม่ ๆ ตลอดจนการจัดตั้งกองทุนและหน่วยงานกลางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีการศึกษาอย่างเป็นระบบ

ในแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ยุทธศาสตร์ที่ 5 ได้เน้นความสำคัญของการพัฒนากำลังคนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล โดยมีเป้าหมายหลัก 3 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาทักษะดิจิทัลในทุกภาคส่วน ครอบคลุมทั้งบุคลากรภาครัฐและเอกชน รวมถึงวัยทำงานและวัยเกษียณ เพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชาญฉลาดในการประกอบอาชีพและสร้างรายได้ใหม่ ๆ เช่น การทำธุรกิจออนไลน์ การพัฒนาสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์ผู้บริโภคใหม่ 2) การส่งเสริมทักษะเฉพาะด้านในสายงานดิจิทัล เพื่อให้บุคลากรมีความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI) การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และระบบความปลอดภัยไซเบอร์ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต 3) การพัฒนาผู้บริหาร เพื่อให้ผู้บริหารในทุกระดับมีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์กร เพิ่มประสิทธิภาพและความคล่องตัวในการดำเนินงาน² รวมถึงการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสู่ยุคดิจิทัล ทั้งหมดนี้สะท้อนถึงความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก และส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันในเวทีสากล³ การรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) จึงถือเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารในปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคที่เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทในทุกมิติของการดำเนินงาน ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความสามารถในการเลือกใช้และปรับประยุกต์เครื่องมือดิจิทัลให้เหมาะสมกับความต้องการขององค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสาร เช่น การใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ในการประชุมหรือการสื่อสารภายในองค์กร และการทำงานร่วมกันในรูปแบบดิจิทัล เช่น การใช้ระบบจัดการงานหรือคลังข้อมูลร่วมกันที่ช่วยให้ทีมงานสามารถทำงานได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ นอกจากความสามารถในการใช้งานแล้ว ผู้บริหารยังต้องมีทักษะในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินเนื้อหาดิจิทัลอย่างรอบคอบ เพื่อให้มั่นใจว่าสื่อนั้นเหมาะสมกับ

² “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542,” ราชกิจจานุเบกษา, 18.

³ สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) เข้าถึงเมื่อ 26 เมษายน 2567, เข้าถึงได้จาก https://wise.co.th/wise/References/Digital_Economy/Digital_Master_Plan_2560-2579.pdf

บริบทการใช้งาน สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร และได้รับการยอมรับจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ความสามารถนี้ยังรวมถึงการรู้จักแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ การประเมินความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูล และการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่เหมาะสมต่อกลุ่มเป้าหมาย การที่ผู้บริหารมีความรู้และทักษะด้านดิจิทัลยังช่วยเสริมสร้างความสามารถในการบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับภารกิจต่าง ๆ ขององค์กร เช่น การนำระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาช่วยวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ นอกจากนี้การรู้ดิจิทัลยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนนวัตกรรมในองค์กร การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารจึงเป็นรากฐานสำคัญที่ช่วยให้องค์กรสามารถปรับตัวและเติบโตได้อย่างมั่นคงในโลกที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี⁴

จากประเด็นความเป็นมาและความสำคัญผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า การมีความสามารถด้านการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษานั้น เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการส่งเสริมให้การบริหารงานภายในสถานศึกษาดำเนินไปตามวิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้นความก้าวหน้า ผู้บริหารจะสามารถคาดการณ์ทิศทางของการเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษา และสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและประกอบการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสามารถจัดทำแผนงานและกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่มีคุณภาพ อีกทั้งยังสามารถใช้ช่องทางสื่อสารออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมและผลงานของสถานศึกษาให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง ตลอดจนส่งเสริมให้ครูและนักเรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลาและร่วมกันสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาที่มีคุณภาพ นำไปสู่การปรับเปลี่ยนบรรยากาศและวัฒนธรรมของสถานศึกษาให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาที่สามารถส่งเสริมสมรรถนะของครูและเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิผล พร้อมทั้งส่งเสริมให้ครูมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อสร้างความแตกต่างอย่างสร้างสรรค์จากสถานศึกษาอื่น ๆ และยังเป็นโอกาสให้เกิดการคิดค้นนวัตกรรมการเรียนการสอนใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง อันจะนำไปสู่การพัฒนาองค์ความรู้หรือสร้างนวัตกรรมใหม่ที่มีคุณค่า ซึ่งถือเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษาในปัจจุบัน

ปัญหาของการวิจัย

กระทรวงศึกษาธิการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาโดยได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านดิจิทัลเพื่อการศึกษา (พ.ศ. 2566 – 2570) ของกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้

⁴ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, **ทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐเพื่อการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล**, เข้าถึงเมื่อ 26 เมษายน 2567, เข้าถึงได้จาก https://www.ocsc.go.th/?post_type=laws&p=42304

กระทรวงศึกษาธิการ มีแนวทางดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ตั้งแต่ระดับฐานราก รูปแบบการบริหาร กำหนดทิศทาง ตลอดจนถึงด้านอื่น ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ ให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล รวมถึงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน⁵

ผู้วิจัยศึกษาสภาพปัญหาและประมวลปัญหาเกี่ยวกับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 พบว่า ปัญหาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีทั้งหมด 5 ปัญหา ดังนี้

1. มีการอบรมหรือพัฒนาทักษะด้านไอทีให้กับผู้ปกครองค่อนข้างน้อยรวมถึงอุปกรณ์ต่อพ่วงบางชนิดไม่สามารถเชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์ได้อย่างราบรื่น ทำให้การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษาไม่ได้ประสิทธิภาพเท่าที่ควร ผู้บริหารสถานศึกษาบางสถานศึกษาจึงมีการใช้เครื่องมือดิจิทัลพื้นฐาน เครื่องคอมพิวเตอร์ รวมถึงระบบปฏิบัติการค่อนข้างน้อย ทำให้การบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลกับการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาค่อนข้างน้อย
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างผลงานและผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ โดยนำความรู้ดิจิทัลมาใช้ในการผลิตสื่อสร้างสรรค์ สร้างสื่อดิจิทัลเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการและการเรียนรู้ ค่อนข้างน้อย
3. ผู้บริหารสถานศึกษานำเครื่องมือดิจิทัลมาใช้สร้างเครือข่าย รวมถึงเชื่อมโยงเครือข่ายต่างๆ ให้บุคลากรสามารถจัดเก็บ เข้าถึง ใช้พัฒนาความรู้ เผยแพร่และแบ่งปันความรู้ได้ยังไม่เหมาะสม
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสารผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลโดยเลือกใช้เครื่องมือและช่องทางสื่อสารข้อมูลที่เผยแพร่บางครั้งมีความไม่ชัดเจนและรูปแบบการสื่อสารดิจิทัลที่ไม่เหมาะสมกับสารและกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกันทำให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในการสื่อสารผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล

---

⁵ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล(องค์การมหาชน) (สพร.), แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ.2566-2570, เข้าถึงเมื่อ 26 เมษายน 2567, เข้าถึงได้จาก <https://www.dga.or.th/policy-standard/policy-regulation/dga-019/dga-027/dg-plan-2566-2570/>

5. การตระหนักถึงความปลอดภัยจากการใช้เว็บไซต์ การสื่อสาร การสร้างและการทำงานร่วมกันด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงเลือกใช้เทคโนโลยีและเข้าใจข้อจำกัดของเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาบางสถานศึกษาค่อนข้างน้อย⁶

จากปัญหาดังต้นพบว่า ปัญหาการรู้ดิจิทัลตลอดจนความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัล ที่ต้องให้ความสำคัญกับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ว่าอยู่ในระดับใด และหาแนวทางพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อทราบการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2
2. เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

ข้อคำถามของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดข้อคำถามของการวิจัย ดังนี้

1. การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 อยู่ในระดับใด
2. แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 เป็นอย่างไร

⁶ ผลการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ, บุคลากรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2, 15 ตุลาคม 2567.

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง
2. แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2 เป็นพหุแนวทาง

ขอบข่ายเชิงทฤษฎีของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีเชิงระบบ (System approach) ตามแนวคิดของ ลูเนนเบิร์กและออร์นสไตน์ (Lunenburg and Ornstein) มาอธิบายขอบข่ายเชิงอ้างอิง สรุปว่า สถานศึกษามีการจัดการเชิงระบบที่แวดล้อมไปด้วยองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมภายนอก (external environment) เช่น สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สภาพทางสังคม สภาพทางภูมิศาสตร์ และอื่น ๆ โดยสถานศึกษามีปัจจัยนำเข้า (input) เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การจัดการ และปัจจัยนำเข้าทั้งหมดจะนำเข้ามาสู่กระบวนการ (transformation process) เช่น การบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน การกำกับ ติดตาม นิเทศ ประเมินผล เมื่อปัจจัยนำเข้าถูกเข้าสู่ กระบวนการของสถานศึกษา ผลที่เกิดขึ้นคือ ผลผลิต (outputs) ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับประสิทธิผลของ สถานศึกษา ประสิทธิภาพของบุคลากร ความพึงพอใจ เป็นต้น ซึ่งองค์ประกอบทั้งสามมีความสัมพันธ์ ซึ่งกันและกัน หากผลผลิตที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ปัญหานั้นเกิดจากองค์ประกอบใด ของระบบที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) จะช่วยให้ทราบถึงประเภทของ ปัญหา จุดที่ต้องได้รับการพัฒนาและแก้ไข หรือปรับปรุงได้มากขึ้นและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น

สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับการรู้ดิจิทัลได้นักวิชาการต่างประเทศได้พิจารณาการรู้ดิจิทัลของ ผู้บริหาร ดังนี้ มาร์ติน และ กรูดซีกกี (Marin and Grudziecki) ได้กำหนดระดับการรู้ดิจิทัลไว้ 3 ระดับ ได้แก่ ระดับ 1) สมรรถนะดิจิทัล (Digital Competence) ระดับ 2) การใช้งานดิจิทัล (Digital Usage) และระดับที่ 3) การถ่ายโอนดิจิทัล (Digital Transferable)⁷ บาวเดน (Bawden) กำหนดองค์ประกอบของการรู้ดิจิทัลไว้ 4 ประการ ประกอบด้วย 1) ทักษะพื้นฐาน (Basic Skills)

---

⁷ Allan Martin and Jan Grudziecki, "Dig EuLit: Concepts and Tools for Digital Literacy Development," *ITALICS: Innovations In Teaching & Learning In Information & Computer Sciences* 5, 4 (2006): 246-264.

2) พื้นฐานความรู้ (Background Knowledge) 3) สมรรถนะหลักหรือสมรรถนะที่สำคัญ (Central Competencies) 4) ทักษะคติและมุมมอง (Attitudes and Perspectives)⁸ ฮากู และ เพย์ตัน (Hague and Payton) ได้นำเสนอองค์ประกอบของการรู้ดิจิทัลไว้ 8 ประการ ดังต่อไปนี้ 1) ทักษะการใช้ (Functional Skills) 2) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) 3) การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการประเมินผล (Critical Thinking and Evaluation) 4) ความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม (Cultural and Social Understanding) 5) การร่วมมือ (Collaboration) 6) ความสามารถในการค้นหาและเลือกข้อมูล (The Ability to Find and Select Information) 7) การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ (Effective Communication) 8) ความปลอดภัยทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Safety)⁹ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กำหนดความสามารถสำหรับการรู้ดิจิทัลเป็น 3 ส่วนที่สำคัญได้แก่ 1) ใช้ (Use) เข้าใจ 2) (Understand) 3) สร้าง (Create)¹⁰ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) กำหนดองค์ประกอบของความสามารถด้านการรู้ดิจิทัลและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy) ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) เข้าถึงและการตระหนักรู้ดิจิทัล 2) การใช้งานเครื่องมือด้านดิจิทัลหรือแอปพลิเคชันขั้นต้นสำหรับการทำงาน 3) การใช้ดิจิทัลเพื่อการทำงานร่วมกัน 4) การประยุกต์ใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อการทำงาน 5) การผลิตชุดข้อมูลเพื่อการบริหารสาธารณะ (Open Public Data) 6) การใช้ข้อมูลระหว่างหน่วยงาน 7) การใช้โปรแกรมดิจิทัลเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับงานประจำ¹¹

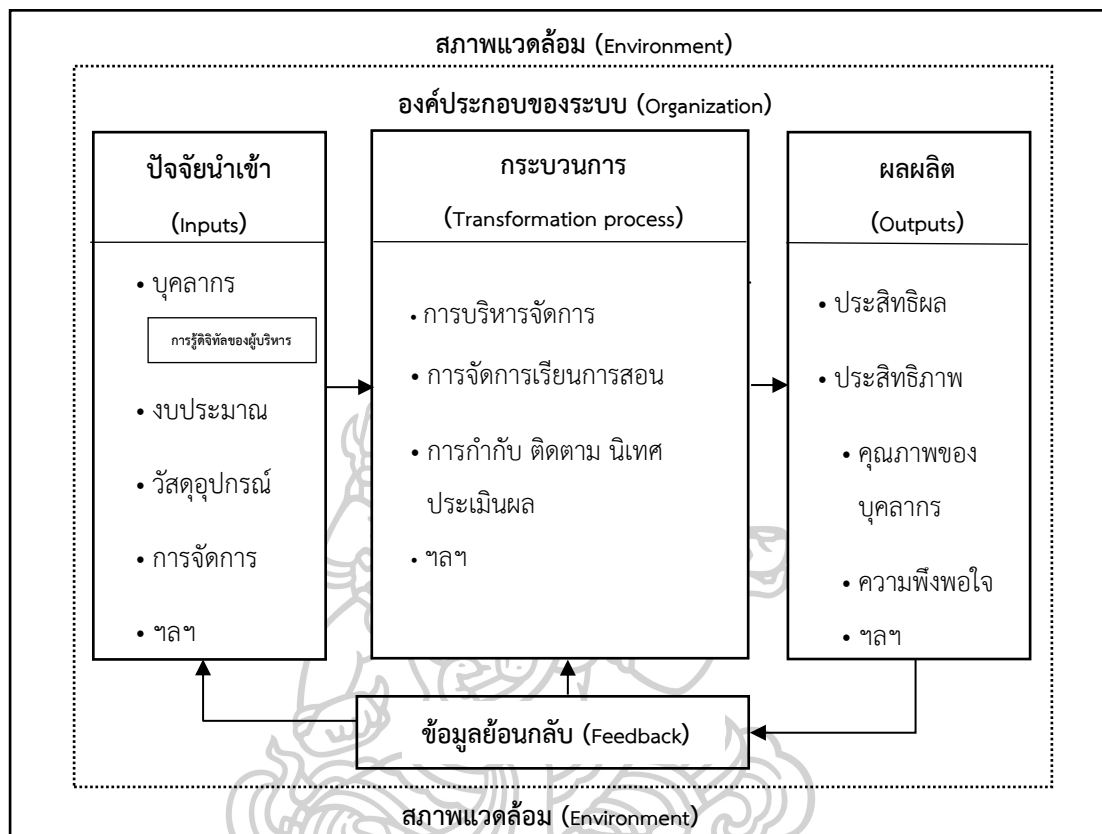
⁸ David Bawden, "Information and Digital Literacies: a Review of Concepts," *Journal of Documentation* 57, 2 (2001): 218-259.

⁹ Cassie Hague and Sarah Payton, *Digital literacy across the curriculum*, (Bristol: Future lab, 2010), 19-45.

¹⁰ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, *การรู้ดิจิทัล (Digital literacy)*, เข้าถึงเมื่อ 9 เมษายน 2567, เข้าถึงได้จาก https://www.ops.go.th/th/content_page/item/854-zxfdsdgs

¹¹ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.), *ทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ*, เข้าถึงเมื่อ 8 พฤษภาคม 2567, เข้าถึงได้จาก https://www.ocsc.go.th/?post_type=laws&p=42304

จากขอบข่ายแนวคิดและทฤษฎีข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปขอบข่ายเชิงทฤษฎีของการวิจัยได้
ดังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงทฤษฎีของการวิจัย

ที่มา : Fred C. Lunenburg and Allan C. Ornstein, **Educational Administration: Concepts and practices**, 7th ed. (California: SAGE Publication, 2022), 23-26.

: Cassie Hague and Sarah Payton, **Digital literacy across the curriculum**, (Bristol: Future lab, 2010), 19-45.

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเพื่อทราบการรู้ด้านดิจิทัล และการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2 เป็นอย่างไร ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยเกี่ยวกับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2 โดยการศึกษา องค์ประกอบการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ทักษะการใช้ (Functional Skills) 2) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) 3) การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการประเมินผล (Critical

Thinking and Evaluation) 4) ความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม(Cultural and Social Understanding) 5) การร่วมมือ (Collaboration) 6) ความสามารถในการค้นหาและเลือกข้อมูล (The Ability to Find and Select Information) 7) การสื่อสารที่มีประสิทธิผล (Effective Communication) 8) ความปลอดภัยทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Safety) ดังแผนภูมิที่ 2

การรู้ดิจิทัล
1. ทักษะการใช้ 2. ความคิดสร้างสรรค์ 3. การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการประเมินผล 4. ความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม 5. การร่วมมือ 6. ความสามารถในการค้นหาและเลือกข้อมูล 7. การสื่อสารที่มีประสิทธิผล 8. ความปลอดภัยทางอิเล็กทรอนิกส์

แผนภูมิที่ 2 : ขอบเขตของการวิจัย

ที่มา : Cassie Hague and Sarah Payton, **Digital literacy across the curriculum**, (Bristol: Future lab, 2010), 19-45.

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตนิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัย ดังนี้

การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถใช้งานเครื่องมือ อุปกรณ์ และโปรแกรมพื้นฐาน เทคโนโลยีดิจิทัลในการค้นหา ประเมิน ใช้ สร้าง แบ่งปัน และสื่อสารข้อมูล จากการวิเคราะห์ ประเมินข้อมูล แยกแยะข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ได้อย่างถูกต้อง สร้างสรรค์เนื้อหา การนำเสนอ สื่อสารผ่านช่องทางดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบ ปลอดภัย และเคารพสิทธิผู้อื่น นำไปสู่การปฏิบัติงานและการทำงานร่วมกัน สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานหรือพัฒนากระบวนการทำงาน ให้สามารถบริหารจัดการสถานศึกษา ให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ทักษะการใช้ (Functional Skills), 2) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity), 3) การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการประเมินผล (Critical Thinking and Evaluation), 4) ความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม (Cultural and Social Under), 5) การร่วมมือ (Collaboration), 6) ความสามารถในการค้นหาและเลือกข้อมูล

(The Ability to Find and Select Information), 7) การสื่อสารที่มีประสิทธิผล (Effective Communication), 8) ความปลอดภัยทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Safety)

แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง แนวปฏิบัติ วิธีการ กระบวนการของผู้บริหารที่สามารถพัฒนาทักษะความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการตลอดจนการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ประกอบด้วย การเข้ารับการฝึกอบรม การอบรมเชิงปฏิบัติการ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการพัฒนาเครื่องมือดิจิทัลต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในกระบวนการบริหารสถานศึกษา สนับสนุนภารกิจด้านการศึกษา

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 หมายถึง สถานศึกษาของรัฐที่มีหน้าที่จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 98 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา รวบรวม เรียบเรียง จำแนกออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้ 1) การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 3) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ 4) สรุป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

ความหมายของการรู้ดิจิทัล

มีองค์กรและนักวิชาการต่าง ๆ ได้ให้คำจำกัดความหรือความหมายของ "การรู้ดิจิทัล" โดยแต่ละนิยามมีส่วนที่คล้ายคลึงและแตกต่างกันในรายละเอียด ดังนี้

กิสเตอร์ (Gilster) นิยามในปี ค.ศ.1997 ว่า การรู้ดิจิทัล หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ และใช้ข้อมูลในหลายรูปแบบจากแหล่งต่าง ๆ มากมายเมื่อนำเสนอผ่านคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะการเชื่อมต่อผ่านอินเทอร์เน็ต¹²

บาวเดน (Bawden) กล่าวไว้ว่า การรู้ดิจิทัลเป็นความสามารถในการอ่านและประมวลรายการสารสนเทศในรูปแบบของไฮเปอร์เท็กซ์ (Hypertext) หรือมัลติมีเดีย (Multimedia) ที่สามารถนำไปใช้งานได้¹³

สตีลลี (Steele) ให้คำจำกัดความว่า การรู้ดิจิทัล เป็นความสามารถในการค้นหา ประเมิน ใช้ และสร้างข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล¹⁴

---

¹² Paul Gilster, **Digital literacy** (New York: Wiley Advantage-Discover, 1997), 27-29.

¹³ David Bawden, "Information and Digital Literacies: a Review of Concepts," **Journal of Documentation** 57, 2 (2001): 218-259.

¹⁴ Bill Steele, **Digital literacy project teaches students the rules of the on line academic world**, (2009), Accessed 17 May 2024. Available from <https://news.cornell.edu/stories/2009/12/project-teaches-rules-online-academic-world>

ซัมมี่ (Summey) การรู้ด้านดิจิทัล หมายถึง ความสามารถที่กว้างขวางในการทำงานกับเครื่องมือดิจิทัลโดยการเลือกเครื่องมือที่เหมาะสมที่จะใช้สำหรับงานที่กำหนด การรู้ด้านดิจิทัลแสดงถึงความพร้อมของบุคคลที่สามารถใช้เครื่องมือ และอุปกรณ์ดิจิทัลในการจัดการข้อมูลและการสื่อสาร ซึ่งการรู้ดิจิทัลครอบคลุมถึงการจัดการข้อมูล วัสดุสื่อ และการจัดการดิจิทัลทุกประเภท เพื่อจุดประสงค์ในการดำเนินการกิจให้บรรลุเป้าหมาย¹⁵

เจนคินส์ (Jenkins) ให้ความหมายของการรู้ดิจิทัล ว่าเป็นชุดของการรู้ชุดใหม่ซึ่งถูกสร้างขึ้นจากทักษะทางสังคม เพื่อใช้เสริมสร้างทักษะทางสังคมซึ่งรวมถึงเล่น(Play) หรือการเล่น ความสามารถ (Performance) การค้นพบการตีความ (Simulation) การเลือกและเรียบเรียง (Appropriation) สแกนสภาพสิ่งแวดล้อม (Multitasking) การโต้ตอบ (Distributed Cognition) การรวมความรู้ (Collective Intelligence) ความเชื่อถือ (Judgment) การไหลข้ามแพลตฟอร์ม (Trans media Navigation) และเว็บไซต์ การค้นหา และสังเคราะห์ (Network) การเจรจาต่อรอง (Negotiation)¹⁶

ทอมป์สัน และคณะ (Thompson and others) ให้ความหมายของการรู้ดิจิทัล หมายถึง ความสามารถในการใช้งานเครื่องมือดิจิทัล การรู้วิธีใช้งานคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์สื่อสาร ครอบคลุมถึงความสามารถในการค้นหา การคิดวิเคราะห์ การประเมินแหล่งข้อมูล การใช้ข้อมูลอย่างปลอดภัยมีจริยธรรม และสื่อสารข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ การรู้ดิจิทัลช่วยส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหา การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการพัฒนาทักษะทางสังคมในโลกออนไลน์ การรู้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้บุคคลสามารถปรับตัวและมีส่วนร่วมในสังคมดิจิทัลได้อย่างเต็มที่ ช่วยสร้างโอกาสทางการศึกษา การทำงาน และการพัฒนาตนเองในหลากหลายมิติ ทั้งในระดับบุคคลและองค์กร¹⁷

ฮากู และ เพย์ตัน (Hague & Payton) ให้คำจำกัดความของการรู้ดิจิทัล ว่าเป็นทักษะในการใช้งานคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ดิจิทัล เช่น คีย์บอร์ด เครื่องพิมพ์ สแกนเนอร์ ลำโพง และไมโครโฟน รวมถึงการใช้โปรแกรมสำนักงานพื้นฐานอย่าง Microsoft Office และเครื่องมือค้นหาข้อมูล (Search Engines) การใช้ระบบปฏิบัติการ (Windows, MacOS) เพื่อการผลิตสื่อดิจิทัลที่

¹⁵ Dustin C. Summey, **Developing digital literacies a framework for professional learning**, (California: SAGE Publications, 2013), 12-13.

¹⁶ Rhys Jenkins, **Integrating digital literacy into English language instruction: Companion learning resource** (Washington, DC: U.S. Department of Education, Office of Career, Technical, and Adult Education, 2015), 30.

¹⁷ Kim M. Thompson and others, **Digital Literacy and Digital Inclusion**, (Lanham: The Rowman & Littlefield, 1971), 15-19.

เชื่อมโยงการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ สามารถตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล เกิดการสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ รวมถึงสร้างเครือข่ายการสื่อสารผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงความเหมาะสมในการเลือกใช้สื่อที่สามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจนและความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล¹⁸

ยูเนสโก (UNESCO) ให้ความหมายของการรู้ดิจิทัล ว่าหมายถึงความสามารถของบุคคลในการระดมและใช้ทรัพยากรภายใน เช่น ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ตลอดจนทรัพยากรภายนอก เช่น ฐานข้อมูล เครื่องมือและอุปกรณ์ เพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะอย่างมีประสิทธิภาพในสถานการณ์จริง¹⁹

ฟาร์เมอร์ (Farmer) การรู้ดิจิทัล หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การใช้อย่างรับผิดชอบและสร้างสรรค์ คำนึงถึงความปลอดภัยดิจิทัล ความรับผิดชอบทางดิจิทัล การเข้าถึงดิจิทัล มารยาททางดิจิทัล กฎหมายดิจิทัล การสื่อสารทางดิจิทัล การพาณิชย์ดิจิทัล และการมีส่วนร่วมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลต่อสังคม²⁰

โคเวลโล (Covello) การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการค้นหา ประเมินค่า ใช้ แบ่งปัน สร้างเนื้อหาผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศและอินเทอร์เน็ต และเป็นความสามารถในการจัดการสารสนเทศในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การเข้าถึงไปจนถึงการสร้างสรรค์เนื้อหาในรูปแบบดิจิทัลเพื่อการบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ²¹

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้ความหมายของคำว่า การรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) หมายถึง ความสามารถในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต ซอฟต์แวร์ คอมพิวเตอร์ รวมถึงสื่อออนไลน์ ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ ทั้งในด้านการสื่อสาร การดำเนินงาน และการทำงานร่วมกับผู้อื่น หรือเพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการทำงานหรือระบบต่างๆ

¹⁸ Cassie Hague and Sarah Payton, **Digital literacy across the curriculum**, (Bristol: Future lab, 2010), 19-45.

¹⁹ UNESCO, **Global media and information assessment framework: Country readiness and competencies**, (Netherlands: UNESCO, 2014), 55.

²⁰ Fesley S. J. Farmer, **Information and Digital Literacies**, (Lanham: The Rowman & Littlefield, 2016), 17.

²¹ Vincent Covello, "A Review of Digital Literacy Frameworks," **Journal of Media Literacy Education** 2,2 (2010): 19–26.

ภายในองค์กรให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับเทคโนโลยีในยุคปัจจุบัน และเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานโดยรวมให้ดียิ่งขึ้น²²

ศักดา จันทรประเสริฐ ได้กล่าวว่า (Digital Literacy) หรือ การรู้ดิจิทัล เป็นความสามารถในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งถือเป็นความสามารถพื้นฐานที่มีความสำคัญในยุคปัจจุบัน โดย Digital Literacy มิได้หมายถึงเพียงแค่ความสามารถในการใช้งานเครื่องมือเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมประเด็นสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ การรู้จักและเข้าใจ (Understand) การใช้ (Use) การสร้าง (Create) และการเข้าถึง (Access) ซึ่งแต่ละด้านเกี่ยวข้องกับการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในส่วน of เครื่องมือ อุปกรณ์ โปรแกรม เครือข่ายคอมพิวเตอร์ รวมไปถึงเครือข่ายโทรศัพท์ที่มีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบและสัมพันธ์กันในกระบวนการสื่อสารและการทำงาน²³

ธิดา แซ่ซัน และคณะ ให้ความหมายของการรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) ไว้ว่าเป็นการรวบรวมทักษะที่หลากหลาย ได้แก่ ความตระหนักถึงความรู้ความเข้าใจ (Understand) ประเมิน (Evaluate) การจัดการ (Manage) และใช้ (Use) สารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณสามารถประเมินและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสมเพื่อสร้างสรรค์เทคโนโลยีได้ด้วยตนเอง โดยสามารถสื่อสาร (Communicate) ไปยังกลุ่มชุมชนเครือข่ายความรู้มีปฏิสัมพันธ์ (Interact) ร่วมกัน และสะท้อนกลับทางสังคมอย่างมีจริยธรรม (Ethic)²⁴

ศุทธิณี พงษ์ใหญ่ และคณะ ให้ความหมายของการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึงความสามารถในการตระหนักรู้ เข้าใจ และประยุกต์ใช้ความรู้ด้านดิจิทัลอย่างรอบด้าน โดยผู้บริหารสามารถแปลงความเข้าใจดังกล่าวไปสู่การกำหนดนโยบาย การวางแผนกลยุทธ์ และการจัดกระบวนการบริหารจัดการที่ชัดเจนและเป็นระบบ ซึ่งเน้นการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและเครื่องมือที่เหมาะสม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ การจัดระบบการสื่อสารภายใน

²² สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, **การรู้ดิจิทัล (Digital literacy)**, เข้าถึงเมื่อ 9 เมษายน 2567, เข้าถึงได้จาก https://www.ops.go.th/th/content_page/item/854-zxfdgsdgs

²³ ศักดา จันทรประเสริฐ, “บทวิจารณ์หนังสือ Book Review: Understanding Digital Literacies: A Practical Introduction,” **วารสารสารสนเทศศาสตร์** 36, 2 (เมษายน-มิถุนายน 2561): 117-121.

²⁴ ธิดา แซ่ซัน และ ทศนีย์ หมอสอน, “การรู้ดิจิทัล: นิยามองค์ประกอบ และสถานการณ์ในปัจจุบัน (Digital Literacy: Definition, Component and Current Situation),” **วารสารสารสนเทศศาสตร์** 34, 4 (ตุลาคม - ธันวาคม 2559): 119-121.

องค์กร การประเมินผล การจัดการงานด้านวิชาการและการบริหารทั่วไป รวมถึงการพัฒนาระบบการทำงานของสถานศึกษาให้ทันสมัย ตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมดิจิทัล และก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด²⁵

จากความหมายของนักวิชาการดังกล่าว สรุปได้ว่า การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถใช้งานเครื่องมือ อุปกรณ์ และโปรแกรมพื้นฐาน เทคโนโลยีดิจิทัลในการค้นหา ประเมิน ใช้ สร้าง แบ่งปัน และสื่อสารข้อมูล จากการวิเคราะห์ ประเมินข้อมูล แยกแยะข้อเท็จจริง ความคิดเห็นได้อย่างถูกต้อง สร้างสรรค์เนื้อหา การนำเสนอ สื่อสารผ่านช่องทางดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบ ปลอดภัย และเคารพสิทธิผู้อื่น นำไปสู่การปฏิบัติงานและการทำงานร่วมกัน สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน หรือพัฒนากระบวนการทำงาน ให้สามารถบริหารจัดการสถานศึกษา ให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญและประโยชน์ของการรู้ดิจิทัลของผู้บริหาร

ชไนเกอร์ (Sheninger) ได้กล่าวถึง 7 ส่วนสำคัญของการรู้ดิจิทัลที่ส่งเสริมผู้บริหารให้เป็นผู้นำด้านดิจิทัลทางการศึกษา ได้แก่

1. การสื่อสาร (Communication) ผู้บริหารสามารถให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในแบบเรียลไทม์ผ่านอุปกรณ์ที่หลากหลาย ไม่มีวิธีการคงที่แบบทางเดียวเช่นจดหมายข่าวและเว็บไซต์อีกต่อไป ข้อมูลที่สำคัญสามารถสื่อสารผ่านเครื่องมือโซเชียลมีเดียต่าง ๆ ฟรีและกลยุทธ์การใช้งานที่ง่ายเพื่อตอบสนองผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในยุคดิจิทัล

2. การประชาสัมพันธ์ (Public Relations) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทเป็น "นักเล่าเรื่อง" ที่สามารถถ่ายทอดเรื่องราวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในปัจจุบันเรามีโอกาสสร้างพื้นฐานของการประชาสัมพันธ์เชิงบวกผ่านแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดีย ซึ่งเป็นเครื่องมือฟรีที่เราสามารถควบคุมเนื้อหาได้เอง การใช้โซเชียลมีเดียอย่างมีประสิทธิภาพช่วยให้เราสามารถแบ่งปันเรื่องราวด้านบวกที่เกี่ยวข้องกับองค์กรหรือสถานศึกษาของเราได้อย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างความโปร่งใส ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในยุคที่ข้อมูลด้านลบเกี่ยวกับการศึกษามักถูกเผยแพร่อย่างแพร่หลาย การ

²⁵ ศุทธิณี พงษ์ใหญ่ และ สมใจ สืบเสาะ, “การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2,” วารสารวิชาการ การจัดการภาครัฐ และเอกชน 5, 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม 2566): 223-236.

ประชาสัมพันธ์เชิงบวกไม่เพียงช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดี แต่ยังสร้างความเชื่อมั่นและความเข้าใจที่ถูกต้องแก่สาธารณชนในยุคที่ข้อมูลถูกส่งต่ออย่างรวดเร็วและง่ายดาย

3. การสร้างแบรนด์ (Branding) ในปัจจุบัน ธุรกิจต่าง ๆ ตระหนักถึงคุณค่าของแบรนด์ และผลกระทบที่มีต่อผู้บริโภคทั้งในปัจจุบันและอนาคต ผู้บริหารสามารถใช้โซเชียลมีเดียเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างภาพลักษณ์เชิงบวก โดยเน้นจุดเด่นของวัฒนธรรมของสถานศึกษา ส่งเสริมความภาคภูมิใจในชุมชน และช่วยดึงดูดครอบครัวที่กำลังมองหาสถานศึกษาที่เหมาะสมสำหรับบุตรหลานของตน

4. การมีส่วนร่วมของนักเรียน/การเรียนรู้ (Student engagement/earning) เราไม่สามารถคาดหวังความสำเร็จที่เพิ่มขึ้นได้หากนักเรียนไม่ได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ เพราะนักเรียนที่ไม่สนใจเรียนมักไม่สามารถพัฒนาทักษะและความรู้ได้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักว่าสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาควรสะท้อนชีวิตจริง และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำสิ่งที่เรียนไปปรับใช้ผ่านเครื่องมือที่พวกเขาคุ้นเคยในชีวิตประจำวัน ผู้นำดิจิทัลเข้าใจว่าการมอบเครื่องมือที่ใช้ในโลกแห่งความจริงให้นักเรียน พร้อมกับส่งเสริมให้พวกเขาสร้างผลงานที่แสดงถึงความเข้าใจและความเชี่ยวชาญในแนวคิดต่าง ๆ เป็นสิ่งสำคัญ นี่ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในกระบวนการสอน ซึ่งมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ เช่น การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน ความคิดสร้างสรรค์ การรู้เท่าทันสื่อ การเชื่อมโยงในระดับสากล การคิดเชิงวิพากษ์ และการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นทักษะที่สังคมต้องการอย่างยิ่งในปัจจุบัน

5. การเติบโต / การพัฒนา อย่างมืออาชีพ (Professional growth/development) การเติบโตของโซเชียลมีเดียทำให้สถานศึกษาไม่จำเป็นต้องเป็นแหล่งข้อมูลที่แยกตัวอีกต่อไป และผู้บริหารไม่จำเป็นต้องรู้สึกเหมือนอยู่บนเกาะที่โดดเดี่ยวขาดการสนับสนุนหรือคำแนะนำอีกแล้ว ผู้บริหารสามารถสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ส่วนบุคคล (Personal Learning Network: PLN) ของตนเอง เพื่อรองรับความต้องการการเรียนรู้ที่หลากหลาย เครือข่ายนี้เปิดโอกาสให้ผู้นำสามารถเข้าถึงทรัพยากรที่มีคุณค่า เรียนรู้จากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย รับฟังความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ และเชื่อมโยงกับผู้เชี่ยวชาญทั้งในแวดวงการศึกษาและด้านความเป็นผู้นำ นอกจากนี้ ยังช่วยสร้างเครือข่ายกับผู้ปฏิบัติงานจริง ซึ่งเป็นการเสริมสร้างศักยภาพและสนับสนุนการพัฒนาทั้งในด้านวิชาชีพและการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. การทบทวนและออกแบบพื้นที่การเรียนรู้และบริบทใหม่ (Re-envisioning learning spaces and environments) เมื่อผู้บริหารมีความเข้าใจอย่างชัดเจนเกี่ยวกับหลักการสำคัญและแนวทางการนำไปปฏิบัติ เพื่อเริ่มต้นการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน ขั้นตอนต่อไปคือการปรับปรุงพื้นที่และบรรยากาศของการเรียนรู้ให้ส่งเสริมทักษะสำคัญที่จำเป็น และเชื่อมโยงกับโลกแห่งความเป็นจริงอย่างเหมาะสม ผู้บริหารจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและวางกลยุทธ์ในการออกแบบ

สถานศึกษาให้ก้าวไปสู่การเรียนรู้ในยุคดิจิทัลอย่างเต็มศักยภาพ การดำเนินการดังกล่าวต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของพื้นที่การเรียนรู้สมัยใหม่ และการเปลี่ยนแปลงที่ตอบรับกับกระแสของนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อให้แน่ใจว่าสภาพแวดล้อมจะสามารถส่งเสริมการพัฒนาทักษะที่นักเรียนต้องการในยุคปัจจุบัน โดยผู้บริหารต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้วยการผสมการรู้ดิจิทัล เทคโนโลยี และการออกแบบพื้นที่การเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเตรียมความพร้อมสำหรับอนาคตข้างหน้า

7. โอกาส (Opportunity) ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการปรับปรุงโปรแกรมทรัพยากร และการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละช่วงเวลา การรู้ดิจิทัลจะช่วยให้ผู้บริหารใช้ประโยชน์จากการเชื่อมต่อผ่านเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างโอกาสในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของวัฒนธรรมสถานศึกษา ช่วยยกระดับประสิทธิภาพและความเป็นเลิศทางการศึกษาในทุกมิติ²⁶

เอกชัย กิสุขพันธ์ กล่าวว่า การรู้ดิจิทัลในปัจจุบันที่ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีเพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาได้แก่

1. การประมวลผลบนคลาวด์ (Cloud Computing) เปรียบเสมือนการมีระบบเซิร์ฟเวอร์ให้บริการผ่านทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งทำให้สถานศึกษาไม่จำเป็นต้องติดตั้งหรือจัดตั้งระบบเซิร์ฟเวอร์ภายในองค์กรของตนเอง ส่งผลให้สามารถลดค่าใช้จ่ายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีนัยสำคัญ ทั้งในส่วนของการจัดเก็บข้อมูล (Storage) การใช้งานซอฟต์แวร์ (Software) การลงทุนในด้านฮาร์ดแวร์ (Hardware) รวมถึงการจัดจ้างบุคลากรผู้เชี่ยวชาญเพื่อดูแลระบบ โดยหน้าที่เหล่านี้จะถูกรับผิดชอบโดยผู้ให้บริการคลาวด์แทน ผู้ให้บริการในภาคเอกชนที่มีชื่อเสียง เช่น Amazon Web Services (AWS), Microsoft Azure, IBM/SoftLayer และ Google Compute Engine ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการใช้งานบริการคลาวด์จะขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น ประเภทของแอปพลิเคชันหรือซอฟต์แวร์ที่เลือกใช้ ขนาดพื้นที่จัดเก็บข้อมูลที่ต้องการ (Storage Capacity) และระดับของการเชื่อมต่อระบบ (Connectivity) ที่จำเป็นในการดำเนินงาน

2. อุปกรณ์เคลื่อนที่ (Mobility Devices) หมายถึง อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์พกพาที่สามารถใช้งานได้จากทุกสถานที่ เช่น โทรศัพท์มือถือ สมาร์ทโฟน แท็บเล็ตพีซี และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์พกพาประเภทอื่น ๆ ซึ่งมีคุณสมบัติในการเข้าถึงข้อมูลได้อย่างอิสระ รองรับการใช้งานใน

---

²⁶ Eric Sheninger, **Teach Thought, "7 Pillars of Digital Leadership In Education, 2022**, Accessed 18 May 2024, Available from <https://www.teachthought.com/the-future-of-learning/7-pillars-digital-leadership-education/>

รูปแบบเคลื่อนที่อย่างมีประสิทธิภาพ อุปกรณ์เหล่านี้มาพร้อมกับแอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งข้อมูลและองค์ความรู้ได้อย่างสะดวกสบาย ไม่ว่าจะเป็นสำหรับครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา หรือแม้กระทั่งนักเรียน ทั้งนี้สามารถเข้าถึงได้ทั้งข้อมูลภายในและภายนอกสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม ไรซ์ชี้แจงว่า จากข้อมูลสถิติในปี ค.ศ. 1990 พบว่า มีผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่เพียงร้อยละ 0.2 ของประชากรทั้งหมด แต่ในปี ค.ศ. 2015 จำนวนผู้ใช้งานได้เพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 50 ของประชากร โดยในอดีตโทรศัพท์มือถือถูกออกแบบเพื่อใช้งานเพียงอย่างเดียว (Single Purpose) แต่ในปัจจุบันกลับพัฒนาเป็นอุปกรณ์สารพัดประโยชน์ (Multipurpose) ที่สามารถรองรับการทำงานหลากหลายรูปแบบในชีวิตประจำวัน

3. เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) ในปัจจุบันถือเป็นเครื่องมือที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อทัศนคติ พฤติกรรม และความเชื่อของบุคคลในสังคม โดยเฉพาะสื่อยอดนิยม เช่น LINE, Facebook, Twitter, WeChat และ Instagram ซึ่งแพร่หลายในวงกว้าง ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีความสามารถในการเลือกใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะงานด้านการบริหารของสถานศึกษา ตัวอย่างเช่น การใช้กลุ่ม LINE สำหรับการสื่อสารภายในที่ต้องการความรวดเร็วและเข้าถึงเฉพาะกลุ่ม ซึ่งเหมาะสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือความเข้าใจที่ไม่เป็นทางการ แต่ไม่ควรใช้เป็นช่องทางในการสั่งการหรือดำเนินงานที่มีลักษณะเป็นทางการ ทั้งนี้เพราะสื่อสังคมออนไลน์สามารถมีบทบาททั้งในด้านการสนับสนุนกระบวนการบริหารให้มีประสิทธิภาพ และในทางกลับกัน หากใช้ไม่เหมาะสม ก็อาจส่งผลกระทบต่อบรรยากาศและความน่าเชื่อถือในการบริหารงานของสถานศึกษาได้เช่นเดียวกัน

4. อินเทอร์เน็ต (Internet of Things : IoT) เป็นแนวโน้มสำคัญทั้งในปัจจุบันและอนาคตอันใกล้ โดยเฉพาะภายในปี ค.ศ. 2020 เป็นต้นไป ที่อุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นเครื่องใช้ภายในบ้าน อุปกรณ์สำนักงาน สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต หรือแม้แต่นาฬิกาส่วนบุคคล ล้วนแต่เชื่อมต่อและสื่อสารผ่านระบบอินเทอร์เน็ตเป็นหลัก เทคโนโลยี IoT นี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาและสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารจัดการให้กลายเป็นสำนักงานอัจฉริยะ (Smart Office) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้สามารถประยุกต์ใช้แนวคิดการทำงานจากที่บ้าน (Work at Home) ในการบริหารงานสถานศึกษาในอนาคตได้อีกด้วย ในยุคดิจิทัลนี้ หากสถานศึกษามีการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม ก็จะสามารถยกระดับการบริหารในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นด้านการบริหารงานบุคคล การบริหารกิจการนักเรียน การบริหารงบประมาณและการเงิน งานธุรการ งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนรอบข้าง ทั้งนี้ สถานศึกษาควรจัดสร้างระบบฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการบริหารจัดการ พร้อมทั้งนำเทคโนโลยี

คอมพิวเตอร์และเครือข่ายสารสนเทศมาใช้สนับสนุนการดำเนินงานให้ทันสมัยและสอดคล้องกับบริบทแห่งการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน²⁷

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี กล่าวว่า การรู้ดิจิทัลเป็นทักษะที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา เพราะเป็นทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่เป็นตัวช่วยสำคัญสำหรับผู้บริหารในการปฏิบัติงานด้านการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการทำงานร่วมกันกับผู้อื่นในการใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2560²⁸

สุปรีดา โกษาแสง ได้กล่าวว่า การรู้ดิจิทัลนับเป็นทักษะที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะในด้านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพนักเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ผ่านการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้หลักการของความคุ้มค่าและประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้มีวิสัยทัศน์ เข้าใจบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศ พร้อมทั้งส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงความสำคัญ และมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขันในระบบการจัดการศึกษาและยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาอย่างรอบด้าน รวมถึงสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยแนวทางการเรียนรู้ที่ทันสมัย โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาและส่งเสริมความมั่นใจให้แก่นักเรียน ผู้ปกครอง รวมถึงชุมชนต่อกระบวนการพัฒนาศักยภาพนักเรียนให้มีคุณลักษณะตามบริบทของยุคดิจิทัล ผู้บริหารยุคใหม่จึงต้องมีความสามารถในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศในระดับนโยบาย โดยมีวิสัยทัศน์ที่สามารถนำข้อมูลจากระบบสารสนเทศมาใช้ในการเพิ่มคุณค่า ทั้งในด้านการบริหารสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งยังควรสนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการออกแบบการเรียนรู้ที่สร้างจุดเด่นให้แตกต่างจากสถานศึกษาอื่น ๆ เพื่อสร้างประสบการณ์ทางการศึกษาที่เหนือความคาดหมายสำหรับนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ควรจัดสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมองค์กร

²⁷ เอกชัย กี่สุขพันธ์, การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล (School Management in Digital Era), เข้าถึงเมื่อ 9 เมษายน 2567, เข้าถึงได้จาก <http://www.truelookpanya.com/knowledge/content/52232/-edu-t2s1-t2-t2s3->.

²⁸ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, ร่างแนวทางการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐเพื่อการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัลตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2560, เข้าถึงเมื่อ 5 พฤษภาคม 2567, เข้าถึงได้จาก https://www.ocsc.go.th/?post_type=laws&p=42304

และบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการพัฒนาแนวคิดสร้างสรรค์ เพื่อกระตุ้นให้ครูและนักเรียนสามารถคิดค้นนวัตกรรมทั้งในด้านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน²⁹

จากความสำคัญและประโยชน์ของการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารจากนักวิชาการดังกล่าว สรุปได้ว่า การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยยกระดับคุณภาพการบริหารและการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ผู้บริหารที่มีความรู้ดิจิทัลสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่องค์กร รวมถึงส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียนและพัฒนาการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเปลี่ยนแปลงของโลก นอกจากนี้ การรู้ดิจิทัลยังช่วยให้ผู้บริหารพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องผ่านเครือข่ายการเรียนรู้ ใช้เทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ตลอดจนสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์บริบทของสถานศึกษา ส่งผลให้สถานศึกษามีความพร้อมในการขับเคลื่อนสู่ความเป็นเลิศทางการศึกษาอย่างยั่งยืน

องค์ประกอบของการรู้ดิจิทัล

เทคโนโลยีมีอิทธิพลต่อชีวิตในแทบทุกมิติ การรู้ดิจิทัลจึงเป็นทักษะที่จำเป็นที่ต้องใช้ในองค์กร และทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยมีนักวิชาการเสนอแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับองค์ประกอบของการรู้ดิจิทัล ดังนี้

มาร์ติน และกรูดซีกกี (Marin and Grudzieck) ได้กำหนดองค์ประกอบตามระดับการรู้ดิจิทัลไว้ 3 ระดับ ได้แก่ ระดับ 1) สมรรถนะดิจิทัล (Digital Competence) ระดับ 2) การใช้งานดิจิทัล (Digital Usage) และระดับที่ 3) การถ่ายโอนดิจิทัล (Digital Transferable โดยในระดับแรกคือ ความสามารถด้านดิจิทัล หมายถึงทักษะพื้นฐานที่ครอบคลุมตั้งแต่การรับรู้ การปฏิบัติ การคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) การประเมินอย่างเป็นระบบ (Evaluation) รวมไปถึงการมีแนวทางการคิดที่เป็นระบบ (Conceptual Thinking) ตลอดจนการมีเจตคติที่เหมาะสมและการตระหนักรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ความสามารถทางดิจิทัลของแต่ละบุคคลหรือกลุ่มบุคคลนั้นขึ้นอยู่กับบริบทและสถานการณ์ของชีวิตประจำวัน รวมถึงความสามารถในการรับมือกับความท้าทายที่เกิดขึ้น โดยคณะทำงานด้านสมรรถนะหลัก (Key Competence) ของคณะกรรมการยุโรปภายใต้โครงการ "Education and Training 2010" (European

²⁹ สุปรีดา โกษาแสง, “เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารสถานศึกษาในยุค Digital Transformation Digital Technology for School Management in the Digital Transformation Era” วารสารบริหารการศึกษา มศว 19, 37 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2565): 248-249.

Commission, 2007) ได้ให้นิยามของคำว่า "สมรรถนะ" ไว้ว่า คือ ความมั่นใจและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อการทำงาน การพักผ่อน และการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ดังนั้น ความสามารถทางดิจิทัลจึงเป็นการบูรณาการของความรู้ ทักษะ สมรรถนะ (Competence) ไปสู่ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ (Literacy)³⁰

บาวเดน (Bawden) กำหนดองค์ประกอบของการรู้ดิจิทัลไว้ 4 ประการ ประกอบด้วย

1. ทักษะพื้นฐาน (Basic Skills) เช่น การรู้ หรือการอ่านออกเขียนได้ (Literacy) รวมถึงความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computer / ICT Literacy) ล้วนมีบทบาทในการส่งเสริมศักยภาพให้เข้มแข็งยิ่งขึ้นกว่าทักษะพื้นฐานแบบดั้งเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ซึ่งกลายเป็นสิ่งจำเป็นต่อการประกอบอาชีพในปัจจุบัน

2. พื้นฐานความรู้ (Background Knowledge) มีความเกี่ยวข้องกับโลกของสารสนเทศ (The World of Information) และจำเป็นต้องเข้าใจลักษณะของทรัพยากรสารสนเทศ (Nature of Information Resources) ที่มีต้นกำเนิดจากสื่อหลากหลายประเภท เช่น หนังสือ หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร ตลอดจนรายงานทางวิชาการและวิชาชีพ ผู้ใช้สารสนเทศที่เข้าถึงสื่อสิ่งพิมพ์ผ่านห้องสมุด ควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับ "กระบวนการเผยแพร่สิ่งพิมพ์" (Publication Chain) ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่การเขียนผลงาน การจัดเก็บ การส่งต่อให้กับบรรณธิการ สำนักพิมพ์ ผู้จัดจำหน่ายหนังสือ บรรณารักษ์ ไปจนถึงมือของผู้อ่าน เมื่อโลกก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัล ความเข้าใจในรูปแบบใหม่ของข้อมูลและการเลือกใช้สารสนเทศในบริบทของเทคโนโลยีสารสนเทศจึงกลายเป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญในการพัฒนาทักษะการรู้ดิจิทัล (Digital Literacy)

3. สมรรถนะหลักหรือสมรรถนะที่สำคัญ (Central Competencies) ประกอบด้วย 1) การอ่านและความเข้าใจสารสนเทศทั้งรูปแบบดิจิทัลและไม่ใช้ดิจิทัล 2) การสร้างและการสื่อสารสารสนเทศดิจิทัล 3) การประเมินสารสนเทศ 4) การสะสมความรู้จากหลายแหล่ง 5) การรู้สารสนเทศ และ 6) การรู้เท่าทันสื่อเหล่านี้เป็นทั้งทักษะพื้นฐานและสมรรถนะที่นานาประเทศพยายามประเมินระดับการรู้ดิจิทัลอย่างเที่ยงตรงและเอาจริงเอจัง

4. ทักษะคติและมุมมอง (Attitudes and Perspectives) เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างเสรี (Independent Learning) และการรู้คุณธรรม/การรู้ทางสังคม (Moral/ Social Literacy) ทักษะคติและมุมมองนั้น จะเป็น สิ่งเชื่อมโยงระหว่างแนวคิดใหม่ของการรู้ดิจิทัล และความคิดเก่าของความรู้ในอดีตที่ผ่านมาซึ่งมีทักษะและสมรรถนะไม่เพียงพอทัศนคติและมุมมองมีรากฐานมาจากกรอบจริยธรรม

---

³⁰ Allan Martin and Jan Grudziecki, "Dig EuLit: Concepts and Tools for Digital Literacy Development," *ITALICS: Innovations In Teaching & Learning In Information & Computer Sciences* 5, 4 (2006): 246-264.

ร่วมกับการศึกษาที่เข้มข้น ซึ่งก็มีข้อโต้แย้งถึงความยากที่สุดของการสอนและการปลูกฝังทุกองค์ประกอบ อย่างไรก็ตามผู้สอนพยายามใช้สารสนเทศสอนให้ใกล้เคียงกับการดำเนินชีวิตมากที่สุดตามแรงกดดันของการเปลี่ยนแปลง (Transforming) และโครงสร้าง (Structuring) ³¹

ฮากรุ และ เพย์ตัน (Hague and Payton) ได้นำเสนอองค์ประกอบของการรู้ดิจิทัลไว้ 8 องค์ประกอบ

1. ทักษะการใช้ (Functional Skills) ทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้คีย์บอร์ด อุปกรณ์เสริม เครื่องพิมพ์ (Printer), สแกนเนอร์ (Scanner), ลำโพง (Speakers), และไมโครโฟน (Microphone) โปรแกรมสำนักงานพื้นฐาน (Microsoft Office, Search Engines) ระบบปฏิบัติการ (Windows, MacOS) บุคลากรเข้ากับการปฏิบัติงาน การบริหารจัดการ ส่งเสริมบุคลากรทางการศึกษาทั้งครูผู้สอนและนักเรียนให้ตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนาความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสมครอบคลุมทั้งในด้านการบริหารจัดการ กระบวนการเรียนรู้ เลือกใช้เครื่องมือดิจิทัล ทั้งการใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำนักงานพื้นฐานให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) ความสามารถในการจินตนาการเชื่อมโยงระหว่างความคิด วิธีการและการสร้างสรรค์ผลงาน ให้เกิดการสร้างผลงานหรือผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ หรือแนวความคิดใหม่ ๆ หรือ สร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่ไม่เคยมีมาก่อน นำความรู้ดิจิทัลมาใช้ในการผลิตสื่อสร้างสรรค์ สร้างสื่อดิจิทัลเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการและการเรียนรู้ ใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือที่หลากหลายในการออกแบบและสร้างสรรค์สื่อต่าง ๆ สามารถจัดทำภาพตัดต่อ วิดีโอ การใส่เสียง นำเสนอสิ่งใหม่ ๆ อย่างสร้างสรรค์เป็นที่น่าสนใจ รวมถึงเผยแพร่สื่อโดยคำนึงถึงหลักความถูกต้อง จริยธรรม สิทธิส่วนบุคคล ลิขสิทธิ์ และกฎหมาย

3. การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการประเมินผล (Critical Thinking and Evaluation) เป็นการคิดวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้ทักษะการให้เหตุผลร่วมกับการพิจารณาสื่อดิจิทัล การตั้งคำถาม วิเคราะห์ กลั่นกรอง ประเมินสารสนเทศและตัดสินใจในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลภายในสถานศึกษาอย่างมีวิจารณญาณ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่สามารถสะท้อนกลับเพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน

4. ความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม (Cultural and Social Under) เป็นความสามารถในการทำความเข้าใจ และแบ่งปันความหมายของการสื่อสารในแต่ละสังคมและวัฒนธรรมผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล สามารถเข้าใจการสื่อสารทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างได้ เลือกใช้สื่อและ

---

³¹ David Bawden, "Information and Digital Literacies: a Review of Concepts," *Journal of Documentation* 57, 2 (2001): 218-259.

รูปแบบในการสื่อสารที่เหมาะสมกับสถานการณ์และวัฒนธรรมต่าง ๆ สามารถแสดงออกอย่างมีมารยาทในการสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัล

5. การร่วมมือ (Collaboration) เป็นความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้โดยนำเครื่องมือดิจิทัลมาใช้สร้างเครือข่ายแบ่งปันข้อมูลความรู้ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล เรียนรู้การมีส่วนร่วมในการสร้างการร่วมมือและแบ่งปันความรู้ ความยืดหยุ่นความร่วมมือ ความประนีประนอม การรับฟัง และทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม รวมถึงพัฒนาเครือข่ายการร่วมมือทางดิจิทัลเพื่อพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

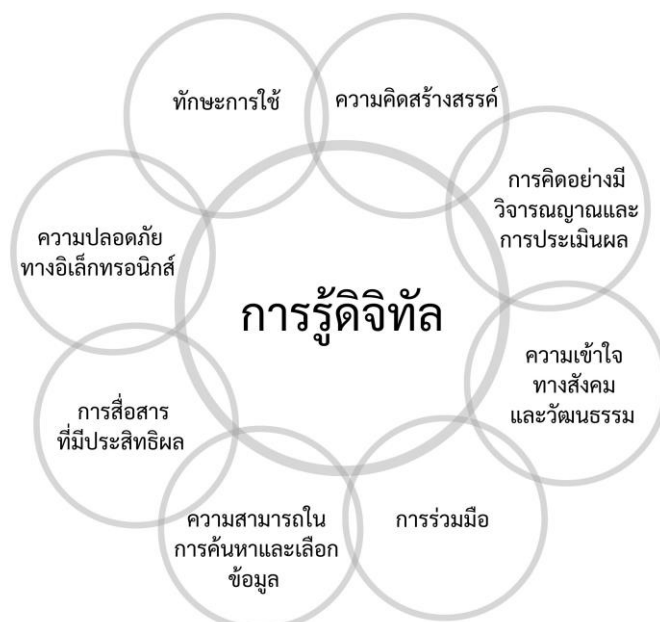
6. ความสามารถในการค้นหาและเลือกข้อมูล (The Ability to Find and Select Information) การมีวิจรรย์ญาณในการสืบค้นและเลือกเนื้อหาสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต สามารถตรวจสอบความน่าเชื่อถือของสารสนเทศที่สืบค้น แยกแยะสารสนเทศที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น เลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศมาพัฒนาการบริหารจัดการอย่างมีวิจรรย์ญาณ ค้นหาวิธีถ่ายทอดองค์ความรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจผ่านสื่อดิจิทัล รวบรวมสารสนเทศที่ได้จากการสืบค้นมาจัดการให้เป็นระบบง่ายต่อการนำมาใช้งาน

7. การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ (Effective Communication) ความสามารถในการแสดงความคิด ความเข้าใจ ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล โดยมีความรู้ความเข้าใจสามารถเลือกเทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสมที่สุดเพื่อใช้ในการบริหารจัดการ สามารถถ่ายทอดข้อมูลที่ซับซ้อนด้วยการอธิบายให้ชัดเจนผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล สามารถเลือกรูปแบบเครื่องมือและสื่อที่เหมาะสมเพื่อนำเสนอสารสนเทศอย่างมีความหมาย สามารถเผยแพร่ผลงานโดยใช้สื่อดิจิทัลได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว สื่อสารผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลในการประสานงานกับบุคลากรภายในและภายนอกได้อย่างเหมาะสม สนับสนุนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้ร่วมงานผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล

8. ความปลอดภัยทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Safety) เป็นความสามารถทางความคิดอย่างมีวิจรรย์ญาณเกี่ยวกับความปลอดภัยจากการใช้เว็บไซต์ การสื่อสาร การสร้างและการทำงานร่วมกันด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล พิจารณาถึงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัย พร้อมทั้งวิธีการป้องกัน รวมถึงเลือกใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสมและเข้าใจข้อดีข้อเสียของเทคโนโลยีดิจิทัล ³²

---

³² Cassie Hague and Sarah Payton, **Digital literacy across the curriculum** (Bristol: Future lab, 2010), 19-45.

แผนภูมิที่ 3 องค์ประกอบของการรู้ดิจิทัล

ที่มา: Cassie Hague and Sarah Payton, Digital literacy across the curriculum (Bristol: Future lab, 2010), 19-45.

เอสเซท (Eshet) นำเสนอองค์ประกอบของการรู้ดิจิทัลใน 6 ทักษะการคิดตามกรอบเชิงทฤษฎี (Skill Based Theoretical Framework) มีดังต่อไปนี้

1. ทักษะการเห็นภาพ (Photo-visual skills) มีความเข้าใจข้อความจากภาพที่ปรากฏได้ เนื่องจากพัฒนาการของสภาพแวดล้อมดิจิทัล มาจากรูปแบบข้อความประโยคสู่รูปแบบของการแสดง ความหมายด้วยภาพ ซึ่งบุคคลที่อยู่ในสภาพแวดล้อมดิจิทัล จำเป็นต้องใช้ทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) ในการใช้ภาพแสดงความคิด เพื่อพัฒนาทักษะนี้

2. ทักษะการสร้าง (Reproduction skills) ความสามารถในการสร้างความหมายใหม่ หรือการตีความใหม่โดยการผสมผสานสารสนเทศที่มีอยู่แล้วในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ข้อความ ภาพ เสียงทำเป็นสิ่งใหม่ ซึ่งมองได้ 2 ส่วนคือ ส่วนการเขียน สามารถปรับโครงสร้างหรือจัดระเบียบสร้างความหมายใหม่ได้ และส่วนศิลปะ เป็นการนำส่วนของภาพและเสียงมาปรับแต่งและจัดการเพื่อสร้างงานศิลป์ใหม่

3. ทักษะการแตกแขนง (Branching skills หรือทักษะไฮเปอร์มีเดีย (Hypermedia) หรือการเชื่อมโยงสารสนเทศโดยการคลิกไปที่ไฮเปอร์ลิงก์ (Hyperlink) เป็นความสามารถในการท่องไปบนเว็บเพื่อศึกษาหาความรู้ในรูปแบบไม่ต่อเนื่อง (Nonlinear) การแตกแขนงของความรู้สามารถขยายกลยุทธ์การแสวงหาสารสนเทศ และสร้างความรู้จากสารสนเทศแต่ละชิ้นที่เข้าถึงได้ตามทฤษฎี

ความยืดหยุ่นทางปัญญา (Cognitive Flexibility Theory) ได้ให้ความสำคัญการแตกแขนงในหลายมิติของทักษะการคิดเพื่อสร้างความเข้าใจอย่างมีความหมายของปรากฏการณ์อันซับซ้อนได้ ซึ่งดีต่อการคิดเชิงเปรียบเทียบ การสร้างแบบจำลองในใจ การสร้างแผนที่ความคิดและรูปแบบอื่นในเชิงนามธรรมได้

4. ทักษะสารสนเทศ (Information skills) ความสามารถในการมีวิจารณญาณทางการประเมินคุณภาพและความถูกต้องในการบริโภคสารสนเทศซึ่งเป็นทักษะสารสนเทศเหมือนตัวกรองที่จะช่วยระบุได้ว่าสารสนเทศใดถูกหรือผิด มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งที่ กำหนดไว้หรือเป็นสารสนเทศที่บิดเบือน

5. ทักษะทางสังคมและอารมณ์ (Socio-Emotional Skills) มีความเข้าใจในกติกาที่อยู่บนไซเบอร์สเปซและการประยุกต์ความเข้าใจนี้ในการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตความท้าทายในสภาพแวดล้อมดิจิทัลที่ไม่เพียงแต่จะใช้ทักษะความสามารถในการแบ่งปันความรู้ แต่สามารถแบ่งปันอารมณ์ในการสื่อสารดิจิทัลด้วย เช่น อาจมีการหลอกลวงในห้องสนทนา และหลีกเลียงที่จะถูกดักโจมตีจากสิ่งหลอกลวงและไวรัสทางอินเทอร์เน็ตทักษะนี้เป็นทักษะที่มีความซับซ้อนมากที่สุด ผู้ใช้งานจำเป็นต้องมีการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ มีวุฒิภาวะ และมีทักษะสารสนเทศ ทักษะแตกแขนงและทักษะการเห็นภาพที่ดี

6. การคิดแบบเรียลไทม์ (Real Time Thinking) เป็นความสามารถในการประมวลผลด้วยข้อมูลในปริมาณมากในเวลาเดียวกันหรือในสัปดาห์เวลาหนึ่ง ซึ่งผู้ใช้งานจะต้องแยกความตั้งใจการตอบสนอง และแรงกระตุ้นในรูปแบบอื่น ๆ ที่ปรากฏอย่างต่อเนื่องในสถานที่ต่าง ๆ บนหน้าจอให้ได้มีความสามารถประมวลผลงานที่แตกต่างกันอย่างต่อเนื่อง (Multi-Tasking) และความสามารถเปลี่ยนมุมมองและทัศนคติอย่างรวดเร็วรวมทั้งการตอบสนองแบบเรียลไทม์ด้วย³³

วันอึ้ง (Wan Ng) ได้นำเสนอองค์ประกอบของการรู้ดิจิทัลไว้ในปี ค.ศ. 2012 มี 3 มิติ ดังนี้

1. มิติทางเทคนิค (Technical Dimension) หมายถึง วิธีการ และการดำเนินงานในการใช้ไอซีทีเพื่อการเรียนรู้และทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน มีความสามารถในการเชื่อมต่อและใช้ตัวป้อนอุปกรณ์ต่อพ่วง เช่น หูฟังลำโพง ซึ่งถือว่าเป็นความรู้เฉพาะวิชาหรือความสามารถในการป้องกันไฟล์และความสามารถในการแก้ไขปัญหาทางเทคนิคโดยการอ่านคู่มือ ด้วยเมนู "ความช่วยเหลือ" (Help) บนจอภาพ ฉะนั้น การรู้ดิจิทัลในทางเทคนิค คือ ความสามารถปฏิบัติการกับเทคโนโลยีดิจิทัลอย่าง

³³ Yoram Eshet-Alkalai, "Digital literacy: A conceptual framework for survival skills in the digital era," *Journal of Educational Multimedia and Hypermedia* 13, 1 (January 2004): 93-106.

เข้าใจ มีความรู้และความเข้าใจโครงสร้างไฟล์ การจัดการการถ่ายโอนข้อมูลต้องมีความรู้ความเรื่องขนาดของไฟล์ และขนาดพื้นที่จัดเก็บ เป็นต้น

2. มิติด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Dimension) หมายถึง ความสามารถทางปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจข้อมูลและสารสนเทศ ซึ่งครอบคลุมถึงทักษะในการวางแผน คิดกลยุทธ์สำหรับการสืบค้น การประเมิน และการสร้างองค์ความรู้ผ่านกระบวนการจัดการสารสนเทศในรูปแบบดิจิทัล อีกทั้งยังหมายถึงความสามารถในการเลือกใช้ซอฟต์แวร์หรือโปรแกรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเป้าหมายของการเรียนรู้หรือการทำงานเฉพาะด้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในมิตินี้ ผู้ใช้ควรมีความรู้และตระหนักถึงหลักคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น กรณีของการซื้อขายออนไลน์ การคัดลอกหรือนำสารสนเทศไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต อาทิ ลิขสิทธิ์ (Copyright) และการลอกเลียนผลงานทางปัญญา (Plagiarism) นอกจากนี้ ผู้ใช้ยังจำเป็นต้องเข้าใจข้อมูลในหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นข้อความ ภาพ เสียง แผนที่ หรือแบบจำลองต่าง ๆ เพื่อให้สามารถตีความและเข้าใจความหมายที่แฝงอยู่ในสื่อแต่ละประเภทได้อย่างถูกต้อง โดยในจุดบรรจบระหว่างมิติเชิงเทคนิคกับมิติด้านพุทธิพิสัย ยังเชื่อมโยงกับทักษะการผลิตซ้ำ (Reproduction Literacy) และทักษะการสืบค้นแบบแตกแขนง (Branching Skills) ซึ่งหมายถึงความสามารถในการนำทางในสภาพแวดล้อมแบบไฮเปอร์มีเดีย (Hypermedia) เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ การสังเคราะห์และการตีความข้อมูลใหม่ โดยอาศัยเครื่องมือดิจิทัลทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์อย่างเหมาะสมเพื่อถ่ายทอดเนื้อหาหรือสาระที่สื่อความหมายได้ดีที่สุด

3. มิติทางสังคมและอารมณ์ (Socio-Emotional Dimension) ของการรู้ดิจิทัล รวมถึงบริเวณที่เชื่อมโยงระหว่างมิติสังคม-อารมณ์และมิติทางพุทธิพิสัยนั้น เกี่ยวข้องกับความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการสื่อสาร การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายออนไลน์ โดยสามารถจำแนกออกเป็น 3 ประเด็นหลัก ดังนี้ 1) การมีมารยาทที่เหมาะสมในการใช้งานอินเทอร์เน็ต (Netiquette) ผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ ซึ่งควรสะท้อนถึงมารยาทที่ใช้ในการสื่อสารแบบเผชิญหน้า เช่น การแสดงความเคารพต่อผู้อื่น การเลือกใช้ถ้อยคำสุภาพ และหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาที่อาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดหรือตีความคลาดเคลื่อน 2) การรักษาความปลอดภัยส่วนบุคคลและการปกป้องข้อมูลส่วนตัว โดยการไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นส่วนบุคคลเกินความจำเป็น รวมทั้งการระมัดระวังต่อความเสี่ยงในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ความสามารถในการตระหนักถึงสถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายหรือการคุกคามทางออนไลน์ และรู้วิธีการจัดการกับสถานการณ์ดังกล่าวอย่างเหมาะสม เช่น การเพิกเฉย การแจ้งเตือน หรือการใช้มาตรการป้องกันภัยที่มีอยู่ในระบบ บริเวณที่อยู่ตรงกลางของการรู้ดิจิทัล คือ การรู้เท่าทันและมีวิจารณญาณในการใช้สารสนเทศ (Critical Literacy) ซึ่งหมายถึงความสามารถในการเข้าใจเบื้องหลังของข้อมูลหรือเนื้อหา

ที่เผยแพร่ โดยพิจารณาจากแรงจูงใจของผู้เขียน ตลอดจนสามารถวิเคราะห์และประเมินข้อมูลเหล่านั้นอย่างมีวิจารณญาณ³⁴

แผนภูมิที่ 4 การรู้ดิจิทัล

ที่ มา: Wan Ng, “Can we teach digital natives digital literacy?” *Computers & Education* 59, 3 (November 2012): 1065-1078.

ซัมมีย์ (Summey) กำหนดองค์ประกอบของการรู้ดิจิทัลไว้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การค้นหาและกรองข้อมูล (Locating and Filtering) คือ ความสามารถในการค้นหาและเลือกข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย โดยใช้เครื่องมือ ฐานข้อมูลออนไลน์ และระบบจัดการข้อมูล เพื่อช่วยให้ข้อมูลที่สำคัญปรากฏขึ้นอย่างรวดเร็วและสามารถนำไปใช้ในอนาคตได้สะดวก

2. การแบ่งปันข้อมูลและทำงานร่วมกัน (Sharing and Collaborating) คือ การแบ่งปันข้อมูลและทำงานร่วมกันผ่านสื่อดิจิทัล เพื่อทำงานร่วมกันแบบเรียลไทม์ การสร้างบล็อกเพื่อแบ่งปันข้อมูลในกลุ่ม และการใช้โซเชียลมีเดียในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทักษะนี้ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม การแลกเปลี่ยนไอเดีย และการเรียนรู้จากผู้อื่นผ่านช่องทางดิจิทัล

³⁴ Wan Ng, “Can we teach digital natives digital literacy?” *Computers & Education* 59, 3 (November 2012): 1065-1078.

3. การจัดระเบียบและคัดสรรข้อมูล (Organizing and Curating) คือ การจัดการข้อมูลที่ได้มาให้อยู่ในรูปแบบที่ง่ายต่อการเข้าถึงและนำไปใช้ การสร้างพอร์ทัลโพลีโอดีจิตัลเพื่อจัดระเบียบผลงาน หรือการใช้เครื่องมือบุ๊กมาร์กออนไลน์ เพื่อจัดเก็บข้อมูลสำคัญ ทักษะนี้ช่วยในการจัดระเบียบข้อมูลที่ซับซ้อนและช่วยให้สามารถเลือกข้อมูลที่มีคุณค่าได้อย่างรวดเร็ว

4. การสร้างเนื้อหาใหม่จากข้อมูลที่มี (Creating and Generating) คือ ทักษะการใช้ข้อมูลที่มีอยู่เพื่อสร้างเนื้อหาใหม่ที่มีคุณค่า การสร้างพอดแคสต์เพื่อแบ่งปันข้อมูล หรือการพัฒนาเนื้อหาในโลกเสมือนจริง เพื่อสนับสนุนการสื่อสารที่สร้างสรรค์และการเรียนรู้ผ่านการผลิตเนื้อหาจิตัล

5. การนำข้อมูลที่มีอยู่กลับมาใช้ใหม่ (Reusing and Repurposing) คือ การปรับเปลี่ยนหรือใช้ข้อมูลที่มีอยู่เพื่อวัตถุประสงค์ใหม่ การเขียนแผนพิกจากเรื่องราวที่มีอยู่ หรือการออกแบบสื่อแบบอินเทอร์แอคทีฟที่รวมเนื้อหาหลายประเภท เป็นทักษะที่ช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับข้อมูลและสนับสนุนการสร้างสรรคทางจิตัลอย่างยั่งยืน³⁵

ทอมป์สัน และคณะ (Thompson and others) ได้กำหนดองค์ประกอบของการรู้ดิจิทัลไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. การรู้ภาพถ่ายและภาพ (Photo-Visual Literacy) คือ ความสามารถในการทำความเข้าใจและวิเคราะห์ข้อมูลที่น่าเสนอผ่านภาพ กราฟิก หรือแผนภูมิ ซึ่งมีความสำคัญมากในยุคจิตัลที่ข้อมูลมักถูกนำเสนอผ่านสื่อมัลติมีเดีย การรู้แบบนี้ช่วยให้สามารถตีความและใช้ประโยชน์จากข้อมูลในรูปแบบภาพ เช่น การอ่านแผนภูมิ การวิเคราะห์อินโฟกราฟิก หรือการทำความเข้าใจโฆษณา

2. การรู้ในการผลิตซ้ำ (Reproduction Literacy) คือ ทักษะในการสร้างสรรค์เนื้อหาใหม่จากเนื้อหาที่มีอยู่ โดยการปรับเปลี่ยน ดัดแปลง หรือรวมเนื้อหาต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างมีความหมาย ตัวอย่างเช่น การตัดต่อวิดีโอ การออกแบบโปสเตอร์ หรือการรีมิคซ์เพลง ทักษะนี้ช่วยกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และส่งเสริมการผลิตเนื้อหาจิตัลในรูปแบบใหม่ ๆ

3. การรู้เท่าทันข้อมูล (Information Literacy) คือ ความสามารถในการค้นหา ประเมิน วิเคราะห์ และเลือกใช้ข้อมูลอย่างเหมาะสมจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ รวมถึงการพิจารณาความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล ทักษะนี้มีความสำคัญในโลกจิตัลที่ข้อมูลมีมากมายและหลากหลาย เช่น การตรวจสอบข่าวปลอม หรือการเลือกใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจที่สำคัญ

4. การรู้แบบแยกสาขา (Branching Literacy) เป็นทักษะในการนำทางและทำความเข้าใจเนื้อหาที่มีโครงสร้างแบบไม่เชิงเส้น เช่น เอกสารไฮเปอร์มีเดียหรือเว็บไซต์ ซึ่งมีลิงก์เชื่อมโยงไปยัง

³⁵ Dustin C. Summey, **Developing digital literacies a framework for professional learning**, (California: SAGE Publications, 2013), 2-6.

ข้อมูลอื่น ๆ ทักษะนี้ช่วยให้ผู้ใช้สามารถเชื่อมโยงและประมวลผลข้อมูลที่ซับซ้อนได้ดี เช่น การอ่านบทความที่มีลิงก์ไปยังแหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

5. การรู้ด้านสังคมและอารมณ์ (Social-Emotional Literacy) ปัจจุบันเน้นในด้าน ทักษะความปลอดภัยไซเบอร์ (Cybersecurity Skills) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย มีมารยาทในการสื่อสารออนไลน์ และการจัดการอารมณ์ในบริบทดิจิทัล เช่น การป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางไซเบอร์ การสื่อสารอย่างเคารพในสังคมออนไลน์ และการรักษาความเป็นส่วนตัว³⁶

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กำหนดความสามารถสำหรับการรู้ดิจิทัลแบ่งออกเป็น 3 ส่วนที่สำคัญได้แก่ ใช้ (Use) เข้าใจ (Understand) และสร้าง (Create)

1. ใช้ (Use) หมายถึง ความคล่องแคล่วทางเทคนิคที่จำเป็นสำหรับการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยทักษะและขีดความสามารถในด้านนี้ครอบคลุมตั้งแต่ระดับพื้นฐาน เช่น การใช้งานซอฟต์แวร์ทั่วไป อาทิ โปรแกรมประมวลผลคำ (Word Processor) โปรแกรมท่องเว็บ (Web Browser) การใช้ระบบอีเมล และเครื่องมือสื่อสารประเภทต่าง ๆ ไปจนถึงทักษะที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น ซึ่งรวมถึงการเข้าถึงและใช้ข้อมูลความรู้ผ่านเครื่องมือค้นหา (Search Engine) หรือฐานข้อมูลออนไลน์ ตลอดจนการใช้งานเทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างเช่น การประมวลผลผ่านระบบคลาวด์ (Cloud Computing)

2. เข้าใจ (Understand) คือทักษะที่ ช่วยให้เข้าใจบริบทและประเมินสื่อดิจิทัล เพื่อให้สามารถตัดสินใจเกี่ยวกับอะไรที่ทำและพบบนโลกออนไลน์ จัดว่าเป็นทักษะที่สำคัญและที่จำเป็นที่จะต้องเริ่มสอนนักเรียนให้เร็วที่สุดเท่าที่พวกเขาเข้าสู่โลกออนไลน์ เข้าใจยังรวมถึงการตระหนักว่าเทคโนโลยีเครือข่ายมีผลกระทบต่อนวัตกรรมและมุมมองของนักเรียนอย่างไร มีผลกระทบต่อนามเชื่อและความรู้สึกเกี่ยวกับโลกรอบตัวนักเรียนอย่างไร เข้าใจยังช่วยเตรียมนักเรียนสำหรับเศรษฐกิจฐานความรู้ที่นักเรียนพัฒนาทักษะการจัดการสารสนเทศเพื่อค้นหา ประเมิน และใช้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อติดต่อสื่อสาร ประสานงานร่วมมือ และแก้ไขปัญหา

3. การสร้าง (Create) หมายถึง ความสามารถในการผลิตเนื้อหาและสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยเครื่องมือดิจิทัลหลากหลายประเภท ทักษะในการสร้างสรรค์ด้วยสื่อดิจิทัลไม่ใช่เพียงแค่การใช้งานพื้นฐาน เช่น การพิมพ์เอกสารหรือการส่งอีเมล แต่ยังรวมถึงความสามารถในการปรับแต่งผลงานของนักเรียนให้เหมาะสมกับบริบทและกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกัน การสร้างสื่อยัง

³⁶ Kim M. Thompson and others, *Digital Literacy and Digital Inclusion*, (Lanham: The Rowman & Littlefield, 1971), 48-49.

ครอบคลุมถึงทักษะในการใช้สื่อมัลติมีเดียขั้นสูง (Rich Media) อาทิ รูปภาพ วิดีโอ และเสียง ตลอดจนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์และมีความรับผิดชอบต่อการใช้งานแพลตฟอร์มในยุค Web 2.0 เช่น การเขียนบล็อก การแบ่งปันภาพหรือคลิปวิดีโอ รวมถึงการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างมีจริยธรรม³⁷

สฤัญญา แซ่มซ้อย ได้รวบรวม องค์ประกอบของการรู้ดิจิทัลผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้ การ์ดเนอร์ (Gardner) เสนอแนวคิดแห่งจิต 5 ประการ ได้แก่ 1) ความเชี่ยวชาญ (disciplined mind) 2) การสังเคราะห์ (synthesizing) 3) การสร้างสรรค์ (creative mind) 4) ความเคารพ (respectful mind) 5) จริยธรรม (ethical mind) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ความเชี่ยวชาญ (disciplined mind) มี 2 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การเรียนรู้อย่างเชี่ยวชาญ เป็นความสามารถในการเรียนรู้อย่างชัดเจนในเนื้อหาสาระหลักการ และองค์ความรู้ในแต่ละสาขาวิชา และสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้เหล่านั้นไป ประยุกต์ใช้ในการทำงานและการดำรงชีวิต 2) ความมีวินัยในตนเอง ซึ่งเป็นตัวกำกับและควบคุมการประพฤติปฏิบัติตัวของผู้บริหารสถานศึกษา การทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในกรอบหรือในแนวทางที่เหมาะสมและนำไปสู่การฝึกฝนให้บุคคลใฝ่เรียนรู้อย่างไม่มีวันจบสิ้น

2. จิตสังเคราะห์ การ์ดเนอร์ (Gardner) ให้ความหมายว่าเป็นความสามารถในการรับรู้ข้อมูลจากหลาย ๆ แหล่ง นำมาทำความเข้าใจและประเมินข้อมูลโดยปราศจากอคติ และผสมผสานให้กลายเป็นสารสนเทศที่มีความหมายต่อทั้งตัวผู้สังเคราะห์และผู้อื่นโดยรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องสังเคราะห์ เลือกที่มีความสำคัญและควรให้ความสนใจ และดึงส่วนประกอบนี้มาหลอมรวมหรือถักทอความคิดให้อยู่ภายใต้ตัวแบบโครงสร้างเดียวกันเพื่อตอบวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

3. จิตสร้างสรรค์ (creative mind) หมายถึงความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิดใหม่ ๆ ที่แตกต่างไปจากกรอบความคิดเดิม โดยการตั้งคำถามหรือมองปัญหาในมุมมองใหม่ ซึ่งนำไปสู่แนวทางการคิดที่สดใหม่และก่อให้เกิดคำตอบที่ไม่ธรรมดาและเหนือความคาดหมาย โดยจิตสร้างสรรค์ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ 1) ความคิดริเริ่ม (Originality) คือความสามารถในการคิดสิ่งที่แปลกใหม่ ไม่ซ้ำแบบใคร 2) ความคล่องแคล่วทางความคิด (Fluency) หมายถึงความสามารถในการคิดที่หลุดออกจากกรอบเดิม สร้างแนวคิดใหม่ได้อย่างคล่องตัว 3) ความยืดหยุ่นทางความคิด (Flexibility) คือความสามารถในการเสนอแนวคิดที่หลากหลายและสามารถปรับเปลี่ยนแนวคิดให้เข้ากับสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม 4) ความละเอียดลออของความคิด (Elaboration)

³⁷ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, การรู้ดิจิทัล (Digital literacy), เข้าถึงเมื่อ 9 เมษายน 2567, เข้าถึงได้จาก https://www.ops.go.th/th/content_page/item/854-zxfdgsdgs

เป็นทักษะในการขยายแนวคิดให้ชัดเจน มีรายละเอียดครบถ้วน และสามารถอธิบายอย่างเป็นลำดับขั้นเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างชัดเจน

4. จิตเคารพ (respectful mind) การมีทัศนคติที่ถ่อมตน ให้เกียรติผู้อื่น และแสดงความเคารพต่อความคิดเห็นที่แตกต่าง โดยเปิดใจยอมรับความหลากหลายทั้งในระดับบุคคลและระดับกลุ่ม พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการรับฟังมุมมองที่ไม่สอดคล้องกับความคิดของตนเอง ซึ่งการมีจิตเคารพเช่นนี้จะนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงานร่วมกัน และส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข และมีความปรองดอง

5. จิตจริยธรรม (ethical mind) จริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาเป็นความดีงาม และความจริงที่มีอยู่ในตัวผู้บริหารสถานศึกษา แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมหรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ จากสภาพจิตที่เป็นกุศล³⁸

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) กำหนดองค์ประกอบของความสามารถด้านการรู้ดิจิทัลและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy) ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้

1. เข้าถึงและการตระหนักรู้ดิจิทัล จำแนกออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการใช้งานคอมพิวเตอร์ เป็นการใช้งานฮาร์ดแวร์ที่เป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์เสริม เช่น แป้นพิมพ์ เมาส์ การใช้งานระบบปฏิบัติการ Windows, macOS การจัดการข้อมูล การสำรองข้อมูล การใช้งานอุปกรณ์เคลื่อนที่ เช่น คอมพิวเตอร์พกพา โทรศัพท์มือถือเคลื่อนที่ และการใช้งานคลาวด์ 2) ด้านการใช้งานอินเทอร์เน็ต เป็นการใช้งานบนเว็บเบราว์เซอร์ เช่น Google Chrome, Mozilla Firefox, Microsoft Edge ในการสืบค้นข้อมูล การใช้งานไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น Gmail, Yahoo, Outlook.com หรือ Hotmail การใช้งานปฏิทิน E-Calendar การใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook, Instagram, Twitter การใช้งานโปรแกรมการสื่อสาร เช่น Line, Facebook Messenger, WhatsApp, Zoom, Microsoft Teams และการใช้ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เช่น E-Banking 3) ด้านการใช้งานเพื่อความมั่นคงปลอดภัย การใช้บัญชีรายชื่อส่วนบุคคล การป้องกันภัยคุกคาม การป้องกันมัลแวร์ การใช้อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัย และการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างถูกต้อง

2. การใช้งานเครื่องมือหรือแอปพลิเคชันดิจิทัลขั้นพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการทำงาน สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภทหลัก ได้แก่ 1) การใช้งานโปรแกรมประมวลผลคำ เช่น Microsoft Word หรือ Google Docs ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดการเนื้อหาเอกสาร เช่น การจัดรูปแบบตัวอักษร การจัด

³⁸ สุกัญญา แซ่ม้อย, การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล: School Management in Digital Era (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2561), 99-108.

วางย่อหน้า การแทรกรูปภาพหรือวัตถุ การปรับรูปแบบโดยรวมของเอกสาร การพิมพ์ และการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา 2) การใช้งานโปรแกรมตารางคำนวณ อย่าง Microsoft Excel โดยเน้นที่การสร้างและจัดการตารางข้อมูล การปรับแต่งเนื้อหาในแผ่นงาน การจัดรูปแบบข้อมูล การพิมพ์ การใช้สูตรและฟังก์ชันสำหรับการคำนวณ การแทรกรูปภาพหรือองค์ประกอบอื่น ๆ และการตั้งค่าความปลอดภัยของแผ่นงาน 3) การใช้งานโปรแกรมนำเสนอข้อมูล เช่น Microsoft PowerPoint, Google Slides หรือ Canva ซึ่งครอบคลุมการออกแบบสไลด์ การจัดการข้อความ การแทรกรูปภาพหรือสื่อประกอบ การใส่เอฟเฟกต์เคลื่อนไหว รวมถึงการตั้งค่าการนำเสนอให้เหมาะสมกับการใช้งาน

3. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการทำงานร่วมกันสามารถจำแนกออกได้เป็น 3 ด้านหลัก ดังนี้ 1)การทำงานร่วมกันผ่านระบบออนไลน์ เช่น การใช้ Google Drive เพื่อสร้างพื้นที่ทำงานบนระบบคลาวด์ การแบ่งปันข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ การใช้เครื่องมือสำหรับแบ่งปันหน้าจอและการใช้โปรแกรมสำหรับประชุมออนไลน์ผ่านวิดีโอ เช่น Video Conference, Zoom หรือ Microsoft Teams เพื่อสนับสนุนการประชุมทางไกลแบบเรียลไทม์ 2) การใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล ได้แก่ การใช้งานซอฟต์แวร์ออกแบบกราฟิก เช่น Adobe Photoshop การสร้างเว็บไซต์ผ่าน Google Sites การผลิตสื่อดิจิทัลเพื่อใช้ในการทำงาน การตกแต่งภาพนิ่ง การจับภาพหน้าจอผ่านโปรแกรม เช่น Screenshot Captor และการใช้ซอฟต์แวร์ตัดต่อวิดีโอเพื่อจัดทำสื่อภาพเคลื่อนไหว 3) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัย ซึ่งเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการภัยคุกคามด้านความมั่นคงของข้อมูล การปฏิบัติตามแนวทางในการรักษาความปลอดภัยไซเบอร์ การใช้งานเว็บเบราว์เซอร์อย่างมีความรับผิดชอบ และการควบคุมและยืนยันตัวตนของผู้ใช้งานในระบบอย่างปลอดภัย

4. การประยุกต์ใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อการทำงาน จำแนกออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อการทำงาน เป็นการเลือกใช้เครื่องมือดิจิทัลได้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์การใช้งานและการใช้โปรแกรมเครื่องมือดิจิทัลเพื่อการทำงานได้ 2) ด้านการกำหนดการใช้งานเครื่องมือดิจิทัลอย่างถูกต้อง เป็นการระบุกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือดิจิทัล การกำหนดนโยบาย/แนวทางการใช้งานเครื่องมือดิจิทัล

5. การผลิตชุดข้อมูลเพื่อการบริการสาธารณะ (Open Public Data) จำแนกออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการระบุข้อสนเทศที่เปิดเผยได้ และเป็นไปตามหลักการและกฎหมายที่กำหนด เป็นการวิเคราะห์ข้อสนเทศในองค์กร ที่เป็นประโยชน์ และสามารถเปิดเผยได้ การเลือกรูปแบบข้อมูลตามมาตรฐานการเปิดเผยข้อมูล (Open Data) 2) ด้านการจัดทำข้อมูลสนเทศให้อยู่ในรูปแบบมาตรฐานการเปิดเผยข้อมูล (open Data) เป็นการจัดรูปแบบมาตรฐานการเปิดเผยข้อมูล (Government Open Data) การตรวจสอบความถูกต้องและคุณภาพของข้อมูลก่อนการเผยแพร่ และการเผยแพร่ชุดข้อมูลสู่สาธารณะในรูปแบบ Open Data ในช่องทางที่กำหนด

6. การใช้ข้อมูลระหว่างหน่วยงาน จำแนกออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลขององค์กรเปรียบเทียบกับหน่วยงานอื่น การจัดทำข้อเสนอโครงการ/แนวทางการดำเนินงานในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน 2) ด้านการกำหนดวิธีแปลงข้อมูลของหน่วยงานไปสู่รูปแบบมาตรฐาน เป็นการกำหนดมาตรฐานข้อมูลขององค์กร และหน่วยงานอื่นที่จะใช้ร่วมกันได้ การกำหนดวิธีการมาตรฐานในการแลกเปลี่ยนข้อมูล (Standard Data Exchange) ได้ 3) การควบคุมคุณภาพสารสนเทศ (Information Quality) เป็นการกำหนดสาระสำคัญของโลจิสติกส์สารสนเทศ (Information Logistics) การตรวจสอบความถูกต้องของโลจิสติกส์สารสนเทศ (Information Logistics) ในแต่ละระบบหรือหน่วยงานได้ การระบุวิธีการแก้ไขข้อมูลสารสนเทศที่ไม่ถูกต้อง (Information Defect) ได้

7. การใช้โปรแกรมดิจิทัลเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับงานประจำ จำแนกออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการกำหนดข้อมูลนำเข้า (Input Data) เป็นการนำเข้าข้อมูล (Input Data) จากแหล่งข้อมูลหลายแหล่งได้ การระบุเกณฑ์เพื่อใช้ในการตรวจสอบข้อมูลนำเข้า โดยการใช้โปรแกรมดิจิทัล 2) ด้านการกำหนดรูปแบบสมการ/แนวทางวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมดิจิทัล เป็นการใช้ Aggregate Function (Sum, Avg, Min, Max) กับข้อมูลที่จะวิเคราะห์ได้ การจัดกลุ่มข้อมูลได้ และการวิเคราะห์การกระจายและความสัมพันธ์ของข้อมูลได้ 3) ด้านการกำหนดรูปแบบการแสดงผลของการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการแสดงผลในรูปแบบตาราง และการแสดงผลในรูปแบบกราฟ 4) ด้านการจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการทำงานของหน่วยงานจากข้อมูลสารสนเทศที่ได้ เป็นการวิเคราะห์และตีความผลจากข้อมูลสารสนเทศที่ได้ และการเสนอแนวทางเพื่อพัฒนาการทำงานโดยอิงข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์³⁹

สรุปองค์ประกอบความรู้ดิจิทัลของนักวิชาการดังกล่าว สรุปได้ว่าองค์ประกอบความรู้ดิจิทัลครอบคลุมมิติเทคนิค พุทธิพิสัย สังคมอารมณ์ และจริยธรรม โดยเชื่อมโยงกรอบสำคัญ คือ สมรรถนะการใช้งาน ทักษะพื้นฐาน และทัศนคติ มีส่วนสำคัญร่วมกันเพื่อการเข้าถึง คัดกรอง ประเมิน จัดการ และสร้างสรรค์ข้อมูล ครอบคลุมทักษะการใช้ ความคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการประเมินผล ความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม การร่วมมือ ความสามารถในการค้นหาและเลือกข้อมูล การสื่อสารที่มีประสิทธิผล ความปลอดภัยทางอิเล็กทรอนิกส์ สร้างนวัตกรรมรองรับการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาการรู้ดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง

³⁹ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.), **ทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ**, เข้าถึงเมื่อ 8 พฤษภาคม 2567, เข้าถึงได้จาก https://www.ocsc.go.th/?post_type=laws&p=42304

ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ตั้งอยู่ที่ ตำบลหนองโรง อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี มีสถานศึกษา บุคลากรและนักเรียนในความรับผิดชอบ ครอบคลุมพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอท่ามะกา อำเภอพนมทวน และอำเภอห้วยกระเจา เป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ.2560 ข้อ 5 กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ดังต่อไปนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไบบัณฑิตหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

12. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 แบ่งส่วนราชการตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พุทธศักราช 2546 และ 2553 เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงศึกษาธิการ มีเอกภาพในการบริหารจัดการยัดหย่นพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและบริหารงานมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ โดยแบ่งส่วนราชการภายในตามโครงสร้างการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ดังนี้

- 1.กลุ่มอำนวยการ
- 2.กลุ่มนโยบายและแผน
- 3.กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกลเทคโนโลยีและสื่อสาร
- 4.กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์
- 5.กลุ่มบริหารงานบุคคล
- 6.กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากร
- 7.กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
- 8.กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
- 9.หน่วยตรวจสอบภายใน
- 10.กลุ่มกฎหมายและคดี

ข้อมูลเชิงปริมาณของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

1. จำนวนโรงเรียนจำแนกรายอำเภอ

ตารางที่ 1 รายชื่อสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2⁴⁰

อำเภอท่ามะกา			
1	บ้านท่ามะกา	25	วัดหนองไม้แก่น
2	บ้านหนองลาน	26	บ้านหนองซอณผิงผดุงวิทย์
3	บ้านหนองกรด	27	ประชาวิทยาการ
4	วัดห้วยตะเคียน	28	บ้านดอนตาลเสี้ยน
5	วัดหนองโรง	29	บ้านอุโลกสีห์มื่น
6	วัดทุ่งมะกรูด	30	วัดห้วยเหนียว "บุญศิริวิทยา"
7	บ้านทุ่งประทุน	31	วัดเขาสามสิบหาบ
8	วัดดอนชะเอม	32	บ้านหนองหิน
9	วัดเขาสะพายแร้ง	33	บ้านเขาช่อง
10	วัดสนามแย้	34	วัดเขาใหญ่
11	บ้านบึงวิทยา	35	วัดเขาตะพาน
12	บ้านหนองตาเพ่ง	36	บ้านดอนเขว้า
13	บ้านรางกระต่าย"พิริยะประชาวิทยาการ"	37	วัดหนองพลับ
14	บ้านหนองตากง	38	วัดท่ากระทุ่ม
15	วัดตะคร้ำเอน	39	วัดแสนตอ (วรวิตตวิทยาการ)
16	วัดสำนักคร้อ	40	อนุบาลวัดลูกแกประชาชนูทิศ
17	วัดท่าเรือ "อุตสาหะวิทยาการ"	41	วัดดอนขมิ้น
18	วัดใหม่เจริญผล	42	วัดคร้อพนัน
19	วัดพระแท่นดงรัง	43	วัดกระต่ายเต้น
20	บ้านไร่ร่วมวิทยาการ	44	บ้านท่าพะเนียง
21	บ้านดอนรัก	45	ดอนสามงามผิว หงส์สรีระอุปถัมภ์
22	วัดหนองลาน	46	วัดหนองพันท้าว (พรประชาวิทยาการ)
23	บ้านจันทร์ลาดวิทยา	47	วัดดงสัก "หมื่นวิทยาการ"
24	วัดดาปานนิมิต มิตรภาพที่ ๑๔๒		

⁴⁰ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2, แผนปฏิบัติการประจำปี
งบประมาณ พ.ศ.2567, เข้าถึงเมื่อ 5 พฤษภาคม 2567, เข้าถึงได้จาก
<https://www.kan2.go.th/actionplan/>

อำเภอพนมทวน			
1	วัดบ้านทวน	15	บ้านห้วยด้วน
2	บ้านดอนสระ	16	บ้านวังรัก
3	วัดพังตรุ	17	บ้านหลุมหิน
4	บ้านบ่อระแหง	18	วัดทุ่งสมอ
5	บ้านโป่งกูป	19	อนุบาลพนมทวน(วัดรางหวาย)
6	บ้านกระเจา	20	บ้านโคราช
7	วัดเบญพาด	21	บ้านดอนเตาอิฐ
8	วัดดอนเจดีย์	22	บ้านหนองจอก
9	วัดบ้านน้อย	23	บ้านตลาดเขตรมิตราภาพที่ ๑๐๕
10	บ้านหนองขุย	24	วัดสาละวันราม
11	บ้านสระลุมพุก	25	บ้านบ่อห้วย
12	เกียรติวัธน์เวคิน ๒ (วัดปลักเขว้า)	26	บ้านหนองโพธิ์
13	วัดห้วยสะพาน	27	บ้านดอนมะขาม
14	วัดนาพระยา		
อำเภอห้วยกระเจา			
1	อนุบาลห้วยกระเจา	13	วัดหนองปลิง
2	บ้านเขาศาลา	14	วัดเขารักษ์
3	บ้านทุ่งมั่งกะหระ	15	บ้านตลุงใต้
4	บ้านทัพพระยา	16	บ้านพนมนาง
5	บ้านเขากรวด	17	บ้านหนองนางเล็ง
6	บ้านซ่อง	18	บ้านไผ่สี
7	บ้านไพรงาม	19	บ้านห้วยยาง
8	บ้านวังไผ่	20	บ้านสระจันทอง
9	บ้านหนองตายอด	21	วัดสระลงเรือ
10	บ้านอ่างหิน	22	บ้านหนองเจริญสุข
11	บ้านนาใหม่	23	เมตตาจิต
12	วัดดอนแสลบ	24	บ้านห้วยลึก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ภาณุวัฒน์ ฐานไชยยิ่ง ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านทักษะการใช้ ด้านทักษะการเข้าถึง ด้านทักษะการวิเคราะห์ ด้านทักษะการสร้างสรรค์ ด้านทักษะการประเมิน ด้านทักษะการสื่อสาร และด้านทักษะการเข้าใจ 2) แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควร (1) เข้ารับการอบรมพัฒนาความสามารถทางการใช้คอมพิวเตอร์ และนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการปฏิบัติงาน (2) ตั้งประเด็นคำถามกับข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับมาเกี่ยวกับที่มา และจุดประสงค์ของสารสนเทศ และนำมาวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของสารสนเทศ (3) ทำความเข้าใจความแตกต่างและประโยชน์ของอุปกรณ์ดิจิทัลที่ใช้ในชีวิตประจำวันเป็นประจำ รวมทั้งส่งเสริมการสร้างฐานข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาที่เป็นระบบ (4) ยึดหลักความคุ้มค่าเป็นแนวทางในการพัฒนาการประเมินดิจิทัล และแลกเปลี่ยนแนวคิดในการพัฒนาการประเมินดิจิทัลระหว่างเครือข่ายสถานศึกษา (5) ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการสร้างสรรค์ดิจิทัลจากต้นแบบที่ประสบความสำเร็จ และมีผลงานเชิงประจักษ์ (6) ศึกษาช่องทางการสื่อสารบนเทคโนโลยีดิจิทัลที่เป็นที่นิยมในปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอและฝึกฝนการใช้ภาษาในการสื่อสารทางสื่อออนไลน์ให้ชัดเจน สุภาพ เข้าใจง่าย ไม่กำกวม และ (7) พัฒนานตนเองให้มีองค์ความรู้อย่างชัดเจนและครอบคลุมกับเนื้อหาเทคโนโลยีดิจิทัลที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน⁴¹

พิมพ์วิมล วงษ์จันทร์ ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน และวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ปัญหาและแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา

⁴¹ ภาณุวัฒน์ ฐานไชยยิ่ง, “แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1” (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2564), 87-90.

ยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 1) ด้านการรู้เท่าทันและใช้เทคโนโลยีเป็น 2) ด้านความเข้าใจนโยบาย กฎหมายและมาตรฐาน 3) ด้านการใช้ดิจิทัลเพื่อการประยุกต์และพัฒนา 4) ด้านการใช้ดิจิทัลเพื่อการวางแผนบริหารจัดการและนำองค์กร 5) ด้านการใช้ดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์ ทั้ง 5 ด้าน พบว่าบุคลากรขาดความรู้ความสามารถในการใช้ดิจิทัล ส่วนแนวทางการพัฒนานั้นผู้บริหารต้องเป็นผู้นำการนำดิจิทัลมาใช้ในการทำงานเพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาตามยุคดิจิทัล⁴²

นฤมล ปูปินตา ได้วิจัยเรื่อง “การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1” ผลการวิจัยพบว่า 1) การรู้ดิจิทัลของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการรู้การสื่อสาร รองลงมา ได้แก่ ด้านการรู้ทันสื่อ และด้านการรู้สังคม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการรู้สารสนเทศ 2) การเปรียบเทียบการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ทำงาน ไม่แตกต่างกัน⁴³

กนกภรณ์ เทศผล และจิตติมา วรณศรี ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม มีการรู้ดิจิทัลอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก⁴⁴

⁴² พิมพ์วิมล วงษ์จันทร์, “ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3,” วารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพนธ์ 16, 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2564): 43.

⁴³ นฤมล ปูปินตา, “การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1” (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา, 2565), 93-95.

⁴⁴ กนกภรณ์ เทศผล และจิตติมา วรณศรี, “ความสัมพันธ์ระหว่างการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1,” วารสารครุศาสตร์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ 5, 1 (มกราคม – เมษายน 2565): 77.

ศุทธิณี พงษ์ใหญ่ และสมใจ สืบเสาะ ได้ศึกษาเรื่อง การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ และขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและ รายด้าน เพศ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ส่วน ประสบการณ์การทำงานและขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและ รายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁴⁵

งานวิจัยต่างประเทศ

อีโลมากิ และลักคารา (Ilomaki and Lakkala) ได้ศึกษาเรื่อง “เทคโนโลยีดิจิทัลและแนวทางปฏิบัติสำหรับการปรับปรุงสถานศึกษา: นวัตกรรมรูปแบบสถานศึกษาดิจิทัล” ผลจากการศึกษาพบว่า รูปแบบการทำงาน: พบความแตกต่างที่สำคัญระหว่างสถานศึกษาและแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดและความท้าทายสำหรับการปรับปรุง การทำงานได้ดีเป็นพิเศษสำหรับองค์ประกอบเหล่านั้นซึ่งส่วนใหญ่เป็น ความรับผิดชอบของผู้บริหารในสถานศึกษา ความแตกต่างขององค์ประกอบต่าง ๆ ระหว่างสถานศึกษาไม่ได้ขึ้นอยู่กับภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคม แต่ขึ้นอยู่กับปฏิบัติระดับสถานศึกษา โดยสรุปการปรับปรุงสถานศึกษาด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลองค์ประกอบทั้งหมดของแบบจำลอง ควรรวมอยู่ในกระบวนการประเมินและพัฒนา⁴⁶

เคลลี แอน มัวร์ (Kelly Ann Moore) ได้ศึกษาการรับรู้ของครูเกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางดิจิทัลที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีในห้องเรียน ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมผู้นำแบบดิจิทัลที่สำคัญหลายอย่างที่ครูรับรู้ถึงการใช้เทคโนโลยี ผลกระทบในห้องเรียน อย่างไรก็ตามมีพฤติกรรมผู้นำแบบดิจิทัลที่สำคัญสามประการที่ครูเห็นว่ามีผลกระทบมากที่สุดต่อการใช้เทคโนโลยีในห้องเรียน คือ โอกาสในการฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีที่นำโดยผู้นำ ทักษะที่สำคัญต่อการรวมเทคโนโลยีและ

⁴⁵ ศุทธิณี พงษ์ใหญ่ และสมใจ สืบเสาะ, “การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2,” วารสารวิชาการ การจัดการภาครัฐและเอกชน 5, 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2566): 223.

⁴⁶ Liisa Ilomaki, Minna Lakkala, Digital technology and practices for school improvement: innovative digital school model, เข้าถึงเมื่อ 5 พฤษภาคม 2567, เข้าถึงได้จาก <https://telrp.springeropen.com/articles/10.1186/s41039-018-0094-8>

การบูรณาการเทคโนโลยีและการสนับสนุนเทคโนโลยีที่นำโดยผู้นำ⁴⁷

ยาซอน และคณะ (Yazon, and others) ได้ศึกษาการรู้ดิจิทัล สมรรถนะดิจิทัลและความสามารถในการผลิตงานวิจัยของนักการศึกษา ผลการวิจัยพบว่าการรู้ดิจิทัลของนักการศึกษาและความสามารถในการผลิตงานวิจัยของนักศึกษามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งการเพิ่มขึ้นของความเข้าใจ การค้นหา การใช้งานและการสร้างข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลนั้นมีผลทางบวกกับความสามารถของนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอและเผยแพร่บทความทางวิชาการ ยิ่งไปกว่านั้นสมรรถนะดิจิทัลของนักศึกษาความสามารถในการผลิตงานวิจัยของนักศึกษามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งบ่งบอกถึงความรู้ ทักษะ คุณลักษณะในการทำงานการใช้ชีวิตประจำวันและการเรียนรู้ในสังคมแห่งความรู้⁴⁸

มาร์เซีย ฮาคันสัน ลินด์ควิสต์ และแฟนนี เพตเตอร์สัน (Marcia Hakansson Lindqvist and Fanny Pettersson) ได้ศึกษาการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลและความเป็นผู้นำของสถานศึกษา: เกี่ยวกับความซับซ้อนของการเป็นผู้นำในการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่าความเข้าใจของผู้นำสถานศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลและความสามารถด้านดิจิทัลที่จำเป็นในการเป็นผู้นำสำหรับการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลนั้นสามารถแบ่งองค์ประกอบได้ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การกำหนดทิศทาง การพัฒนานคน การพัฒนาองค์กร และการพัฒนาการเรียนการสอน⁴⁹

⁴⁷ Kelly Ann Moore, “Teachers’ Perceptions of Principal Digital Leadership Behaviors That Impact Technology Use in The Classroom” (Doctor of Education in Educational Leadership K-12, Dallas Baptist University, 2018), 145-146.

⁴⁸ Alberto D. Yazon, “Digital Literacy, Digital Competence and Research Productivity of Educators,” **Universal Journal of Educational Research** 7,8 (2019): 1734-1743.

⁴⁹ Marcia Hakansson Lindqvist and Fanny Pettersson, “Digitalization and school leadership: on the complexity of leading for digitalization in school,” **The International Journal of Information and Learning Technology** 36,3 (June 2019): 218-230.

สรุป

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 1. เพื่อทราบการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 2. เพื่อพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จากการศึกษานโยบาย ทฤษฎีที่และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าการรู้ดิจิทัลมีความหมายหลายหลาก แต่สามารถสรุปได้ว่าการรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) หมายถึง ความสามารถในการใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสื่อสารในสังคมดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพและมีจริยธรรม ซึ่งเน้นที่การเรียนรู้ในด้านทัศนคติ ความรู้ และทักษะ โดยองค์ประกอบหลักของการรู้ดิจิทัลประกอบด้วย ความสามารถ ความรู้ และประสบการณ์ ทำให้บุคคลสามารถแสดงออกผ่านพฤติกรรมในเชิงบวกและสร้างสรรค์ในองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องมีความรู้ทางวิชาการที่ผสมผสานกับเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการองค์กรเพื่อให้ประสบความสำเร็จ โดยควรมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษา สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ รวมถึงส่งเสริมการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านดิจิทัลของบุคลากรในองค์กรอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ผู้บริหารยังต้องมีความสามารถในการปรับตัวและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถนำพาองค์กรให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านเทคโนโลยี การเสริมสร้างพลังบวก การสร้างชุมชนการเรียนรู้ และการส่งเสริมการเปลี่ยนแปลง เป็นคุณสมบัติที่สำคัญในการบริหารองค์กรให้ประสบความสำเร็จในยุคที่เต็มไปด้วยการเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัล การเป็นผู้นำที่สามารถสร้างการเปลี่ยนแปลง เข้าใจการประสานงานและการสื่อสาร รวมถึงการใช้ทักษะในการประชาสัมพันธ์และการประชาสัมพันธ์จะช่วยส่งเสริมการบริหารการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืนในองค์กร

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2” ดำเนินการวิจัยด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงพรรณนา วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อทราบ 1) การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 2) เพื่อพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็นสองส่วน คือ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย และระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย และบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ข้างต้น จึงได้ลำดับขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากตำรา เอกสาร ข้อมูลสารสนเทศ งานวิจัยในและต่างประเทศ วิเคราะห์ สังเคราะห์จากสื่อที่หลากหลายทั่วไปและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ นำมากำหนดขอบข่ายเชิงอ้างอิงการวิจัย จัดทำโครงร่างการวิจัย นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย แก้ไขโครงร่างการวิจัยตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและเป็นไปตามกรอบแนวคิดครอบคลุมขอบเขตของการวิจัยที่กำหนดไว้ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และนำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และเรียบเรียงแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปข้อค้นพบ อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ จัดทำรายงานการวิจัยนำเสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องพร้อมทั้งแก้ไข และจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ นำเสนอต่อคณะศึกษาศาสตร์ เพื่อขออนุมัติสำเร็จการศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยนี้เกิดประสิทธิผล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวข้องกับระเบียบวิธีวิจัย ประกอบด้วย แผนแบบของการวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่างและการเลือกตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูล ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แผนแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) มีแผนแบบการวิจัยเป็นแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว มีการวัดครั้งเดียวในลักษณะศึกษาสถานการณ์ไม่มีการทดลอง (the-one-short, non-experimental case study) เขียนเป็นแผนภูมิ (diagram) ได้ดังนี้

เมื่อ R หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการสุ่ม
 X หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษา
 O หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 98 แห่ง จำแนกสถานศึกษาตามอำเภอ 3 อำเภอ ดังนี้ 1) สถานศึกษา ในอำเภอท่ามะกา จำนวน 46 แห่ง 2) สถานศึกษาในอำเภอพนมทวน 28 แห่ง 3) สถานศึกษาใน อำเภอห้วยกระเจา 24 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 80 แห่ง ซึ่งได้มาโดย ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากการเปิดตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน แล้วเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งประเภท (stratified random sampling) ตามรายชื่อ

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 2 คน ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการ สถานศึกษา/ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน จำนวน 1 คน 2) ครู จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 160 คน

ตาราง 2 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2		จำนวนสถานศึกษา		ผู้ให้ข้อมูล		รวม
ที่	อำเภอ	ประชากร (แห่ง)	กลุ่มตัวอย่าง (แห่ง)	ผู้อำนวยการ/ รองผู้อำนวยการ สถานศึกษา/ ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน	ครู	
1	ท่ามะกา	46	38	38	38	76
2	พนมทวน	28	23	23	23	46
3	ห้วยกระเจา	24	19	19	19	38
รวม		98	80	80	80	160

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรในการวิจัยนี้ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐาน และตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

1. **ตัวแปรพื้นฐาน** เป็นตัวแปรสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน

2. ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มี 8 องค์ประกอบ ได้แก่ ฮากรุ และ เพย์ตัน (Hague and Payton) ได้นำเสนอองค์ประกอบของการรู้ดิจิทัลไว้ 8 องค์ประกอบ

2.1. ทักษะการใช้ (Functional Skills) หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการใช้เครื่องมือดิจิทัลและเทคโนโลยีพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยครอบคลุมการใช้งานคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง เช่น คีย์บอร์ด เครื่องพิมพ์ สแกนเนอร์ ลำโพง และไมโครโฟน รวมถึงระบบปฏิบัติการ (เช่น Windows, MacOS) โปรแกรมสำนักงานพื้นฐาน (เช่น Microsoft Word, Excel, PowerPoint) และเครื่องมือสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต (Search Engines) เพื่อสนับสนุนงานด้านการบริหารจัดการ การสื่อสาร และการส่งเสริมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

2.2. ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการคิดเชิงนวัตกรรม โดยการเชื่อมโยงแนวคิด วิธีการ และเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อสร้างสรรค์ผลงานแนวทางการบริหาร หรือการพัฒนาการเรียนรู้รูปแบบใหม่อย่างมีเอกลักษณ์ โดยสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการผลิตสื่อ นำเสนอแนวคิดใหม่ หรือพัฒนาองค์ความรู้ที่ตอบสนองต่อบริบทของสถานศึกษา รวมถึงการออกแบบหรือจัดทำสื่อดิจิทัล การใช้วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่หลากหลายในการออกแบบและเผยแพร่แนวทางการบริหารหรือการเผยแพร่สื่อหรือแนวคิดผ่านช่องทางที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงจริยธรรม ความถูกต้อง สิทธิส่วนบุคคล และลิขสิทธิ์

2.3. การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการประเมินผล (Critical Thinking and Evaluation) หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการคิดอย่างมีระบบ โดยใช้เหตุผลเชิงวิเคราะห์ ประกอบกับการประเมินข้อมูลและสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ โดยเฉพาะในรูปแบบดิจิทัล ในการตั้งคำถามและค้นหาข้อมูลจากหลายแหล่งเพื่อวิเคราะห์และประเมินความน่าเชื่อถือของสารสนเทศก่อนนำไปใช้ การกลั่นกรองสื่อหรือเครื่องมือดิจิทัลให้เหมาะสมกับการใช้ในบริบททางการศึกษา การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและประเมินผลการดำเนินงานภายในสถานศึกษา การตัดสินใจอย่างมีหลักการโดยคำนึงถึงข้อมูล ข้อเท็จจริง ผลกระทบ และคุณธรรมจริยธรรม เพื่อประกอบการตัดสินใจในการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน และการดำเนินงานในสถานศึกษาอย่างเหมาะสมและมีความรับผิดชอบ

2.4. ความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม (Cultural and Social Under) หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการตระหนัก เข้าใจ และปรับตัวให้เหมาะสมต่อบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่หลากหลายในการสื่อสารและบริหารจัดการภายในสถานศึกษา โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นสื่อกลางในการติดต่อ ประสานงาน และเผยแพร่ข้อมูล ผู้บริหารสามารถเลือกใช้ถ้อยคำ สื่อ รูปแบบการสื่อสาร และพฤติกรรมที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมของกลุ่มเป้าหมาย ทั้ง

ในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับสากล ตลอดจนแสดงออกอย่างมีมารยาท เคารพสิทธิ ความเชื่อ และความแตกต่างของผู้อื่นในการสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัล

2.5. การร่วมมือ (Collaboration) หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานร่วมกับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยอาศัยเครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นสื่อกลางในการสร้างเครือข่าย การแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ และประสบการณ์ การใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลในการประชุม ประสานงาน หรือแบ่งปันข้อมูลร่วมกับครู นักเรียน ผู้ปกครอง และเครือข่ายทางการศึกษา การส่งเสริมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มหรือโครงการความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา การเปิดรับความคิดเห็น รับฟัง และประนีประนอมเพื่อสร้างความเข้าใจและเป้าหมายร่วมกัน การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างเครือข่ายทางวิชาการและพัฒนการเรียนรู้ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2.6. ความสามารถในการค้นหาและเลือกข้อมูล (The Ability to Find and Select Information) หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการสืบค้น เลือก และจัดการสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลดิจิทัล โดยใช้วิจารณญาณในการแยกแยะข้อมูลที่เชื่อถือได้จากข้อมูลเท็จ หรือความคิดเห็น การเลือกใช้แหล่งข้อมูลออนไลน์ที่น่าเชื่อถือ เช่น เว็บไซต์ทางราชการ ฐานข้อมูลทางวิชาการ หรือแหล่งความรู้ที่ได้รับการยอมรับ การตรวจสอบข้อเท็จจริง เปรียบเทียบแหล่งข้อมูล และหลีกเลี่ยงการเผยแพร่ข้อมูลเท็จ การจัดหมวดหมู่หรือรวบรวมสารสนเทศให้อยู่ในรูปแบบที่สะดวกต่อการนำไปใช้ การถ่ายทอดข้อมูลหรือองค์ความรู้ให้แก่ครู บุคลากร หรือชุมชนผ่านสื่อดิจิทัล เช่น งานนำเสนอ วิดีโอ หรือบทความออนไลน์อย่างเข้าใจง่าย สามารถเลือกใช้สารสนเทศที่มีคุณภาพมาใช้ในการวางแผนเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการ และสื่อสารองค์ความรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างเหมาะสมผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ตลอดจนสามารถจัดระบบข้อมูลที่สืบค้นให้สามารถเข้าถึงและใช้งานได้ง่าย

2.7. การสื่อสารที่มีประสิทธิผล (Effective Communication) หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการถ่ายทอดแนวคิด ข้อมูล และสารสนเทศผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชัดเจน ถูกต้อง การเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสมกับบริบทเช่น อีเมล โปรแกรมนำเสนอ แพลตฟอร์มการประชุมออนไลน์ หรือโซเชียลมีเดีย เพื่อสื่อสารสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ การถ่ายทอดข้อมูลที่มีความซับซ้อนให้เข้าใจง่าย ด้วยการจัดโครงสร้างสารอย่างชัดเจน เช่น การสรุปประเด็น การใช้ภาพประกอบ หรืออินโฟกราฟิก การเผยแพร่ข้อมูลหรือผลงานในรูปแบบดิจิทัลอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเคารพหลักจริยธรรม โดยสามารถเลือกใช้เครื่องมือ เทคโนโลยี และรูปแบบการสื่อสารที่สอดคล้องกับเนื้อหาและกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ส่งเสริมการประสานงาน และการมีส่วนร่วมทั้งภายในและภายนอกองค์กร

2.8. ความปลอดภัยทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Safety) หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการใช้วิจารณ์ญาณและความรู้ด้านความปลอดภัยในการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล โดยสามารถระบุพฤติกรรมเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอันตรายจากการใช้งานเว็บไซต์ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกันผ่านระบบออนไลน์ การส่งเสริมการใช้งานเทคโนโลยีอย่างปลอดภัย เช่น การตั้งรหัสผ่านที่รัดกุม การควบคุมสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูล และการใช้ซอฟต์แวร์ที่ได้รับการรับรอง การกำหนดนโยบาย หรือแนวทางความปลอดภัยในสถานศึกษา เช่น การควบคุมการเข้าถึงเว็บไซต์ การสื่อสารและให้ความรู้แก่ครู นักเรียน และผู้ปกครองเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยี ตลอดจนสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม เข้าใจข้อดี ข้อจำกัด และความเสี่ยงของเทคโนโลยี พร้อมทั้งกำหนดแนวทางหรือมาตรการในการป้องกันปัญหาด้านความปลอดภัยในระดับสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท คือ 1) แบบสอบถามความคิดเห็น (opinionnaire) และ 2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) มีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็น (opinionnaire) ซึ่งออกแบบเป็นชนิดลำดับคุณภาพ ห้าระดับของลิเคิร์ต (Likert's rating scale) จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน แบบสอบถามมีลักษณะเป็นตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (forced choice) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert's five rating scale)⁵⁰ โดยมีความหมายและค่าน้ำหนัก ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ให้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน
ระดับ 4	หมายถึง	การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ให้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

⁵⁰ Rensis Likert, *New Pattern of Management* (New York: McGraw-Hill Book Company, 2022), 74.

- ระดับ 3 หมายถึง การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ให้มี
ค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน
- ระดับ 2 หมายถึง การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย ให้มีค่า
น้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน
- ระดับ 1 หมายถึง การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด ให้มีค่า
น้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) จำนวน 1 ฉบับ โดย แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วย ชื่อ ประสบการณ์การทำงาน
ตำแหน่ง

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยมีขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็น มีขั้นตอนคือ

ขั้นที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์ตัวแปรการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา แล้วสังเคราะห์
และประมวลองค์ความรู้ของตัวแปรที่ศึกษาเพื่อนำมาเป็นข้อบ่งชี้เชิงทฤษฎีของการวิจัยในการสร้าง
แบบสอบถามความคิดเห็น (opinionnaire) ภายใต้การแนะนำและให้คำปรึกษาของที่ปรึกษางานวิจัย

ขั้นที่ 2 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ด้วยเทคนิค IOC (Index of
Objective Congruence) โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนตรวจสอบ ค่าความตรงเชิงเนื้อหา
ของแบบสอบถามความคิดเห็นอยู่ระหว่าง 0.6-1.0 โดยแบบแบบสอบถามความคิดเห็น
(opinionnaire) ที่ได้มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.6-1.0

ขั้นที่ 3 ทดลองใช้ (try out) เครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองกับสถานศึกษาที่
ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีคุณลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่างทุกประการ จำนวน 15 แห่ง โดยให้ผู้ตอบ
แบบสอบถามความคิดเห็นสถานศึกษาละ 2 คน จำนวนทั้งสิ้น 30 ฉบับ

ขั้นที่ 4 หาค่าความเที่ยง (reliability) ของแบบสอบถามความคิดเห็น โดยรวบรวม
แบบสอบถามจากการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีคุณลักษณะเหมือน
กลุ่มตัวอย่างทุกประการ จำนวน 15 แห่ง 30 ฉบับ นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็น
ทั้งหมดมาหาความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค
(Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.986

ขั้นที่ 5 ปรับปรุงเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้สอบถามกลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 แห่ง ตามที่ออกแบบไว้

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีขั้นตอนคือ

ขั้นที่ 1 ศึกษาการออกแบบการสัมภาษณ์ และเลือกใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยสร้างประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษา

ขั้นที่ 3 กำหนดผู้ถูกสัมภาษณ์จำนวน 6 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ จำนวน 3 คน และครูผู้สอน จำนวน 3 คน

ขั้นที่ 4 กำหนดคุณสมบัติผู้ถูกสัมภาษณ์ ดังนี้ 1) วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป 2) อายุ 30 ปีขึ้นไป 3) มีประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน 5 ปีขึ้นไป 4) มีวิทยฐานะระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป และ 5) มีประสบการณ์ในการบริหารจัดการโครงการ หรือการบริหารทีมที่ประสบความสำเร็จ ทั้งนี้ ผู้ที่จะได้รับการพิจารณาให้มีสิทธิ์เข้ารับการสัมภาษณ์เมื่อมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ไม่น้อยกว่า 3 ข้อ

ขั้นที่ 5 สรุป และวิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำบันทึกถึงภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารและบุคลากรของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ในการเก็บข้อมูลการตอบแบบสอบถามของการวิจัย
2. ผู้วิจัยนำหนังสือที่ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่งถึงโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ซึ่งเป็นประชากรของการวิจัย
3. ผู้วิจัยเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยรูปแบบ Online (QR Code for Google Form) โดยการนัดหมายเก็บรวบรวมแบบสอบถามภายใน 30 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับข้อมูลกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาพิจารณา ตรวจสอบความถูกต้อง และครบถ้วนของข้อมูล แล้วนำมาแจกแจงคะแนนและลงรหัสเพื่อรอกคะแนนให้สอดคล้องกับ

แผนการวิเคราะห์ข้อมูลและระเบียบวิธีทางสถิติที่ใช้ จากนั้นนำข้อมูลดังกล่าวไปคำนวณหาค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็น

1.1 การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ ความถี่ (frequency : f) และร้อยละ (percentage : %)

1.2 การวิเคราะห์ระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ มัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean : $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) โดยนำค่ามัชฌิมเลขคณิตไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best)⁵¹ ดังนี้

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 4.50 - 5.00	หมายถึง	การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่ามัชฌิมเลขคณิต 3.50 - 4.49	หมายถึง	การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
ค่ามัชฌิมเลขคณิต 2.50 - 3.49	หมายถึง	การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.50 - 2.49	หมายถึง	การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.00 - 1.49	หมายถึง	การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2 ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

⁵¹ John W. Best, **Research in Education**, 2nd ed. (Englewood cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, 1970), 190.

สรุป

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 2) เพื่อพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำนวน 80 โรงเรียน ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 2 คน ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการสถานศึกษา/หัวหน้างานกลุ่มงาน/ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน จำนวน 1 คน 2) ครู จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 160 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม จำแนกออกเป็น 2 ตอน คือ 1) การสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) การสอบถามการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าความถี่ (frequency: f) ค่าร้อยละ (percentage: %) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic mean : $\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: $S.D.$) และ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 2) เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งประเภท ได้แก่ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำนวน 80 โรงเรียน ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 2 คน ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการสถานศึกษา/หัวหน้างานกลุ่มงาน/ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน จำนวน 1 คน 2) ครู จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 160 คน ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาครบ ทั้ง 160 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดย สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าความถี่ (frequency: f) ค่าร้อยละ (percentage: %) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic mean : $\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: $S.D.$) และ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) นำมาวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตาราง ประกอบคำบรรยายแบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถาม ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 160 คน โดยแยกพิจารณาตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการทำงาน และ ตำแหน่งหน้าที่ในโรงเรียน โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ (frequency: f) และค่าร้อยละ (percentage: %) ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=80)

ข้อที่	สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1	เพศ		
	- ชาย	67	41.87
	- หญิง	93	58.13
	รวม	160	100
2	อายุ		
	- น้อยกว่า 30 ปี	33	20.63
	- 31 ปี – 40 ปี	45	28.12
	- 41 ปี – 50 ปี	62	38.75
	- มากกว่า 51 ปี	20	12.50
	รวม	160	100
3	ระดับการศึกษา		
	- ปริญญาตรี	47	29.37
	- ปริญญาโท	108	67.50
	- ปริญญาเอก	5	3.13
	รวม	160	100
4	ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน		
	- ผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการ สถานศึกษา หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน	80	50
	- ครู	80	50
	รวม	160	100
5	ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน		
	- น้อยกว่า 5 ปี	36	22.50
	- 6 ปี – 10 ปี	31	19.37
	- 11 ปี – 15 ปี	52	32.50
	- 16 ปี – 20 ปี	18	11.25
	- มากกว่า 21 ปี	23	14.38
	รวม	160	100

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 160 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 58.13 เป็นเพศชาย จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 41.87 มีอายุ 41 ปี – 50 ปี มากที่สุด จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 38.75 รองลงมา 30 ปี – 40 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 28.12 อายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 20.63 และอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ระดับการศึกษา ปริญญาโท มากที่สุด จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 67.50 รองลงมา ปริญญาตรี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 29.37 และปริญญาเอก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.13 ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบันของผู้ให้ข้อมูลเท่ากัน คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการ สถานศึกษาหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และครู จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 11 ปี – 15 ปี มากที่สุด จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 รองลงมา มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน น้อยกว่า 6 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 6 ปี – 10 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 19.37 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 14.38 และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 15 ปี – 20 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 11.25

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

ในการวิเคราะห์การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยใช้ ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic mean : $\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: $S.D.$) กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 160 คน แล้วนำไปเปรียบเทียบเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียด ในตารางที่ 4 ถึงตารางที่ 12

ตารางที่ 4 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวม

(n=80)

ที่	การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2	ระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา			ลำดับ
		$\bar{X}$	$S.D.$	ระดับ	
1	ทักษะการใช้	4.39	0.53	มาก	2
2	ความคิดสร้างสรรค์	4.22	0.58	มาก	6

ตารางที่ 4 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวม (ต่อ)

(n=80)

ที่	การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2	ระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา			ลำดับ
		$\bar{X}$	$S.D.$	ระดับ	
3	การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการประเมินผล	4.43	0.55	มาก	1
4	ความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม	4.28	0.61	มาก	4
5	การร่วมมือ	4.25	0.55	มาก	5
6	ความสามารถในการค้นหาและเลือกข้อมูล	4.21	0.61	มาก	7
7	การสื่อสารที่มีประสิทธิผล	4.10	0.58	มาก	8
8	ความปลอดภัยทางอิเล็กทรอนิกส์	4.31	0.52	มาก	3
รวม		4.27	0.56	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, $S.D. = 0.56$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นเดียวกัน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยตามลำดับ ดังนี้ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการประเมินผล ($\bar{X} = 4.43$, $S.D. = 0.55$) ทักษะการใช้ ($\bar{X} = 4.39$, $S.D. = 0.53$) ความปลอดภัยทางอิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 4.31$, $S.D. = 0.52$) ความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.28$, $S.D. = 0.61$) การร่วมมือ ($\bar{X} = 4.25$, $S.D. = 0.55$) ความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.22$, $S.D. = 0.58$) ความสามารถในการค้นหาและเลือกข้อมูล ($\bar{X} = 4.21$, $S.D. = 0.61$) และการสื่อสารที่มีประสิทธิผล ($\bar{X} = 4.10$, $S.D. = 0.58$) และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.53-0.61 แสดงว่าการกระจายของข้อมูลน้อย ลักษณะเช่นนี้ หมายความว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะความคิดเห็นคล้ายตามกัน

ตารางที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านทักษะการใช้ (Functional Skills)

(n=80)

ที่	การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2	ระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา			ลำดับ
		$\bar{X}$	<i>S.D.</i>	ระดับ	
1. ทักษะการใช้ (Functional Skills)					
1	ผู้บริหารสามารถใช้งานคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง (เช่น เครื่องพิมพ์ สแกนเนอร์ ลำโพง ไมโครโฟน) ได้อย่างมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	4.06	0.57	มาก	5
2	ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้งานระบบปฏิบัติการ (เช่น Windows หรือ MacOS) เพื่อสนับสนุนงานบริหารในสถานศึกษา	4.66	0.47	มากที่สุด	1
3	ผู้บริหารสามารถใช้โปรแกรมสำนักงานพื้นฐาน เช่น Microsoft Word, Excel และ PowerPoint เพื่อจัดทำเอกสารและวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างเหมาะสม	4.35	0.55	มาก	3
4	ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เครื่องมือสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เช่น Google หรือ Bing เพื่อรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา	4.62	0.49	มากที่สุด	2
5	ผู้บริหารมีการวางแผนพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่องผ่านการอบรมหรือการศึกษาด้วยตนเอง	4.27	0.58	มาก	4
รวม		4.39	0.53	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านทักษะการใช้ (Functional Skills) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.39, *S.D.* = 0.53) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านทักษะการใช้ (Functional Skills) อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยตามลำดับดังนี้ ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้งานระบบปฏิบัติการ (เช่น Windows หรือ MacOS) เพื่อสนับสนุนงานบริหารในสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.62, *S.D.* = 0.49) ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เครื่องมือสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เช่น Google หรือ Bing เพื่อรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อ

การบริหารจัดการสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.62, $S.D.$ = 0.49) และอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยตามลำดับดังนี้ ผู้บริหารสามารถใช้โปรแกรมสำนักงานพื้นฐาน เช่น Microsoft Word, Excel และ PowerPoint เพื่อจัดทำเอกสารและวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.43, $S.D.$ = 0.55) ผู้บริหารมีการวางแผนพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่องผ่านการอบรมหรือการศึกษาด้วยตนเอง ($\bar{X}$ = 4.27, $S.D.$ = 0.58) ผู้บริหารสามารถใช้งานคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง (เช่น เครื่องพิมพ์ สแกนเนอร์ ลำโพง ไมโครโฟน) ได้อย่างมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ($\bar{X}$ = 4.06, $S.D.$ = 0.55) และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.47-0.58 แสดงว่าการกระจายของข้อมูลน้อย ลักษณะเช่นนี้ หมายความว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะความคิดเห็นคล้ายตามกัน

ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านที่ 2 ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)

(n=80)

ที่	การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2	ระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา			ลำดับ
		$\bar{X}$	$S.D.$	ระดับ	
2. ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)					
1	ผู้บริหารสามารถเชื่อมโยงแนวคิด วิธีการ และเครื่องมือที่หลากหลายเพื่อพัฒนาแนวทางบริหารงานที่มีความแปลกใหม่และเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา	4.10	0.64	มาก	5
2	ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างหรือพัฒนาสื่อการเรียนรู้หรือนวัตกรรมทางการบริหารที่ตอบโจทย์การพัฒนาสถานศึกษา	4.34	0.59	มาก	1
3	ผู้บริหารสามารถออกแบบหรือจัดทำสื่อดิจิทัลโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์และเทคโนโลยีที่หลากหลายเพื่อเผยแพร่ผลงานที่เป็นนวัตกรรม	4.32	0.54	มาก	2
4	ผู้บริหารมีการคำนึงถึงจริยธรรม ความถูกต้อง สิทธิส่วนบุคคล และลิขสิทธิ์ในการผลิตหรือเผยแพร่ผลงานดิจิทัลหรือนวัตกรรมต่าง ๆ	4.13	0.58	มาก	4

ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านความคิดสร้างสรรค์
(Creativity) (ต่อ)

(n=80)

ที่	การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2	ระดับการรู้ดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา			ลำดับ
		$\bar{X}$	$S.D.$	ระดับ	
5	แนวทางบริหารของผู้บริหารสะท้อนถึงการใช้ความคิด สร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาสถานศึกษาอย่าง เป็นรูปธรรม	4.19	0.53	มาก	3
รวม		4.22	0.58	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) โดยภาพรวม อยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, $S.D. = 0.58$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
ด้านความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไป
น้อยตามลำดับ ดังนี้ ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างหรือพัฒนาสื่อการ
เรียนรู้หรือนวัตกรรมทางการบริหารที่ตอบโจทย์การพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.34$, $S.D. = 0.59$)
ผู้บริหารสามารถออกแบบหรือจัดทำสื่อดิจิทัลโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์และเทคโนโลยีที่หลากหลาย
เพื่อเผยแพร่ผลงานที่เป็นนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.32$, $S.D. = 0.54$) แนวทางบริหารของผู้บริหารสะท้อนถึง
การใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม
($\bar{X} = 4.19$, $S.D. = 0.53$) ผู้บริหารมีการคำนึงถึงจริยธรรม ความถูกต้อง สิทธิส่วนบุคคล และลิขสิทธิ์
ในการผลิตหรือเผยแพร่ผลงานดิจิทัลหรือนวัตกรรมต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.13$, $S.D. = 0.58$) และผู้บริหาร
สามารถเชื่อมโยงแนวคิด วิธีการ และเครื่องมือที่หลากหลายเพื่อพัฒนาแนวทางการงานที่มีความ
แปลกใหม่และเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.10$, $S.D. = 0.64$) และเมื่อพิจารณาส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.53-0.64 แสดงว่าการกระจายของข้อมูลน้อย ลักษณะเช่นนี้
หมายความว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะความคิดเห็นคล้ายคลึงกัน

ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
และการประเมินผล (Critical Thinking and Evaluation)

(n=80)

ที่	การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2	ระดับการรู้ดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา			ลำดับ
		$\bar{X}$	<i>S.D.</i>	ระดับ	
3. การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการประเมินผล (Critical Thinking and Evaluation)					
1	ผู้บริหารสามารถตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์และค้นหาข้อมูลจากหลายแหล่งเพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจทางการบริหาร	4.31	0.50	มาก	4
2	ผู้บริหารมีความสามารถในการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลและสารสนเทศ โดยเฉพาะข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล ก่อนนำไปใช้ในการบริหารจัดการ	4.52	0.54	มากที่สุด	2
3	ผู้บริหารสามารถกลั่นกรองสื่อหรือเครื่องมือดิจิทัลที่เหมาะสมกับการนำไปใช้ในบริบทของสถานศึกษา	4.30	0.58	มาก	5
4	ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการวิเคราะห์ปัญหาและประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบ	4.43	0.61	มาก	3
5	ผู้บริหารคำนึงถึงหลักจริยธรรมและความรับผิดชอบทางวิชาชีพในการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลข้อเท็จจริงในการดำเนินงานในสถานศึกษา	4.59	0.50	มากที่สุด	1
รวม		4.43	0.55	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่า การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการประเมินผล
(Critical Thinking and Evaluation) โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.43, *S.D.* = 0.55) เมื่อ
พิจารณารายข้อพบว่า การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการ
ประเมินผล (Critical Thinking and Evaluation) อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลข
คณิตจากมากไปน้อยตามลำดับ ดังนี้ ผู้บริหารคำนึงถึงหลักจริยธรรมและความรับผิดชอบทางวิชาชีพ
ในการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูล ข้อเท็จจริงในการดำเนินงานในสถานศึกษา

($\bar{X}$ = 4.59, $S.D.$ = 0.50) ผู้บริหารมีความสามารถในการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลและสารสนเทศ โดยเฉพาะข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล ก่อนนำไปใช้ในการบริหารจัดการ ($\bar{X}$ = 4.52, $S.D.$ = 0.54) และอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยตามลำดับ ดังนี้ ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการวิเคราะห์ปัญหาและประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบ ($\bar{X}$ = 4.43, $S.D.$ = 0.61) ผู้บริหารสามารถตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์และค้นหาข้อมูลจากหลายแหล่งเพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจทางการบริหาร ($\bar{X}$ = 4.31, $S.D.$ = 0.50) และผู้บริหารสามารถกลั่นกรองสื่อหรือเครื่องมือดิจิทัลที่เหมาะสมกับการนำไปใช้ในบริบทของสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.30, $S.D.$ = 0.58) และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.50-0.61 แสดงว่าการกระจายของข้อมูลน้อย ลักษณะเช่นนี้ หมายความว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะความคิดเห็นคล้ายคลึงกัน

ตารางที่ 8 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม (Cultural and Social Under)

(n=80)

ที่	การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2	ระดับการรู้ดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา			ลำดับ
		$\bar{X}$	$S.D.$	ระดับ	
4. ความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม (Cultural and Social Under)					
1	ผู้บริหารตระหนักถึงความหลากหลายทางสังคมและ วัฒนธรรมของบุคลากรและนักเรียนภายใน สถานศึกษา	4.49	0.54	มาก	2
2	ผู้บริหารสามารถปรับการสื่อสารให้เหมาะสมกับบริบท ทางวัฒนธรรมของกลุ่มเป้าหมายในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับสากล	3.93	0.67	มาก	5
3	ผู้บริหารคำนึงถึงสิทธิ ความเชื่อ และความแตกต่าง ของผู้อื่นเมื่อใช้สื่อดิจิทัลในการบริหารจัดการหรือ สื่อสาร	4.19	0.67	มาก	4
4	ผู้บริหารมีมารยาทในการใช้สื่อดิจิทัลและแสดงออก อย่างเหมาะสมในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลหรือ องค์กรต่าง ๆ	4.22	0.64	มาก	3

ตารางที่ 8 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม (Cultural and Social Under) (ต่อ)

(n=80)

ที่	การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2	ระดับการรู้ดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา			ลำดับ
		$\bar{X}$	$S.D.$	ระดับ	
5	ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการติดต่อ ประสานงาน และเผยแพร่ข้อมูลได้อย่างเหมาะสมกับ บริบทของกลุ่มเป้าหมาย	4.55	0.52	มากที่สุด	1
รวม		4.28	0.61	มาก	

จากตารางที่ 8 พบว่า การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม (Cultural and Social Under) โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, $S.D. = 0.61$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม (Cultural and Social Under) อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ ดังนี้ ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการติดต่อประสานงาน และเผยแพร่ข้อมูลได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของกลุ่มเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.55$, $S.D. = 0.52$) และอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยตามลำดับ ดังนี้ ผู้บริหารตระหนักถึงความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรมของบุคลากรและนักเรียนภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.49$, $S.D. = 0.54$) ผู้บริหารมีมารยาทในการใช้สื่อดิจิทัลและแสดงออกอย่างเหมาะสมในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลหรือองค์กรต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.22$, $S.D. = 0.64$) ผู้บริหารคำนึงถึงสิทธิ ความเชื่อ และความแตกต่างของผู้อื่นเมื่อใช้สื่อดิจิทัลในการบริหารจัดการหรือสื่อสาร ($\bar{X} = 4.19$, $S.D. = 0.67$) และผู้บริหารสามารถปรับการสื่อสารให้เหมาะสมกับบริบททางวัฒนธรรมของกลุ่มเป้าหมายในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับสากล ($\bar{X} = 3.93$, $S.D. = 0.65$) และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.52-0.67 แสดงว่าการกระจายของข้อมูลน้อย ลักษณะเช่นนี้ หมายความว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะความคิดเห็นคล้ายคลึงตามกัน

ตารางที่ 9 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านการร่วมมือ (Collaboration)

(n=80)

ที่	การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2	ระดับการรู้ดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา			ลำดับ
		$\bar{X}$	$S.D.$	ระดับ	
5. การร่วมมือ (Collaboration)					
1	ผู้บริหารสามารถทำงานร่วมกับบุคลากรภายในและ ภายนอกสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นสื่อกลาง	4.26	0.62	มาก	2
2	ผู้บริหารใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลในการประชุม ประสานงาน และแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกับครู นักเรียน ผู้ปกครอง และเครือข่ายทางการศึกษา	4.16	0.48	มาก	4
3	ผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมและเข้าร่วมกิจกรรม ความร่วมมือผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลหรือช่องทาง ออนไลน์	4.44	0.54	มาก	1
4	ผู้บริหารสามารถเปิดรับความคิดเห็น รับฟัง และ ประนีประนอมเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจและเป้าหมาย ร่วมกันในการพัฒนาสถานศึกษา	4.24	0.63	มาก	3
5	ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างเครือข่ายทางวิชาการ และพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นเพื่อส่งเสริม การจัดการเรียนรู้	4.15	0.46	มาก	5
รวม		4.25	0.55	มาก	

จากตารางที่ 9 พบว่า การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านการร่วมมือ (Collaboration) โดยภาพรวม
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, $S.D. = 0.55$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การรู้ดิจิทัลของผู้บริหาร
สถานศึกษา ด้านการร่วมมือ (Collaboration) อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจาก
มากไปน้อยตามลำดับ ดังนี้ ผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมและเข้าร่วมกิจกรรมความร่วมมือผ่าน
แพลตฟอร์มดิจิทัลหรือช่องทางออนไลน์ ($\bar{X} = 4.44$, $S.D. = 0.54$) ผู้บริหารสามารถทำงานร่วมกับ

บุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นสื่อกลาง ($\bar{X}$ = 4.26, $S.D.$ = 0.62) ผู้บริหารสามารถเปิดรับความคิดเห็น รับฟัง และประนีประนอมเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.24, $S.D.$ = 0.63) ผู้บริหารใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลในการประชุม ประสานงาน และแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกับครู นักเรียน ผู้ปกครอง และเครือข่ายทางการศึกษา ($\bar{X}$ = 4.16, $S.D.$ = 0.48) และผู้บริหารใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างเครือข่ายทางวิชาการและพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.15, $S.D.$ = 0.46) และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.46-0.63 แสดงว่าการกระจายของข้อมูลน้อย ลักษณะเช่นนี้ หมายความว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะความคิดเห็นคล้ายคลึงกัน

ตารางที่ 10 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านความสามารถในการค้นหาและเลือกข้อมูล (The Ability to Find and Select Information) (n=80)

ที่	การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2	ระดับการรู้ดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา			ลำดับ
		$\bar{X}$	$S.D.$	ระดับ	
6. ความสามารถในการค้นหาและเลือกข้อมูล (The Ability to Find and Select Information)					
1	ผู้บริหารสามารถสืบค้นและเลือกใช้อ้างอิงข้อมูลจากแหล่งข้อมูลออนไลน์ที่น่าเชื่อถือ เช่น เว็บไซต์ราชการ ฐานข้อมูลวิชาการ หรือแหล่งความรู้ที่ได้รับการยอมรับ	4.04	0.69	มาก	4
2	ผู้บริหารใช้วิจารณ์งานในการแยกแยะข้อมูลที่น่าเชื่อถือออกจากข้อมูลเท็จหรือความคิดเห็นส่วนบุคคล	4.44	0.57	มาก	1
3	ผู้บริหารสามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงและเปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่งก่อนนำมาใช้งาน	4.23	0.61	มาก	3
4	ผู้บริหารหลีกเลี่ยงการเผยแพร่ข้อมูลที่ยังไม่ได้รับการตรวจสอบหรืออาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิด	4.43	0.51	มาก	2

ตารางที่ 10 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านความสามารถใน
การค้นหาและเลือกข้อมูล (The Ability to Find and Select Information) (ต่อ)

(n=80)

ที่	การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2	ระดับการรู้ดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา			ลำดับ
		$\bar{X}$	$S.D.$	ระดับ	
5	ผู้บริหารสามารถถ่ายทอดข้อมูลหรือองค์ความรู้ผ่าน สื่อดิจิทัล เช่น งานนำเสนอ วิดีโอ หรือบทความ ออนไลน์ได้อย่างเข้าใจง่าย	3.89	0.69	มาก	5
รวม		4.21	0.61	มาก	

จากตารางที่ 10 พบว่า การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านความสามารถในการค้นหาและเลือกข้อมูล
(The Ability to Find and Select Information) โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$,
 $S.D. = 0.61$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความสามารถใน
การค้นหาและเลือกข้อมูล (The Ability to Find and Select Information) อยู่ในระดับมากทุกข้อ
โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยตามลำดับ ดังนี้ ผู้บริหารใช้วิจารณ์ญาณในการแยกแยะ
ข้อมูลที่น่าเชื่อถือออกจากข้อมูลเท็จหรือความคิดเห็นส่วนบุคคล ($\bar{X} = 4.44$, $S.D. = 0.57$) ผู้บริหาร
หลีกเลี่ยงการเผยแพร่ข้อมูลที่ยังไม่ได้รับการตรวจสอบหรืออาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิด ($\bar{X} = 4.43$,
 $S.D. = 0.51$) ผู้บริหารสามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงและเปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่งก่อน
นำมาใช้งาน ($\bar{X} = 4.23$, $S.D. = 0.61$) ผู้บริหารสามารถสืบค้นและเลือกใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูล
ออนไลน์ที่น่าเชื่อถือ เช่น เว็บไซต์ราชการ ฐานข้อมูลวิชาการ หรือแหล่งความรู้ที่ได้รับการยอมรับ
($\bar{X} = 4.04$, $S.D. = 0.69$) และผู้บริหารสามารถถ่ายทอดข้อมูลหรือองค์ความรู้ผ่านสื่อดิจิทัล เช่น งาน
นำเสนอ วิดีโอ หรือบทความออนไลน์ได้อย่างเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 3.89$, $S.D. = 0.68$) และเมื่อพิจารณา
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.51-0.69 แสดงว่าการกระจายของข้อมูลน้อย ลักษณะเช่นนี้
หมายความว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะความคิดเห็นคล้ายคลึงกัน

ตารางที่ 11 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านการสื่อสารที่มี
ประสิทธิผล (Effective Communication)

(n=80)

ที่	การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2	ระดับการรู้ดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา			ลำดับ
		$\bar{X}$	<i>S.D.</i>	ระดับ	
7. การสื่อสารที่มีประสิทธิผล (Effective Communication)					
1	ผู้บริหารสามารถถ่ายทอดแนวคิดและข้อมูลสารสนเทศ ที่ซับซ้อนให้เข้าใจได้ง่ายผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่าง ชัดเจนและถูกต้อง	4.16	0.47	มาก	2
2	ผู้บริหารเลือกใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัลที่ เหมาะสมกับบริบท เช่น อีเมล แพลตฟอร์มการประชุม ออนไลน์ หรือโซเชียลมีเดีย	4.31	0.64	มาก	1
3	ผู้บริหารสามารถเผยแพร่ข้อมูลหรือผลงานดิจิทัลอย่าง รวดเร็วและตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย	4.01	0.63	มาก	4
4	ผู้บริหารใช้การสื่อสารดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการ ประสานงาน การทำงานร่วมกัน และการมีส่วนร่วมของ บุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา	3.99	0.52	มาก	5
5	ผู้บริหารคำนึงถึงจริยธรรม ความถูกต้อง และความ รับผิดชอบในการสื่อสารผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล	4.03	0.62	มาก	3
รวม		4.10	0.58	มาก	

จากตารางที่ 11 พบว่า การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านการสื่อสารที่มีประสิทธิผล (Effective
Communication) โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.10, *S.D.* = 0.58) เมื่อพิจารณารายข้อ
พบว่า การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสื่อสารที่มีประสิทธิผล (Effective
Communication) อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยตามลำดับ ดังนี้
ผู้บริหารเลือกใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสมกับบริบท เช่น อีเมล แพลตฟอร์มการ
ประชุมออนไลน์ หรือโซเชียลมีเดีย ($\bar{X}$ = 4.31, *S.D.* = 0.64) ผู้บริหารสามารถถ่ายทอดแนวคิดและ
ข้อมูลสารสนเทศที่ซับซ้อนให้เข้าใจได้ง่ายผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง ($\bar{X}$ = 4.16,

$S.D. = 0.47$) ผู้บริหารคำนึงถึงจริยธรรม ความถูกต้อง และความรับผิดชอบในการสื่อสารผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X} = 4.03, S.D. = 0.62$) ผู้บริหารสามารถเผยแพร่ข้อมูลหรือผลงานดิจิทัลอย่างรวดเร็วและตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.01, S.D. = 0.63$) และผู้บริหารใช้การสื่อสารดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการประสานงาน การทำงานร่วมกัน และการมีส่วนร่วมของบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.99, S.D. = 0.52$) และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.47-0.64 แสดงว่าการกระจายของข้อมูลน้อย ลักษณะเช่นนี้ หมายความว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะความคิดเห็นคล้ายตามกัน

ตารางที่ 12 ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านความปลอดภัยทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Safety)

(n=80)

ที่	การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2	ระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา			ลำดับ
		$\bar{X}$	$S.D.$	ระดับ	
8. ความปลอดภัยทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Safety)					
1	ผู้บริหารสามารถระบุพฤติกรรมเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอันตรายจากการใช้งานเว็บไซต์หรือระบบออนไลน์ภายในสถานศึกษา	4.02	0.45	มาก	5
2	ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย เช่น การตั้งรหัสผ่านที่รัดกุม และการควบคุมสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูล	4.49	0.51	มาก	1
3	ผู้บริหารเลือกใช้ซอฟต์แวร์หรือเทคโนโลยีที่ได้รับการรับรองและมีความปลอดภัยในการบริหารจัดการสถานศึกษา	4.33	0.48	มาก	3
4	ผู้บริหารสามารถกำหนดนโยบายหรือแนวทางในการรักษาความปลอดภัยทางเทคโนโลยีของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน	4.23	0.59	มาก	4

ตารางที่ 12 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรู้ดิจิทัลของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านความปลอดภัย
ทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Safety) (ต่อ)

(n=80)

ที่	การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2	ระดับการรู้ดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา			ลำดับ
		$\bar{X}$	$S.D.$	ระดับ	
5	ผู้บริหารให้ความรู้และสร้างความตระหนักเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีแก่ครู นักเรียน และ ผู้ปกครอง	4.48	0.54	มาก	2
รวม		4.31	0.51	มาก	

จากตารางที่ 12 พบว่า การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านความปลอดภัยทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Safety) โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, $S.D. = 0.51$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความปลอดภัยทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Safety) อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยตามลำดับ ดังนี้ ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย เช่น การตั้งรหัสผ่านที่รัดกุม และการควบคุมสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูล ($\bar{X} = 4.49$, $S.D. = 0.51$) ผู้บริหารให้ความรู้และสร้างความตระหนักเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีแก่ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.48$, $S.D. = 0.54$) ผู้บริหารเลือกใช้ซอฟต์แวร์หรือเทคโนโลยีที่ได้รับการรับรองและมีความปลอดภัยในการบริหารจัดการสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.33$, $S.D. = 0.48$) ผู้บริหารสามารถกำหนดนโยบายหรือแนวทางในการรักษาความปลอดภัยทางเทคโนโลยีของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.23$, $S.D. = 0.59$) และผู้บริหารสามารถระบุพฤติกรรมเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอันตรายจากการใช้งานเว็บไซต์หรือระบบออนไลน์ภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.02$, $S.D. = 0.45$) และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.45-0.59 แสดงว่าการกระจายของข้อมูลน้อย ลักษณะเช่นนี้ หมายความว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะความคิดเห็นคล้ายคลึงกัน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทำให้ทราบข้อที่มีค่ามัธยฐานเลขคณิตที่น้อยที่สุดในแต่ละด้านซึ่งผู้วิจัยนำมาเป็นประเด็นปัญหาในการสัมภาษณ์ และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ซึ่งทำการสัมภาษณ์จำนวน 6 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 3 คน และครูผู้สอน จำนวน 3 คน เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ซึ่งประเด็นที่ใช้ในการสัมภาษณ์ และแนวทางการพัฒนามีดังต่อไปนี้

ด้านที่ 1 ทักษะการใช้ (Functional Skills) มีทั้งหมด 2 แนวทางดังนี้ 1) จัดทำคู่มือการใช้งานคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงในรูปแบบคลิปวิดีโอสั้นๆ ที่เข้าใจง่ายสำหรับการใช้งานคอมพิวเตอร์ 2) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างนวัตกรรมพัฒนาโปรแกรมสำหรับการบริหารงานภายในสถานศึกษา

ด้านที่ 2 ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) มี 1 แนวทาง ดังนี้ 1) จัดเวทีนวัตกรรมการศึกษาให้ผู้บริหารและครูนำเสนอนวัตกรรมการศึกษาหรือสื่อสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแรงบันดาลใจในการคิดสร้างสรรค์จนเกิดผลงานต้นแบบนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ตอบโจทย์บริบทของสถานศึกษา

ด้านที่ 3 การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการประเมินผล (Critical Thinking and Evaluation) มี 1 แนวทาง ดังนี้ 1) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดเกณฑ์คัดเลือก ประเมินเครื่องมือ/สื่อดิจิทัลอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นเครื่องมือในการกลั่นกรองข้อมูลสำหรับการตัดสินใจเลือกใช้เครื่องมือดิจิทัลให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

ด้านที่ 4 ความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม (Cultural and Social Under) มี 2 แนวทาง ดังนี้ 1) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการตระหนักรู้และเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารเข้าใจและปรับตัวกับวัฒนธรรมที่หลากหลาย 2) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการพัฒนาทักษะการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมในยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหาร เพื่อฝึกผู้บริหารให้สามารถเลือกใช้ถ้อยคำ สัญลักษณ์ หรือภาพที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ทั้งในระดับท้องถิ่น ชาติ และนานาชาติ

ด้านที่ 5 การร่วมมือ (Collaboration) มี 3 แนวทาง ดังนี้ 1) จัดตั้งศูนย์เครือข่ายความร่วมมือระดับโรงเรียนเพื่อรวบรวมข้อมูลติดต่อของภาคีเครือข่าย 2) เปิดช่องทางออนไลน์กลางสำหรับประสานงาน 3) จัดทำโครงการร่วมกับหน่วยงานภายนอก เช่น มหาวิทยาลัย หรือองค์กรท้องถิ่น สร้างสื่อและกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้เกิดโครงการความร่วมมือที่จับต้องได้ เช่น นิทรรศการ สื่อการเรียนรู้ และนวัตกรรมทางการศึกษา

ด้านที่ 6 ความสามารถในการค้นหาและเลือกข้อมูล (The Ability to Find and Select Information) มี 1 แนวทาง ดังนี้ 1) จัดตั้งทีมประชาสัมพันธ์โรงเรียนในการสร้างคลังข้อมูล รวบรวมเอกสาร งานวิจัย บทความ สื่อดิจิทัล จัดหมวดหมู่ไว้ใน Google Drive และเว็บไซต์โรงเรียน ให้ผู้บริหารและครูใช้ข้อมูลที่จัดหมวดหมู่แล้วมาประกอบการนำเสนอข้อมูลการดำเนินงานต่างๆ ภายในสถานศึกษาสู่ภายนอกให้เข้าใจง่ายในรูปแบบภาพ โดยใช้กราฟิก แผนผัง สัญลักษณ์ หรือภาพเคลื่อนไหว สรุปข้อมูลที่ซับซ้อนให้กระชับและน่าสนใจผ่านสื่อดิจิทัล

ด้านที่ 7 การสื่อสารที่มีประสิทธิผล (Effective Communication) มี 2 แนวทาง ดังนี้ 1) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการสื่อสารอย่างมืออาชีพผ่านสื่อดิจิทัล ให้ผู้บริหารสามารถใช้เครื่องมือดิจิทัลในการสื่อสารรวมถึงถ่ายทอดข้อมูลได้ชัดเจนและน่าสนใจ 2) จัดกิจกรรมเปิดใจออนไลน์ เปิดช่องทางรับฟังความคิดเห็น เช่น Google Form หรือ LINE OA เพื่อรับข้อเสนอแนะจากครู ผู้ปกครอง เกิดเป็นวัฒนธรรมการสื่อสารแบบสองทางเพิ่มความเข้าใจของบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา

ด้านที่ 8 ความปลอดภัยทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Safety) มี 3 แนวทาง ดังนี้ 1) กำหนดนโยบายและมาตรการความปลอดภัยของข้อมูลในระดับสถานศึกษาที่ระบุแนวทางการใช้งานเทคโนโลยี การเข้าถึงข้อมูล และการเก็บรักษาข้อมูล เข้าใจเรื่อง PDPA 2) จัดทำโครงการตรวจความปลอดภัยระบบสารสนเทศรายปี เพื่อตรวจสอบบัญชีผู้ใช้ ซอฟต์แวร์ ฟีเจอร์วังและลดความเสี่ยงข้อมูลรั่วไหล 3) จัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องสิทธิส่วนบุคคล และการป้องกันการหลอกลวงออนไลน์ สำหรับบุคลากรและนักเรียนเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการใช้งานเว็บไซต์หรือระบบออนไลน์ภายในสถานศึกษา

แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีทั้งหมด 8 ด้าน 15 แนวทาง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 และเพื่อทราบแนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำนวน 80 โรงเรียน ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 2 คน ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการสถานศึกษา/หัวหน้างานกลุ่มงาน/ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน จำนวน 1 คน 2) ครู จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 160 คน ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาครบ ทั้ง 160 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ตามแนวคิดของฮากรุ และ เพย์ตัน (Hague and Payton) และแบบสัมภาษณ์โดยการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถามความคิดเห็นมา พิจารณาข้อที่มีความขัดแย้งเลขคณิต ($\bar{X}$) น้อยที่สุดในแต่ละด้านในการสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ซึ่งทำการสัมภาษณ์จำนวน 6 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 3 คน และครูผู้สอน จำนวน 3 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) มัชฌิมเลขคณิต, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.27, $S.D.$ = 0.56) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นเดียวกัน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยตามลำดับ ดังนี้ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการประเมินผล ($\bar{X}$ = 4.43, $S.D.$ = 0.55) ทักษะการใช้ ($\bar{X}$ = 4.39, $S.D.$ = 0.53) ความปลอดภัยทางอิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X}$ = 4.31, $S.D.$ = 0.52) ความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม ($\bar{X}$ = 4.28, $S.D.$ = 0.61) การร่วมมือ ($\bar{X}$ = 4.25, $S.D.$ =

0.55) ความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X}$ = 4.22, $S.D.$ = 0.58) ความสามารถในการค้นหาและเลือกข้อมูล ($\bar{X}$ = 4.21, $S.D.$ = 0.61) และการสื่อสารที่มีประสิทธิผล ($\bar{X}$ = 4.10, $S.D.$ = 0.58)

2.แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ซึ่งทำการสัมภาษณ์จำนวน 6 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 3 คน และครูผู้สอน จำนวน 3 คน

2.1 ทักษะการใช้ (Functional Skills) มีทั้งหมด 2 แนวทางดังนี้ 1) จัดทำคู่มือการใช้งาน คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงในรูปแบบคลิปวิดีโอสั้นๆ ที่เข้าใจง่ายสำหรับการใช้งานคอมพิวเตอร์ 2) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างนวัตกรรมพัฒนาโปรแกรมสำหรับการบริหารงานภายในสถานศึกษา

2.2 ด้านที่ 2 ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) มี 1 แนวทาง ดังนี้ 1) จัดเวทีนวัตกรรม การศึกษา ให้ผู้บริหารและครูนำเสนอนวัตกรรมการศึกษาหรือสื่อสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และแรงบันดาลใจในการคิดสร้างสรรค์จนเกิดผลงานต้นแบบนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ ตอบโจทย์บริบทของสถานศึกษา

2.3 ด้านที่ 3 การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการประเมินผล (Critical Thinking and Evaluation) มี 1 แนวทาง ดังนี้ 1) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดเกณฑ์คัดเลือก ประเมินเครื่องมือ/สื่อ ดิจิทัลอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นเครื่องมือในการกลั่นกรองข้อมูลสำหรับการตัดสินใจเลือกใช้เครื่องมือ ดิจิทัลให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

2.4 ด้านที่ 4 ความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม (Cultural and Social Under) มี 2 แนวทาง ดังนี้ 1) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการตระหนักรู้และเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรม ในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารเข้าใจและปรับตัวกับวัฒนธรรมที่หลากหลาย 2) จัดอบรมเชิง ปฏิบัติการเรื่องการพัฒนาทักษะการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมในยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหาร เพื่อฝึก ผู้บริหารให้สามารถเลือกใช้ถ้อยคำ สัญลักษณ์ หรือภาพที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ทั้งในระดับ ท้องถิ่น ชาติ และนานาชาติ

2.5 ด้านที่ 5 การร่วมมือ (Collaboration) มี 3 แนวทาง ดังนี้ 1) จัดตั้งศูนย์เครือข่ายความ ร่วมมือระดับโรงเรียนเพื่อรวบรวมข้อมูลติดต่อของภาคีเครือข่าย 2) เปิดช่องทางออนไลน์กลางสำหรับ ประสานงาน 3) จัดทำโครงการร่วมกับหน่วยงานภายนอก เช่น มหาวิทยาลัย หรือองค์กรท้องถิ่น สร้างสื่อและกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้เกิดโครงการความร่วมมือที่จับต้องได้ เช่น นิทรรศการ สื่อการ เรียนรู้ และนวัตกรรมทางการศึกษา

2.6 ด้านที่ 6 ความสามารถในการค้นหาและเลือกข้อมูล (The Ability to Find and Select Information) มี 1 แนวทาง ดังนี้ 1) จัดตั้งทีมประชาสัมพันธ์โรงเรียนในการสร้างคลังข้อมูล รวบรวม เอกสาร งานวิจัย บทความ สื่อดิจิทัล จัดหมวดหมู่ไว้ใน Google Drive และเว็บไซต์โรงเรียน ให้ ผู้บริหารและครูใช้ข้อมูลที่จัดหมวดหมู่แล้วมาประกอบการนำเสนอข้อมูลการดำเนินงานต่างๆ ภายใน

สถานศึกษาสู่ภายนอกให้เข้าใจง่ายในรูปแบบภาพ โดยใช้กราฟิก แผนผัง สัญลักษณ์ หรือ ภาพเคลื่อนไหว สรุปข้อมูลที่ซับซ้อนให้กระชับและน่าสนใจผ่านสื่อดิจิทัล

2.7 ด้านที่ 7 การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ (Effective Communication) มี 2 แนวทาง ดังนี้

1) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการสื่อสารอย่างมืออาชีพผ่านสื่อดิจิทัล ให้ผู้บริหารสามารถใช้เครื่องมือดิจิทัลในการสื่อสารรวมถึงถ่ายทอดข้อมูลได้ชัดเจนและน่าสนใจ 2) จัดกิจกรรมเปิดใจออนไลน์ เปิดช่องทางรับฟังความคิดเห็น เช่น Google Form หรือ LINE OA เพื่อรับข้อเสนอแนะจากครู ผู้ปกครอง เกิดเป็นวัฒนธรรมการสื่อสารแบบสองทางเพิ่มความเข้าใจของบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา

2.8 ด้านที่ 8 ความปลอดภัยทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Safety) มี 3 แนวทาง ดังนี้ 1) กำหนดนโยบายและมาตรการความปลอดภัยของข้อมูลในระดับสถานศึกษาที่ระบุแนวทางการใช้งานเทคโนโลยี การเข้าถึงข้อมูล และการเก็บรักษาข้อมูล เข้าใจเรื่อง PDPA 2) จัดทำโครงการตรวจสอบความปลอดภัยระบบสารสนเทศรายปี เพื่อตรวจสอบบัญชีผู้ใช้ ซอฟต์แวร์ ฟีเจอร์และลดความเสี่ยงข้อมูลรั่วไหล 3) จัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องสิทธิส่วนบุคคล และการป้องกันการหลอกลวงออนไลน์ สำหรับบุคลากรและนักเรียนเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการใช้งานเว็บไซต์หรือระบบออนไลน์ภายในสถานศึกษา

แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีทั้งหมด 8 ด้าน 15 แนวทาง

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้นำไปสู่การอภิปราย ผลการวิจัย ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยตามลำดับดังนี้ ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการประเมินผล ด้านทักษะการใช้ ด้านความปลอดภัยทางอิเล็กทรอนิกส์ ด้านความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม ด้านการร่วมมือ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความสามารถในการค้นหาและเลือกข้อมูล และด้านการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานไว้ว่า การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มนี้มีความรู้ความสามารถด้านดิจิทัล

ในทุกมิติอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่สูงกว่าที่คาดการณ์ไว้ในตอนแรก การค้นพบนี้แสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการปรับตัวและพัฒนาตนเองของผู้บริหาร ท่ามกลางยุคสมัยที่เทคโนโลยีได้กลายเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนการศึกษา การที่ผู้บริหารมีทักษะสูงกว่าที่คาดการณ์นั้น สามารถอธิบายได้จากหลายเหตุผลประกอบกัน ปัจจัยสำคัญที่สุดคือ บทบาทหน้าที่ในปัจจุบันของผู้บริหารที่ต้องใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือหลักในการทำงาน ตั้งแต่การใช้ระบบบริหารจัดการของภาครัฐ ไปจนถึงการสื่อสารภายในองค์กร นอกจากนี้ สถานการณ์โควิด-19 ถือเป็นตัวเร่งสำคัญ ที่ทำให้ผู้บริหารต้องพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของตนเองอย่างรวดเร็วเพื่อรับมือกับรูปแบบการทำงานที่เปลี่ยนไป ประกอบกับในปัจจุบันมีช่องทางการเรียนรู้ออนไลน์ที่เข้าถึงง่ายและเทคโนโลยีที่ใช้งานสะดวกขึ้น ปัจจัยเหล่านี้จึงช่วยส่งเสริมให้ผู้บริหารมีทักษะที่สูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เมื่อมองในรายละเอียด พบว่าจุดแข็งที่ชัดเจนที่สุดของผู้บริหารคือ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และประเมินข้อมูล ซึ่งเป็นทักษะสำคัญของผู้นำในการตัดสินใจ อย่างไรก็ตาม แม้จะใช้งานเครื่องมือต่างๆ ได้ดี แต่ยังต้องพัฒนาทักษะในการนำเทคโนโลยีมาเพื่อ สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมให้มากขึ้น ซึ่งเป็นช่องว่างสำคัญที่แยกระหว่างผู้ใช้งานที่มีประสิทธิภาพกับผู้นำเชิงนวัตกรรม ดังนั้น ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาในอนาคต จึงมุ่งเน้นการยกระดับผู้บริหารจากผู้ที่มีความรู้การใช้งานที่ดี ไปสู่การเป็น ผู้นำที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีกลยุทธ์ กล่าวคือ นอกจากจะใช้งานคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่างๆ ได้อย่างคล่องแคล่วแล้ว ควรมีความสามารถในการแก้ปัญหาเทคนิคเบื้องต้น และควรนำเทคโนโลยีมาปรับใช้เพื่อพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการ เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่พร้อมเรียนรู้และปรับปรุงอยู่เสมอ ในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ผู้บริหารควรใช้เทคโนโลยีเพื่อ สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เช่น สถาบันอุดมศึกษา หรือภาคเอกชน และในฐานะผู้สื่อสารหลักขององค์กร ต้องพัฒนาทักษะการนำเสนอข้อมูลที่ซับซ้อนให้เข้าใจง่าย พร้อมทั้งใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อเปิดรับฟังความคิดเห็นและสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ซึ่งจะช่วยสร้างความไว้วางใจและทำให้ทุกคนรู้สึกเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน ท้ายที่สุด ทุกอย่างต้องอยู่ภายใต้ การบริหารจัดการความปลอดภัยทางไซเบอร์ ซึ่งผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในการสร้างความตระหนักรู้และส่งเสริมการเป็นพลเมืองดิจิทัลที่ดีให้เกิดขึ้นทั่วทั้งองค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของฮากู และ เพย์ตัน (Hague and Payton) กล่าวถึงองค์ประกอบของการรู้ดิจิทัลไว้ 8 ด้าน ทักษะการใช้ ความคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการประเมินผล ความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม การร่วมมือ ความสามารถในการค้นหาและเลือกข้อมูล การสื่อสารที่มีประสิทธิผล และความปลอดภัยทางอิเล็กทรอนิกส์ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุทธิณี พงษ์ใหญ่ และสมใจ สืบเสาะ ที่ทำการวิจัยเรื่อง การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านที่ 1 ทักษะการใช้ (Functional Skills) โดยภาพรวมและในรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำนักงาน และอุปกรณ์ต่อพ่วง เป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นอย่างยิ่งในการปฏิบัติงานบริหารในปัจจุบัน ให้บรรลุภารกิจประจำวัน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีการอบรมพัฒนาทักษะด้านไอทีด้วยตนเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้และฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอจนเกิดความชำนาญในการใช้อุปกรณ์ต่อพ่วง ทำให้มีการใช้เครื่องมือดิจิทัลพื้นฐานเพิ่มมากขึ้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์วิมล วงษ์จันทร์ เรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ที่พบว่าทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลโดยรวมอยู่ในระดับมาก อันเนื่องมาจากความจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการทำงานให้สำเร็จลุล่วง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุวัฒน์ ฐานไชยยิ่ง เรื่องแนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่พบว่าการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีค่าเฉลี่ยด้านทักษะการใช้สูงที่สุด ซึ่งยืนยันว่าทักษะพื้นฐานด้านการใช้งานเป็นจุดที่สำคัญของผู้บริหาร

1.2 ด้านที่ 2 ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) โดยภาพรวมและในรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและส่งเสริมภาพลักษณ์ขององค์กร การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างสรรค์สื่อประชาสัมพันธ์ นวัตกรรมการบริหารหรือสื่อการเรียนการสอนที่น่าสนใจ จึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาให้เป็นรูปธรรม ประกอบกับปัจจุบันมีแอปพลิเคชันและแพลตฟอร์มที่ใช้งานง่าย ช่วยให้การสร้างสรรค์ผลงานดิจิทัลทำได้สะดวกขึ้น ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างผลงานและผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ โดยนำความรู้ดิจิทัลมาใช้ในการผลิตสื่อสร้างสรรค์ สร้างสื่อดิจิทัลเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการและการเรียนรู้มากขึ้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุวัฒน์ ฐานไชยยิ่ง เรื่องแนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่พบว่า การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีค่าเฉลี่ยด้านทักษะการสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านที่ 3 การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการประเมินผล (Critical Thinking and Evaluation) โดยภาพรวมและในรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บทบาทหน้าที่หลักของผู้บริหารคือการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลที่หลากหลายและน่าเชื่อถือ ทักษะการวิเคราะห์ แยกแยะ ประเมินความถูกต้องของสารสนเทศจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ใช้ในการบริหารจัดการ ทั้งการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร การวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และการพิจารณานโยบายต่างๆ ก่อนนำมาปรับใช้ในสถานศึกษา ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุวัฒน์

ฐานไขยยิ่ง ที่เน้นย้ำว่าผู้บริหารควรตั้งประเด็นคำถามกับข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับและวิเคราะห์ความน่าเชื่อถืออยู่เสมอ

1.4 ด้านที่ 4 ความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม (Cultural and Social Under) โดยภาพรวมและในรายข้ออยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำงานและสื่อสารกับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทั้งครู นักเรียน ผู้ปกครอง และคนในชุมชน การมีความเข้าใจในบริบททางสังคมและวัฒนธรรมจึงเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์และการยอมรับ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารจึงต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและเคารพในความแตกต่างอยู่เสมอ สอดคล้องกับแนวคิดของ ภาณุวัฒน์ ฐานไขยยิ่ง ที่เสนอให้ผู้บริหารฝึกฝนการใช้ภาษาในการสื่อสารออนไลน์ให้สุภาพและเข้าใจง่าย ซึ่งเป็นพื้นฐานของการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม

1.5 ด้านที่ 5 การร่วมมือ (Collaboration) โดยภาพรวมและในรายข้ออยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การบริหารสถานศึกษาไม่สามารถขับเคลื่อนได้โดยลำพัง แต่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีการสร้างผลงานและผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ โดยนำความรู้ดิจิทัลมาใช้ในการผลิตสื่อสร้างสรรค์ สร้างสื่อดิจิทัลเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการและการเรียนรู้ รวมถึงใช้เครื่องมือดิจิทัลเป็นช่องทางหลักในการประสานงาน สร้างเครือข่าย และระดมทรัพยากร ทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่นและบรรลุเป้าหมายร่วมกัน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ อิลอมากิ และลักคาลา (Ilomaki and Lakkala) ที่เน้นย้ำว่าการปรับปรุงโรงเรียนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลต้องอาศัยการทำงานร่วมกันในทุกองค์ประกอบ โดยมีผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อน นอกจากนี้ยังสัมพันธ์กับงานวิจัยของ กนกภรณ์ เทศผล และจิตติมาวรรณศรี ที่ค้นพบความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูงมากระหว่างการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารกับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา ซึ่งการทำงานร่วมกันผ่านเทคโนโลยีถือเป็นส่วนสำคัญของการบริหารจัดการ

1.6 ด้านที่ 6 ความสามารถในการค้นหาและเลือกข้อมูล (The Ability to Find and Select Information) โดยภาพรวมและในรายข้ออยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารต้องติดตามข้อมูลข่าวสาร นโยบายทางการศึกษา และองค์ความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนและพัฒนาสถานศึกษา ทักษะการสืบค้นและคัดเลือกข้อมูลจากแหล่งที่น่าเชื่อถือจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องปฏิบัติเป็นกิจวัตร ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ ยาซอน และคณะ (Yazon, and others) ที่ชี้ว่าความสามารถในการค้นหาและใช้งานข้อมูลเป็นพื้นฐานสำคัญของการรู้ดิจิทัลที่ส่งผลต่อสมรรถนะในการทำงาน นอกจากนี้ยังสัมพันธ์กับแนวคิดของ ภาณุวัฒน์ ฐานไขยยิ่ง ที่เสนอให้ผู้บริหารตั้งประเด็นคำถามกับข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับมาเกี่ยวกับที่มา และจุดประสงค์ของสารสนเทศ และนำมาวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของสารสนเทศในการเลือกข้อมูล

1.7 ด้านที่ 7 การสื่อสารที่มีประสิทธิผล (Effective Communication) โดยภาพรวมและในรายข้ออยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การสื่อสารคือภารกิจหลักของผู้บริหาร ไม่ว่าจะเป็นการถ่ายทอดนโยบาย การสร้างความเข้าใจ การจูงใจ และการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีการสื่อสารผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลโดยเลือกใช้เครื่องมือและช่องทางสื่อสารข้อมูลที่เหมาะสมอย่างชัดเจน และรูปแบบการสื่อสารดิจิทัลที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับสารและกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกันทำให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนตรงกัน ผลการวิจัยนี้สัมพันธ์กับข้อเสนอแนะของ เคลลี แอน มัวร์ (Kelly Ann Moore) ที่พบว่าทัศนคติและการสนับสนุนของผู้นำในการสื่อสารเรื่องเทคโนโลยีมีผลอย่างยิ่งต่อการยอมรับและการใช้งานเทคโนโลยีของครูในสถานศึกษา

1.8 ด้านที่ 8 ความปลอดภัยทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Safety) โดยภาพรวมและในรายข้ออยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ความตระหนักที่เพิ่มขึ้นต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) ทำให้ผู้บริหารในฐานะผู้รับผิดชอบสูงสุดขององค์กรเริ่มให้ความสำคัญกับการสร้างสภาพแวดล้อมดิจิทัลที่ปลอดภัย ทั้งสำหรับข้อมูลขององค์กรและสวัสดิภาพของนักเรียนและบุคลากร ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์วิมล วงษ์จันทร์ ที่ระบุว่าทักษะด้านความเข้าใจนโยบาย กฎหมายและมาตรฐาน เป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหาร

2. แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 วิเคราะห์เนื้อหาเป็นรายด้าน ดังนี้

2.1 ด้านที่ 1 ทักษะการใช้ (Functional Skills) มีทั้งหมด 2 แนวทางดังนี้ 1) จัดทำคู่มือการใช้งานคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงในรูปแบบคลิปวิดีโอสั้นที่เข้าใจง่ายสำหรับการใช้งานคอมพิวเตอร์ 2) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างนวัตกรรมพัฒนาโปรแกรมสำหรับการบริหารงานภายในสถานศึกษา เพราะการจัดทำคู่มือเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถประยุกต์ใช้อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้บรรลุภารกิจประจำวัน รวมถึงการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างนวัตกรรมเป็นการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ บาวเดน (Bawden) ได้กล่าวถึงทักษะพื้นฐานของการรู้ดิจิทัลว่าเป็นความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งล้วนมีบทบาทในการส่งเสริมศักยภาพให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ซึ่งกลายเป็นสิ่งจำเป็นต่อการประกอบอาชีพในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังสัมพันธ์กับแนวคิดของ ศักดา จันทรประเสริฐ ได้กล่าวว่า การรู้ดิจิทัลเป็นความสามารถในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในส่วนของเครื่องมือ อุปกรณ์ โปรแกรม เครือข่ายคอมพิวเตอร์ ซึ่งถือเป็นความสามารถพื้นฐานที่มีความสำคัญในยุคปัจจุบัน

2.2 ด้านที่ 2 ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) มี 1 แนวทาง ดังนี้ 1) จัดเวทีนวัตกรรมการศึกษา ให้ผู้บริหารและครูนำเสนอนวัตกรรมการศึกษาหรือสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดการ

แลกเปลี่ยนเรียนรู้และแรงบันดาลใจในการคิดสร้างสรรค์จนเกิดผลงานต้นแบบนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ตอบโจทย์บริบทของสถานศึกษา แนวทางนี้ช่วยกระตุ้นให้บุคลากรเกิดการพัฒนาแนวคิดใหม่ ๆ และสร้างผลงานนวัตกรรมต้นแบบที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของสถานศึกษา อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชไนเกอร์ (Sheninger) ได้กล่าวถึง การทบทวนและออกแบบพื้นที่การเรียนรู้และบริบทใหม่ โดยผู้บริหารต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้วยการผสมผสานการรู้ดิจิทัล เทคโนโลยี และการออกแบบพื้นที่การเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์

2.3 ด้านที่ 3 การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการประเมินผล (Critical Thinking and Evaluation) มี 1 แนวทาง ดังนี้ 1) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดเกณฑ์คัดเลือก ประเมินเครื่องมือ/สื่อดิจิทัลอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นเครื่องมือในการกลั่นกรองข้อมูลสำหรับการตัดสินใจเลือกใช้เครื่องมือดิจิทัลให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา แนวทางนี้ช่วยเสริมสร้างกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณแก่ผู้บริหารและบุคลากรในการวิเคราะห์คุณภาพ ประสิทธิภาพ และความเหมาะสมของเครื่องมือดิจิทัลก่อนนำมาใช้จริง อันจะส่งผลให้การบริหารจัดการและการเรียนการสอนมีความมั่นคง โปร่งใส และมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เอสเซท (Eshet) ได้กล่าวว่า ทักษะสารสนเทศ เป็นความสามารถในการมีวิจารณญาณทางการประเมินคุณภาพและความถูกต้องในการบริโภคสารสนเทศซึ่งเป็นทักษะสารสนเทศเหมือนตัวกรอง ที่จะช่วยระบุได้ว่าสารสนเทศใดถูกหรือผิด

2.4 ด้านที่ 4 ความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม (Cultural and Social Under) มี 2 แนวทาง ดังนี้ 1) จัดอบรมเชิงปฏิบัติเรื่องการตระหนักรู้และเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารเข้าใจและปรับตัวกับวัฒนธรรมที่หลากหลาย 2) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการพัฒนาทักษะการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมในยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหาร เพื่อฝึกผู้บริหารให้สามารถเลือกใช้ถ้อยคำ สัญลักษณ์ หรือภาพที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ทั้งในระดับท้องถิ่น ชาติ และนานาชาติ แนวทางดังกล่าวช่วยส่งเสริมให้ผู้บริหารมีความเข้าใจในความแตกต่างทางวัฒนธรรม มีทักษะการสื่อสารอย่างเคารพและสร้างสรรค์ และสามารถขับเคลื่อนการบริหารงานในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมในยุคดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ฮากู และ เพย์ตัน (Hague and Payton) กล่าวถึงความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม ว่าเป็นความสามารถในการทำความเข้าใจ และแบ่งปันความหมายของการสื่อสารในแต่ละสังคมและวัฒนธรรมผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล สามารถเข้าใจการสื่อสารทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างได้ เลือกใช้สื่อและรูปแบบในการสื่อสารที่เหมาะสมกับสถานการณ์และวัฒนธรรมต่าง ๆ สามารถแสดงออกอย่างมีมารยาทในการสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัล

2.5 ด้านที่ 5 การร่วมมือ (Collaboration) มี 3 แนวทาง ดังนี้ 1) จัดตั้งศูนย์เครือข่ายความร่วมมือระดับโรงเรียนเพื่อรวบรวมข้อมูลติดต่อของภาคีเครือข่าย 2) เปิดช่องทางออนไลน์กลางสำหรับ

ประสานงาน 3) จัดทำโครงการร่วมกับหน่วยงานภายนอก เช่น มหาวิทยาลัย หรือองค์กรท้องถิ่น สร้างสื่อและกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้เกิดโครงการความร่วมมือที่จับต้องได้ เช่น นิทรรศการ สื่อการเรียนรู้ และนวัตกรรมทางการศึกษา แนวทางเหล่านี้ช่วยเสริมสร้างวัฒนธรรมการทำงานแบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างหน่วยงาน และก่อให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือที่ยั่งยืนซึ่งสามารถต่อยอดสู่การพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ซัมมีย์ (Summey) กล่าวถึง การแบ่งปันข้อมูลและทำงานร่วมกัน ว่าเป็นการแบ่งปันข้อมูลและทำงานร่วมกันผ่านสื่อดิจิทัล เพื่อทำงานร่วมกันแบบเรียลไทม์ การสร้างบล็อกเพื่อแบ่งปันข้อมูลในกลุ่ม และการใช้โซเชียลมีเดียในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทักษะนี้ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม การแลกเปลี่ยนไอเดีย และการเรียนรู้จากผู้อื่นผ่านช่องทางดิจิทัล

2.6 ด้านที่ 6 ความสามารถในการค้นหาและเลือกข้อมูล (The Ability to Find and Select Information) มี 1 แนวทาง ดังนี้ 1) จัดตั้งทีมประชาสัมพันธ์โรงเรียนในการสร้างคลังข้อมูล รวบรวมเอกสาร งานวิจัย บทความ สื่อดิจิทัล จัดหมวดหมู่ไว้ใน Google Drive และเว็บไซต์โรงเรียน ให้ผู้บริหารและครูใช้ข้อมูลที่จัดหมวดหมู่แล้วมาประกอบการนำเสนอข้อมูลการดำเนินงานต่างๆ ภายในสถานศึกษาสู่ภายนอกให้เข้าใจง่ายในรูปแบบภาพ โดยใช้กราฟิก แผนผัง สัญลักษณ์ หรือภาพเคลื่อนไหว สรุปข้อมูลที่ซับซ้อนให้กระชับและน่าสนใจผ่านสื่อดิจิทัล แนวทางนี้ช่วยพัฒนาทักษะของผู้บริหารในการค้นหา เลือกใช้ และสังเคราะห์ข้อมูลอย่างมีระบบ พร้อมทั้งยกระดับการสื่อสารเชิงข้อมูลของสถานศึกษาให้มีความทันสมัย โปร่งใส และเข้าถึงผู้รับสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สัมพันธ์กับแนวคิดของ ซัมมีย์ (Summey) กล่าวถึงการค้นหาและกรองข้อมูล ว่าเป็นความสามารถในการค้นหาและเลือกข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย โดยใช้เครื่องมือ ฐานข้อมูลออนไลน์ และระบบจัดการข้อมูล เพื่อช่วยให้ข้อมูลที่สำคัญปรากฏขึ้นอย่างรวดเร็วและสามารถนำไปใช้ในอนาคตได้สะดวก นอกจากนี้ยังสัมพันธ์กับแนวคิดของ ทอมป์สัน และคณะ (Thompson and others) กล่าวถึงการรู้เท่าทันข้อมูล ว่าเป็นความสามารถในการค้นหา ประเมิน วิเคราะห์ และเลือกใช้ข้อมูลอย่างเหมาะสมจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ รวมถึงการพิจารณาความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล ทักษะนี้มีความสำคัญในโลกดิจิทัลที่ข้อมูลมีมากมายและหลากหลาย เช่น การตรวจสอบข่าวปลอม หรือการเลือกใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจที่สำคัญ

2.7 ด้านที่ 7 การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ (Effective Communication) มี 2 แนวทาง ดังนี้ 1) จัดอบรมเชิงปฏิบัติเรื่องการสื่อสารอย่างมืออาชีพผ่านสื่อดิจิทัล ให้ผู้บริหารสามารถใช้เครื่องมือดิจิทัลในการสื่อสารรวมถึงถ่ายทอดข้อมูลได้ชัดเจนและน่าสนใจ 2) จัดกิจกรรมเปิดใจออนไลน์ เปิดช่องทางรับฟังความคิดเห็น เช่น Google Form หรือ LINE OA เพื่อรับข้อเสนอแนะจากครู ผู้ปกครอง เกิดเป็นวัฒนธรรมการสื่อสารแบบสองทางเพิ่มความเข้าใจของบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา แนวทางเหล่านี้ช่วยส่งเสริมให้ผู้บริหารมีความสามารถในการสื่อสารอย่างมืออาชีพ สร้าง

วัฒนธรรมการสื่อสารแบบสองทางที่โปร่งใสและสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน ต่อยอดสู่ความร่วมมือที่เข้มแข็งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชไนเกอร์ (Sheninger) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทเป็น "นักเล่าเรื่อง" ที่สามารถถ่ายทอดเรื่องราวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในปัจจุบันเรามีโอกาสสร้างพื้นฐานของการประชาสัมพันธ์เชิงบวกผ่านแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดีย ซึ่งเป็นเครื่องมือฟรีที่สามารถควบคุมเนื้อหาได้เอง การใช้โซเชียลมีเดียอย่างมีประสิทธิภาพช่วยให้สามารถแบ่งปันเรื่องราวด้านบวกที่เกี่ยวข้องกับองค์กรหรือสถานศึกษาของได้อย่างกว้างขวาง

2.8 ด้านที่ 8 ความปลอดภัยทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Safety) มี 3 แนวทาง ดังนี้ 1) กำหนดนโยบายและมาตรการความปลอดภัยของข้อมูลในระดับสถานศึกษาที่ระบุแนวทางการใช้งาน เทคโนโลยี การเข้าถึงข้อมูล และการเก็บรักษาข้อมูล เข้าใจเรื่อง PDPA 2) จัดทำโครงการตรวจสอบความปลอดภัยระบบสารสนเทศรายปี เพื่อตรวจสอบบัญชีผู้ใช้ ซอฟต์แวร์ เฝ้าระวังและลดความเสี่ยงข้อมูลรั่วไหล 3) จัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องสิทธิส่วนบุคคล และการป้องกันการหลอกลวงออนไลน์ สำหรับบุคลากรและนักเรียนเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการใช้งานเว็บไซต์หรือระบบออนไลน์ภายในสถานศึกษา แนวทางเหล่านี้ช่วยยกระดับการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยทางดิจิทัลของสถานศึกษาให้มีมาตรฐาน สร้างวัฒนธรรมการใช้งานเทคโนโลยีอย่างรับผิดชอบ และป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทอมป์สัน และคณะ (Thompson and others) กล่าวถึงความรู้ด้านสังคมและอารมณ์ว่าปัจจุบันเน้นในด้าน ทักษะความปลอดภัยไซเบอร์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย มีมารยาทในการสื่อสารออนไลน์ และการจัดการอารมณ์ในบริบทดิจิทัล เช่น การป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางไซเบอร์ การสื่อสารอย่างเคารพในสังคมออนไลน์ และการรักษาความเป็นส่วนตัว

ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบการศึกษาวิจัยและการอภิปรายเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการความรู้ให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลและเกิดประโยชน์ ยิ่งขึ้น และสามารถเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการรู้ดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไปผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการประเมินผล อยู่ในระดับมากเป็นอันดับ 1 ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรอบรมเพื่อส่งเสริมทักษะของตนเองด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการประเมินผลและนำไปขยายผลอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นทักษะที่ส่งผลดีต่อการบริหารจัดการและการวางแผนพัฒนาโรงเรียนในหลายมิติ

2. จากผลการวิจัยพบว่า การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านการสื่อสารที่มีประสิทธิผล มีค่ามัธยฐานเลขคณิตอยู่ในลำดับสุดท้าย ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดอบรม เรื่องการสื่อสารผ่านดิจิทัลที่มุ่งเน้นประสิทธิผลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการขยายผล ให้มีการพัฒนาเรื่องการสื่อสารที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

3. จากผลการวิจัย ควรจัดตั้งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพออนไลน์ (PLC Online) หรือแพลตฟอร์มแลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อให้ผู้บริหารได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โปรแกรม หรือนวัตกรรม สำหรับใช้ในการบริหารงานภายในสถานศึกษาสู่การพัฒนาการบริหารสถานศึกษาที่ทันสมัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้งานวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 เผยแพร่ออกไปและเพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า ของนักวิชาการและบุคคลผู้ที่มีความสนใจทั่วไป ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาวิจัย เรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่ององค์ประกอบการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

รายการอ้างอิง

ภาษาต่างประเทศ

- Bawden, D. "Information and Digital Literacies: a Review of Concepts." **Journal of Documentation** 57, 2 (2001): 218-259.
- Best, John W. **Research in Education**. 2nd ed. Englewood cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, 1970.
- Covello, Vincent. "A Review of Digital Literacy Frameworks." **Journal of Media Literacy Education** 2, 2 (2010): 19–26.
- Eshet-Alkalai, Y. "Digital literacy: A conceptual framework for survival skills in the digital era." **Journal of Educational Multimedia and Hypermedia** 13, 1 (January 2004): 93-106.
- Farmer, Fesley S. J. **Information and Digital Literacies**. Lanham: The Rowman & Littlefield. , 2016.
- Glistner, P. **Digital literacy**. New York: John Wiley, 1997.
- Hague, C., and Payton, S. **Digital literacy across the curriculum**. Bristol: Future lab, 2010.
- Ilomaki, L. and Lakkala, M. **Digital technology and practices for school improvement: innovative digital school model**, Accessed 5 May 2024, Available from <https://telrp.springeropen.com/articles/10.1186/s41039-018-0094-8>
- Jenkins, R. **Integrating digital literacy into English language instruction: Companion learning resource**. Washington, DC: U.S. Department of Education, Office of Career, Technical, and Adult Education, 2015.
- Likert, R. **New Pattern of Management**. New York: McGraw-Hill Book Company, 2022.

- Lindqvist, Marcia H., and Pettersson, F. "Digitalization and school leadership: on the complexity of leading for digitalization in school." **The International Journal of Information and Learning Technology** 36,3 (June 2019): 218-230.
- Lunenburg, Fred C., and Allen C. Ornstein. **Educational Administration; Concepts and Practices**. 7th ed. California: SAGE Publications, 2022.
- Martin, A., & Grudziecki, J. "Dig EuLit: Concepts and Tools for Digital Literacy Development." **ITALICS: Innovations In Teaching & Learning In Information & Computer Sciences** 5, 4 (2006): 246-264.
- Moore, Kelly A. "Teachers' Perceptions of Principal Digital Leadership Behaviors That Impact Technology Use in The Classroom." Ed.D. Program Director, Dallas Baptist University, 2018.
- Ng, Wan. "Can we teach digital natives digital literacy?" **Computers & Education** 59, 3 (November 2012): 1065-1078.
- Sheninger, E. **Digital Leadership** : Changing paradigms for changing times. California: United States of America, 2014.
- Steele, B. **Digital literacy project teaches students the rules of the on line academic world**. (2009). Accessed 17 May 2024. Available from <https://news.cornell.edu/stories/2009/12/project-teaches-rules-online-academic-world>
- Summey, Dustin C. **Developing digital literacies a framework for professional learning**. California: SAGE Publications, 2013.
- Thompson, Kim M., and others. **Digital Literacy and Digital Inclusion**. Lanham: The Rowman & Littlefield, 1971.
- UNESCO. **Global media and information assessment framework: Country readiness and competencies**. Netherlands: UNESCO, 2014.

Yazon, Alberto D. "Digital Literacy, Digital Competence and Research Productivity of Educators." **Universal Journal of Educational Research** 7,8 (2019): 1734-1743.

ภาษาไทย

กนกภรณ์ เทศผล และ จิตติมา วรรณศรี. "ความสัมพันธ์ระหว่างการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
กับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1." **ครุศาสตร์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์**
5, 1 (มกราคม – เมษายน 2565): 77.

ธิดา แซ่ซัน และ ทศนีย์ หมอสอน. "การรู้ดิจิทัล: นิยามองค์ประกอบ และสถานการณ์ในปัจจุบัน
(Digital Literacy: Definition, Component and Current Situation)." **สารสนเทศ
ศาสตร์** 34,4 (ตุลาคม - ธันวาคม 2559): 119-121.

นฤมล ปูปินดา. "การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1." การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา, 2565.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.. ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 116 ตอนที่ 74 ก (19
ธันวาคม 2545): 18.

พิมพ์วิมล วงษ์จันทร์. "ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3." **บัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพนธ์** 16,2 (พฤษภาคม-สิงหาคม
2564): 43.

ภาณุวัฒน์ ฐานไชยยิ่ง. "แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1." การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2564.

ศักดิ์ดา จันทร์ประเสริฐ. "บทวิจารณ์หนังสือ Book Review: Understanding Digital Literacies: A
Practical Introduction." **สารสนเทศศาสตร์** 36,2 (เมษายน-มิถุนายน 2561): 117-121.

ศุทธิณี พงษ์ใหญ่ และ สมใจ สืบเสาะ. "การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2." **วิชาการ การจัดการภาครัฐและเอกชน 5,2** (พฤษภาคม-สิงหาคม 2566): 223.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2. **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567**. เข้าถึงเมื่อ 5 พฤษภาคม 2567. เข้าถึงได้จาก <https://www.kan2.go.th/actionplan/>

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. **ทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ เพื่อการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล**. เข้าถึงเมื่อ 26 เมษายน 2567, เข้าถึงได้จาก https://www.ocsc.go.th/?post_type=laws&p=42304

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.). **ทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ**. เข้าถึงเมื่อ 8 พฤษภาคม 2567. เข้าถึงได้จาก https://www.ocsc.go.th/?post_type=laws&p=42304

สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. 2560 – 2579)**. เข้าถึงเมื่อ 26 เมษายน 2567. เข้าถึงได้จาก https://wise.co.th/wise/References/Digital_Economy/Digital_Master_Plan_2560-2579.

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. **การรู้ดิจิทัล (Digital literacy)**. เข้าถึงเมื่อ 9 เมษายน 2567. เข้าถึงได้จาก https://www.ops.go.th/th/content_page/item/854-zxfdsdgs

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.). **แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ.2566-2570**. เข้าถึงเมื่อ 26 เมษายน 2567. เข้าถึงได้จาก <https://www.dga.or.th/policy-standard/policy-regulation/dga-019/dga-027/dg-plan-2566-2570/>

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. รายงานการศึกษาเรื่องแนวปฏิบัติของการสร้างและส่งเสริม
การรู้ดิจิทัลสำหรับครู. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2562.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. ร่างแนวทางการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและ
บุคลากรภาครัฐเพื่อการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัลตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 26
กันยายน 2560. เข้าถึงเมื่อ 5 พฤษภาคม 2567. เข้าถึงได้จาก
https://www.ocsc.go.th/?post_type=laws&p=42304

สุกัญญา แซ่ม้อย. การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล : *School Management in Digital Era*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2561.

สุปรีดา โกษาแสง. "เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารสถานศึกษาในยุค Digital Transformation
Digital Technology for School Management in the Digital Transformation Era."
บริหารการศึกษา มคอ 19,37 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2565): 248-249.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล (School Management in Digital Era).
เข้าถึงเมื่อ 9 เมษายน 2567, เข้าถึงได้จาก
<http://www.trueplookpanya.com/knowledge/content/52232/-edu-t2s1-t2-t2s3->

ที่ อว 8612.2/302

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

6 พฤษภาคม 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาธร ทรัพย์รวงทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบความตรงของแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวแพรวพลอย บุญมา รหัสนักศึกษา 650620082 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้
ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2” ในการนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
ในการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายสุดา เตียเจริญ)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
โทร. 09 3979 3455

ที่ อว 8612.2/303

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

6 พฤษภาคม 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.นุชนาถ สอนสง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบความตรงของแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวแพรวพลอย บุญมา รหัสนักศึกษา 650620082 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “แนวทางการพัฒนารูติกิจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2” ในการนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายสุตา เตียเจริญ)
หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
โทร. 09 3979 3455

ที่ อว 8612.2/304

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

6 พฤษภาคม 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.กัมปนาท สุ่มมัตย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบความตรงของแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวแพรพลอย บุญมา รหัสนักศึกษา 650620082 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายสุดา เตียเจริญ)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
โทร. 09 3979 3455

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร. สาธร ทรัพย์รวงทอง

วุฒิการศึกษา

ปร.ด. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สาขาบริหารการศึกษา)

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตำแหน่ง

รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

2. ดร. นุชนาถ สอนสง

วุฒิการศึกษา

ปร.ด. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สาขาบริหารการศึกษา)

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตำแหน่ง

ผู้อำนวยการโรงเรียนพนมทวนชนูปถัมภ์

3. ดร. กัมปนาท สุ่มมัตย์

วุฒิการศึกษา

ปร.ด. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สาขาบริหารการศึกษา)

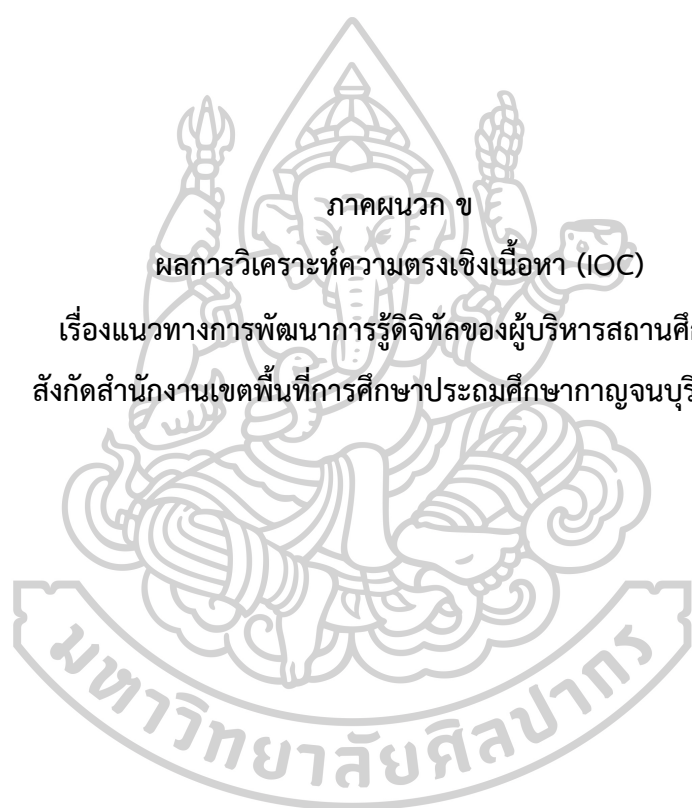
มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตำแหน่ง

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

ตารางแสดงการพิจารณาค่าความตรง (IOC) ของเครื่องมือการวิจัย แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัล
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

ข้อ	ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
1. ทักษะการใช้ (Functional Skills)						
1	ผู้บริหารสามารถใช้งานคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง (เช่น เครื่องพิมพ์ สแกนเนอร์ ลำโพง ไมโครโฟน) ได้อย่างมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้งานระบบปฏิบัติการ (เช่น Windows หรือ MacOS) เพื่อสนับสนุนงานบริหารในสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	ผู้บริหารสามารถใช้โปรแกรมสำนักงานพื้นฐาน เช่น Microsoft Word, Excel และ PowerPoint เพื่อจัดทำเอกสารและวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เครื่องมือสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เช่น Google หรือ Bing เพื่อรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	ผู้บริหารมีการวางแผนพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่องผ่านการอบรมหรือการศึกษาด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2. ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)						
6	ผู้บริหารสามารถเชื่อมโยงแนวคิด วิธีการ และเครื่องมือที่หลากหลายเพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานที่มีความแปลกใหม่และเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
7	ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างหรือพัฒนาสื่อการเรียนรู้หรือนวัตกรรมทางการบริหารที่ตอบโจทย์การพัฒนาสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8	ผู้บริหารสามารถออกแบบหรือจัดทำสื่อดิจิทัลโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์และเทคโนโลยีที่หลากหลายเพื่อเผยแพร่ผลงานที่เป็นนวัตกรรม	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
9	ผู้บริหารมีการคำนึงถึงจริยธรรม ความถูกต้อง สิทธิส่วนบุคคล และลิขสิทธิ์ในการผลิตหรือเผยแพร่ผลงานดิจิทัลหรือนวัตกรรมต่าง ๆ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
10	แนวทางบริหารของผู้บริหารสะท้อนถึงการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3. การคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณและการประเมินผล (Critical Thinking and Evaluation)						
11	ผู้บริหารสามารถตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์และค้นหาข้อมูลจากหลายแหล่งเพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจทางการบริหาร	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
12	ผู้บริหารมีความสามารถในการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลและสารสนเทศ โดยเฉพาะข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล ก่อนนำไปใช้ในการบริหารจัดการ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
13	ผู้บริหารสามารถถ่วงถ่วงหรือเครื่องมือดิจิทัลที่เหมาะสมกับการนำไปใช้ในบริบทของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
14	ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการวิเคราะห์ปัญหาและประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
15	ผู้บริหารคำนึงถึงหลักจริยธรรมและความรับผิดชอบทางวิชาชีพในการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลข้อเท็จจริงในการดำเนินงานในสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
4. ความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม (Cultural and Social Under)						
16	ผู้บริหารตระหนักถึงความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรมของบุคลากรและนักเรียนภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
17	ผู้บริหารสามารถปรับการสื่อสารให้เหมาะสมกับบริบททางวัฒนธรรมของกลุ่มเป้าหมายในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับสากล	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
18	ผู้บริหารคำนึงถึงสิทธิ ความเชื่อ และความแตกต่างของผู้อื่นเมื่อใช้สื่อดิจิทัลในการบริหารจัดการหรือสื่อสาร	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
19	ผู้บริหารมีมารยาทในการใช้สื่อดิจิทัลและแสดงออกอย่างเหมาะสมในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลหรือองค์กรต่าง ๆ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
20	ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการติดต่อประสานงาน และเผยแพร่ข้อมูลได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของกลุ่มเป้าหมาย	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5. การร่วมมือ (Collaboration)						
21	ผู้บริหารสามารถทำงานร่วมกับบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นสื่อกลาง	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
22	ผู้บริหารใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลในการประชุม ประสานงาน และแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกับครู นักเรียน ผู้ปกครอง และเครือข่ายทางการศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
23	ผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมและเข้าร่วมกิจกรรมความร่วมมือผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลหรือช่องทางออนไลน์	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
24	ผู้บริหารสามารถเปิดรับความคิดเห็น รับฟัง และประนีประนอมเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
25	ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างเครือข่ายทางวิชาการและพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6. ความสามารถในการค้นหาและเลือกข้อมูล (The Ability to Find and Select Information)						
26	ผู้บริหารสามารถสืบค้นและเลือกใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลออนไลน์ที่น่าเชื่อถือ เช่น เว็บไซต์ราชการ ฐานข้อมูลวิชาการ หรือแหล่งความรู้ที่ได้รับการยอมรับ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
27	ผู้บริหารใช้วิจารณ์ญาณในการแยกแยะข้อมูลที่น่าเชื่อถือออกจากข้อมูลเท็จหรือความคิดเห็นส่วนบุคคล	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
28	ผู้บริหารสามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงและเปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่งก่อนนำมาใช้งาน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
29	ผู้บริหารหลีกเลี่ยงการเผยแพร่ข้อมูลที่ยังไม่ได้รับการตรวจสอบหรืออาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิด	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
30	ผู้บริหารสามารถถ่ายทอดข้อมูลหรือองค์ความรู้ผ่านสื่อดิจิทัล เช่น งานนำเสนอ วิดีโอ หรือบทความออนไลน์ได้อย่างเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7. การสื่อสารที่มีประสิทธิผล (Effective Communication)						
31	ผู้บริหารสามารถถ่ายทอดแนวคิดและข้อมูลสารสนเทศที่ซับซ้อนให้เข้าใจได้ง่ายผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
32	ผู้บริหารเลือกใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสมกับบริบท เช่น อีเมล แพลตฟอร์มการประชุมออนไลน์ หรือโซเชียลมีเดีย	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
33	ผู้บริหารสามารถเผยแพร่ข้อมูลหรือผลงานดิจิทัลอย่างรวดเร็วและตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
34	ผู้บริหารใช้การสื่อสารดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการประสานงาน การทำงานร่วมกัน และการมีส่วนร่วมของบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
35	ผู้บริหารคำนึงถึงจริยธรรม ความถูกต้อง และความรับผิดชอบต่อในการสื่อสารผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8. ความปลอดภัยทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Safety)						
36	ผู้บริหารสามารถระบุพฤติกรรมเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอันตรายจากการใช้งานเว็บไซต์หรือระบบออนไลน์ภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
37	ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย เช่น การตั้งรหัสผ่านที่รัดกุม และการควบคุมสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูล	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
38	ผู้บริหารเลือกใช้ซอฟต์แวร์หรือเทคโนโลยีที่ได้รับการรับรองและมีความปลอดภัยในการบริหารจัดการสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
39	ผู้บริหารสามารถกำหนดนโยบายหรือแนวทางในการรักษาความปลอดภัยทางเทคโนโลยีของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
40	ผู้บริหารให้ความรู้และสร้างความตระหนักเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีแก่ครู นักเรียน และผู้ปกครอง	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้

ภาคผนวก ค
หนังสือขอตกลงเครื่องมือ
และรายชื่อสถานศึกษาที่ใช้ในการทดลองเครื่องมือ

ที่ อว 8612.2/315

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

13 พฤษภาคม 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเขาตะพาน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ

ด้วย นางสาวแพรวพลอย บุญมา รหัสนักศึกษา 650620082 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้
ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2” ในการนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใ้ขอความอนุเคราะห์ให้
นักศึกษาทำการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือในหน่วยงานของท่าน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้
การวิจัยกลุ่มตัวอย่าง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของท่านมา ณ
โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายสุดา เตี้ยเจริญ)
หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455

รายชื่อสถานศึกษาที่ใช้ในการทดลองเครื่องมือ

ลำดับที่	รายชื่อสถานศึกษา	สังกัด
1	โรงเรียนวัดเขาตะพีน	สพป.กจ.2
2	โรงเรียนบ้านท่ามะกา	สพป.กจ.2
3	โรงเรียนวัดตะคร้อเอน	สพป.กจ.2
4	โรงเรียนวัดห้วยเหนียว "บุญสิริวิทยา"	สพป.กจ.2
5	โรงเรียนวัดเขาสามสืบบาบ	สพป.กจ.2
6	โรงเรียนวัดนาพระยา	สพป.กจ.2
7	โรงเรียนวัดทุ่งสมอ	สพป.กจ.2
8	โรงเรียนอนุบาลพนมทวน (วัดรางหวาย)	สพป.กจ.2
9	โรงเรียนบ้านตลาดเขต มิตรภาพที่ 105	สพป.กจ.2
10	โรงเรียนวัดศาลานาราม	สพป.กจ.2
11	โรงเรียนอนุบาลห้วยกระเจา	สพป.กจ.2
12	โรงเรียนบ้านทัพพระยา	สพป.กจ.2
13	โรงเรียนบ้านช่อง	สพป.กจ.2
14	โรงเรียนบ้านตลุงใต้	สพป.กจ.2
15	โรงเรียนบ้านวังไผ่	สพป.กจ.2

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.986	40

Ab / V - - - V / E

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Functional Skills 1.1	178.267	594.409	.627	.987
Functional Skills 1.2	178.333	595.540	.390	.987
Functional Skills 1.3	178.400	596.110	.300	.987
Functional Skills 1.4	178.400	596.110	.300	.987
Functional Skills 1.5	178.667	577.747	.797	.986
Creativity 2.6	178.800	562.372	.921	.986
Creativity 2.7	178.733	558.961	.920	.986
Creativity 2.8	178.867	560.533	.898	.986
Creativity 2.9	178.400	587.834	.528	.987
Creativity 2.10	178.867	563.016	.916	.986
Critical Thinking and Evaluation 3.11	178.867	563.292	.909	.986
Critical Thinking and Evaluation 3.12	178.800	562.648	.914	.986
Critical Thinking and Evaluation 3.13	178.667	564.092	.874	.986
Critical Thinking and Evaluation 3.14	178.667	560.782	.954	.986
Critical Thinking and Evaluation 3.15	178.533	584.671	.586	.987

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Cultural and Social Under 4.16	178.600	561.628	.939	.986
Cultural and Social Under 4.17	178.800	564.717	.864	.986
Cultural and Social Under 4.18	178.600	569.903	.920	.986
Cultural and Social Under 4.19	178.533	577.637	.831	.986
Cultural and Social Under 4.20	178.400	584.800	.643	.986
Collaboration 5.21	178.600	564.662	.865	.986
Collaboration 5.22	178.733	561.857	.928	.986
Collaboration 5.23	178.733	561.857	.928	.986
Collaboration 5.24	178.733	564.064	.874	.986
Collaboration 5.25	178.667	562.989	.900	.986
The Ability to Find and Select Information 6.26	178.333	586.713	.621	.986
The Ability to Find and Select Information 6.27	178.600	572.938	.830	.986
The Ability to Find and Select Information 6.28	178.600	582.041	.661	.986
The Ability to Find and Select Information 6.29	178.533	580.671	.725	.986
The Ability to Find and Select Information 6.30	178.667	560.782	.954	.986
Effective Communication 7.31	178.733	561.306	.941	.986
Effective Communication 7.32	178.600	570.869	.891	.986
Effective Communication 7.33	178.600	570.869	.891	.986
Effective Communication 7.34	178.600	576.662	.844	.986
Effective Communication 7.35	178.600	585.214	.553	.987
E-Safety 8.36	178.533	584.671	.586	.987
E-Safety 8.37	178.533	576.120	.884	.986
E-Safety 8.38	178.600	577.214	.825	.986
E-Safety 8.39	178.800	559.614	.910	.986
E-Safety 8.40	178.800	560.028	.900	.986

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
183.200	602.234	24.5405	40

ที่ อว 8612/2799

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
นครปฐม 73000

๒๗ พฤษภาคม 2568

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. รายชื่อโรงเรียน จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวแพรวพลอย บุญมา รหัสนักศึกษา 650620082 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2” มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากท่าน หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครู เพื่อประกอบการทำวิจัย ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่นักศึกษา ดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาตามที่เห็นสมควร จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์พันธ์ ต้นวิลรัตน์)

รองคณบดีฝ่ายบริหาร

ปฏิบัติการแทนคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455

รายชื่อสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

ลำดับ ที่	รายชื่อสถานศึกษา	เขตอำเภอ
1	บ้านหนองลาน	เขตอำเภот่ามะกา
2	บ้านหนองกรด	
3	วัดห้วยตะเคียน	
4	วัดหนองโรง	
5	วัดทุ่งมะกรูด	
6	บ้านทุ่งประทุน	
7	วัดดอนชะเอม	
8	วัดเขาสะพายแร้ง	
9	วัดสนามแย้	
10	บ้านบึงวิทยา	
11	บ้านรางกระต่าย"พิริยะประชาวิทยาการ"	
12	บ้านหนองตากง	
13	วัดสำนักคร้อ	
14	วัดท่าเรือ "อุตสาหะวิทยาการ"	
15	วัดใหม่เจริญผล	
16	วัดพระแท่นดงรัง	
17	บ้านไร่ร่วมวิทยาการ	
18	บ้านดอนรัก	
19	วัดหนองลาน	
20	บ้านจันทร์ลาดวิทยา	

ลำดับ ที่	รายชื่อสถานศึกษา	เขตอำเภอ
21	วัดตปานิมนต์ มิตรภาพที่ ๑๔๒	เขตอำเภอน่าน
22	วัดหนองไม้แก่น	
23	บ้านหนองซ่อนผิงผดุงวิทย์ประชาวิทยาการ	
24	บ้านดอนตาลเสี้ยน	
25	บ้านอุโลกสีห์หมื่น	
26	บ้านหนองหิน	
27	บ้านเขาช่อง	
28	วัดเขาใหญ่	
29	บ้านดอนเขว้า	
30	วัดหนองพลับ	
31	วัดท่ากระทุ่ม	
32	วัดแสนตอ (วรวิตติวิทยาการ)	
33	อนุบาลวัดลูกแกประชาชนูทิศ	
34	วัดดอนขมิ้น	
35	วัดศรีพนัน	
36	วัดกระต่ายเต้น	
37	บ้านท่าพะเนียง	
38	ดอนสามงามผิว หงส์สรีระอุปถัมภ์	
39	วัดหนองพันท้าว (พรประชาวิทยาการ)	
40	วัดดงสัก "หมื่นวิทยาการ"	
41	วัดบ้านทวน	เขตอำเภอน่าน
42	บ้านดอนสระ	

ลำดับ ที่	รายชื่อสถานศึกษา	เขตอำเภอ
43	วัดพังตรุ	เขตอำเภอพนมทวน
44	บ้านบ่อระแหง	
45	บ้านโป่งกูป	
46	บ้านกระเจา	
47	วัดเบญพาต	
48	วัดดอนเจดีย์	
49	วัดบ้านน้อย	
50	บ้านหนองขุย	
51	บ้านสระลุมพุก	
52	เกียรติวัธน์เวคิน 2 (วัดปลักเขว้า)	
53	วัดห้วยสะพาน	
54	บ้านห้วยด้วน	
55	บ้านวังรัก	
56	บ้านหลุมหิน	
57	บ้านโคราช	
58	บ้านดอนเตาอิฐ	
59	บ้านหนองจอก	
60	บ้านบ่อหว่า	
61	บ้านหนองโพธิ์	
62	บ้านดอนมะขาม	
63	บ้านเขาศาลา	
64	บ้านทุ่งมั่งกะหระ	

ลำดับ ที่	รายชื่อสถานศึกษา	เขตอำเภอ
65	บ้านเขากรวด	เขตอำเภอยะวงษา
66	บ้านไพรงาม	
67	บ้านหนองตายอด	
68	บ้านอ่างหิน	
69	บ้านนาใหม่	
70	วัดดอนแสลบ	
71	วัดหนองปลิง	
72	วัดเขารักษ์	
73	บ้านพนมนาง	
74	บ้านหนองนางเล็ง	
75	บ้านไผ่สี	
76	บ้านห้วยยาง	
77	บ้านสระจันทอง	
78	วัดสระลงเรือ	
79	เมตตาจิตต	
80	บ้านห้วยลึก	

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2”

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้โรงเรียนละ 2 คน ประกอบด้วย

1. ผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน

2. ครู

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาแนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามรูปแบบออนไลน์ โดยท่านสามารถสแกน QR code ที่แนบมานี้หรือตอบแบบสอบถามผ่าน <https://forms.gle/8UoHRHoW3Zqi16799> เพื่อทำแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนทุกข้อคำถามตามสภาพจริงหรือความคิดเห็นของท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

QR code แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

นางสาวแพรวพลอย บุญมา

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2”

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

ข้อที่	สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
1	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2	อายุ ☐ น้อยกว่า 30 ปี ☐ 31 ปี – 40 ปี ☐ 41 ปี – 50 ปี ☐ มากกว่า 51 ปี
3	ระดับการศึกษา ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ สูงกว่าปริญญาตรี
4	ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ☐ ผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน ☐ ครู
5	ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ☐ น้อยกว่า 5 ปี ☐ 6 ปี – 10 ปี ☐ 11 ปี – 15 ปี ☐ 16 ปี – 20 ปี ☐ มากกว่า 21 ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กาญจนบุรี เขต 2

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเลือกโดยใช้เกณฑ์พิจารณา ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง เห็นว่าการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง เห็นว่าการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
 ระดับ 3 หมายถึง เห็นว่าการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง เห็นว่าการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง เห็นว่าการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ทักษะการใช้ (Functional Skills)						
1	ผู้บริหารสามารถใช้งานคอมพิวเตอร์และ อุปกรณ์ต่อพ่วง (เช่น เครื่องพิมพ์ สแกนเนอร์ ลำโพง ไมโครโฟน) ได้อย่างมีประสิทธิภาพใน การปฏิบัติงาน					
2	ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้งาน ระบบปฏิบัติการ (เช่น Windows หรือ MacOS) เพื่อสนับสนุนงานบริหารใน สถานศึกษา					
3	ผู้บริหารสามารถใช้โปรแกรมสำนักงาน พื้นฐาน เช่น Microsoft Word, Excel และ PowerPoint เพื่อจัดทำเอกสารและ วิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างเหมาะสม					

ข้อ	การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
4	ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เครื่องมือ สืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เช่น Google หรือ Bing เพื่อรวบรวมข้อมูลที่เป็น ประโยชน์ต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา					
5	ผู้บริหารมีการวางแผนพัฒนาทักษะการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่องผ่านการ อบรมหรือการศึกษาด้วยตนเอง					
ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)						
6	ผู้บริหารสามารถเชื่อมโยงแนวคิด วิธีการ และเครื่องมือที่หลากหลายเพื่อพัฒนา แนวทางบริหารงานที่มีความแปลกใหม่และ เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา					
7	ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างหรือพัฒนาสื่อ การเรียนรู้หรือนวัตกรรมทางการบริหารที่ ตอบโจทย์การพัฒนาสถานศึกษา					
8	ผู้บริหารสามารถออกแบบหรือจัดทำสื่อ ดิจิทัลโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์และ เทคโนโลยีที่หลากหลายเพื่อเผยแพร่ผลงาน ที่เป็นนวัตกรรม					
9	ผู้บริหารมีการคำนึงถึงจริยธรรม ความ ถูกต้อง สิทธิส่วนบุคคล และลิขสิทธิ์ในการ ผลิตหรือเผยแพร่ผลงานดิจิทัลหรือ นวัตกรรมต่าง ๆ					

ข้อ	การรู้จักดีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
10	แนวทางบริหารของผู้บริหารสะท้อนถึงการ ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาหรือ พัฒนาสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม					
การคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณและการประเมินผล (Critical Thinking and Evaluation)						
11	ผู้บริหารสามารถตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์ และค้นหาข้อมูลจากหลายแหล่งเพื่อ นำมาใช้ในการตัดสินใจทางการบริหาร					
12	ผู้บริหารมีความสามารถในการประเมิน ความน่าเชื่อถือของข้อมูลและสารสนเทศ โดยเฉพาะข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล ก่อน นำไปใช้ในการบริหารจัดการ					
13	ผู้บริหารสามารถกลั่นกรองสื่อหรือ เครื่องมือดิจิทัลที่เหมาะสมกับการนำไปใช้ ในบริบทของสถานศึกษา					
14	ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการ วิเคราะห์ปัญหาและประเมินผลการ ดำเนินงานของสถานศึกษาได้อย่างเป็น ระบบ					
15	ผู้บริหารคำนึงถึงหลักจริยธรรมและความ รับผิดชอบทางวิชาชีพในการตัดสินใจบน พื้นฐานของข้อมูล ข้อเท็จจริงในการ ดำเนินงานในสถานศึกษา					
ความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม (Cultural and Social Under)						
16	ผู้บริหารตระหนักถึงความหลากหลายทาง สังคมและวัฒนธรรมของบุคลากรและ นักเรียนภายในสถานศึกษา					

ข้อ	การรู้จักดีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
25	ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างเครือข่าย ทางวิชาการและพัฒนาความร่วมมือกับ หน่วยงานอื่นเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้					
ความสามารถในการค้นหาและเลือกข้อมูล (The Ability to Find and Select Information)						
26	ผู้บริหารสามารถสืบค้นและเลือกใช้อ้างอิง จากแหล่งข้อมูลออนไลน์ที่น่าเชื่อถือ เช่น เว็บไซต์ราชการ ฐานข้อมูลวิชาการ หรือ แหล่งความรู้ที่ได้รับการยอมรับ					
27	ผู้บริหารใช้วิจารณญาณในการแยกแยะ ข้อมูลที่น่าเชื่อถือออกจากข้อมูลเท็จหรือ ความคิดเห็นส่วนบุคคล					
28	ผู้บริหารสามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงและ เปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่งก่อน นำมาใช้งาน					
29	ผู้บริหารหลีกเลี่ยงการเผยแพร่ข้อมูลที่ยัง ไม่ได้รับการตรวจสอบหรืออาจก่อให้เกิด ความเข้าใจผิด					
30	ผู้บริหารสามารถถ่ายทอดข้อมูลหรือองค์ ความรู้ผ่านสื่อดิจิทัล เช่น งานนำเสนอ วิดีโอ หรือบทความออนไลน์ได้อย่างเข้าใจ ง่าย					
การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ (Effective Communication)						
31	ผู้บริหารสามารถถ่ายทอดแนวคิดและ ข้อมูลสารสนเทศที่ซับซ้อนให้เข้าใจได้ง่าย ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างชัดเจนและ ถูกต้อง					

ข้อ	การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาภาคกาญจนบุรี เขต 2	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
32	ผู้บริหารเลือกใช้เครื่องมือและเทคโนโลยี ดิจิทัลที่เหมาะสมกับบริบท เช่น อีเมล แพลตฟอร์มการประชุมออนไลน์ หรือ โซเชียลมีเดีย					
33	ผู้บริหารสามารถเผยแพร่ข้อมูลหรือผลงาน ดิจิทัลอย่างรวดเร็วและตรงกับความ ต้องการของกลุ่มเป้าหมาย					
34	ผู้บริหารใช้การสื่อสารดิจิทัลเพื่อส่งเสริม การประสานงาน การทำงานร่วมกัน และ การมีส่วนร่วมของบุคลากรภายในและ ภายนอกสถานศึกษา					
35	ผู้บริหารคำนึงถึงจริยธรรม ความถูกต้อง และความรับผิดชอบต่อการใช้สื่อสารผ่าน เทคโนโลยีดิจิทัล					
ความปลอดภัยทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Safety)						
36	ผู้บริหารสามารถระบุพฤติกรรมเสี่ยงที่อาจ ก่อให้เกิดอันตรายจากการใช้งานเว็บไซต์ หรือระบบออนไลน์ภายในสถานศึกษา					
37	ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนใช้ งานเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย เช่น การตั้งรหัสผ่านที่รัดกุม และการควบคุม สิทธิ์การเข้าถึงข้อมูล					
38	ผู้บริหารเลือกใช้ซอฟต์แวร์หรือเทคโนโลยีที่ ได้รับการรับรองและมีความปลอดภัยใน การบริหารจัดการสถานศึกษา					

ข้อ	การรู้จักดีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
39	ผู้บริหารสามารถกำหนดนโยบายหรือ แนวทางในการรักษาความปลอดภัยทาง เทคโนโลยีของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน					
40	ผู้บริหารให้ความรู้และสร้างความตระหนัก เกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยี แก่ครู นักเรียน และผู้ปกครอง					

**แบบสัมภาษณ์การวิจัย เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2”**

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตำแหน่งปัจจุบัน.....

ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน.....

สถานที่ทำงาน.....

**ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2**

ในฐานะที่ท่านมีความรู้เรื่องการรู้ดิจิทัลเป็นอย่างดี ท่านมีแนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลแต่ละ
ด้านอย่างไร

1.แนวทางในการพัฒนาทักษะการใช้งานคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ดิจิทัล

.....

2.แนวทางในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

.....

3.แนวทางในการพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการประเมินผล

.....

4.แนวทางในการพัฒนาความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม

.....

5.แนวทางในการพัฒนาการร่วมมือ

.....

6.แนวทางในการพัฒนาความสามารถในการค้นหาและเลือกข้อมูล

.....

7.แนวทางในการพัฒนาการสื่อสารที่มีประสิทธิผล

.....

8.แนวทางในการพัฒนาความปลอดภัยทางอิเล็กทรอนิกส์

.....

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

1. นางสาวพัชรทิศา อ้าแจ้ง

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดเขาตะพาน

2. นางนุสรุ ทิพย์อุทัย

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านบึง

3. นายจรัสศักดิ์ นิยมศักดิ์

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดท่ากระทุ่ม

4. ดร.กัญญาพัฒน์ มามาตร

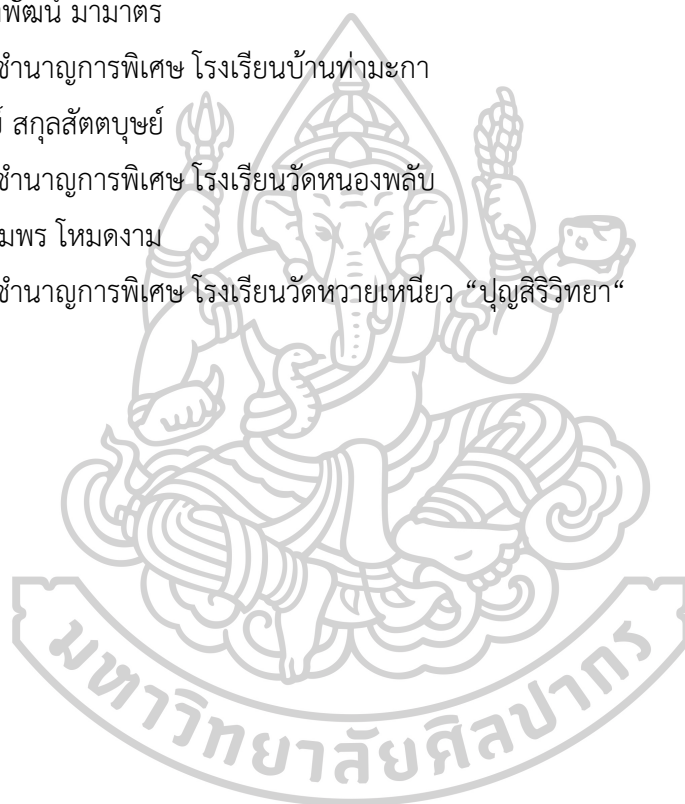
ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านท่ามะกา

5. นายวินิต์ สกลสัตตบุษย์

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดหนองพลับ

6. นางประชุมพร โหมดงาม

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดห้วยเหนียว “บุญสิริวิทยา”

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวแพรวพลอย บุญมา
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (คบ.) สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์
ผลงานตีพิมพ์	-
รางวัลที่ได้รับ	-

